

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Nina Zupanc

Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji

Diplomsko delo

Ljubljana, 2025

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Nina Zupanc

Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Tamara Rape Žiberna

Ljubljana, 2025

Zahvala

Iskrena hvala mentorici doc. dr. Tamari Rape Žiberna za strokovno vodenje, podporo in dragocene usmeritve med nastajanjem diplomskega dela.

Hvala tudi družini, prijateljem in Tristanu za spodbudo, razumevanje in potrpežljivost na tej poti.

Povzetek

V diplomskem delu sem raziskovala, kako mladi v Sloveniji vidijo socialno delo. V teoretičnem uvodu sem najprej opisala stroko socialnega dela (predstavitev njegove definicije ter opredelitev področij in metode). V nadaljevanju sem predstavila podobo socialnega dela v javnosti in raziskala, kako položaj stroke v družbi doživljajo socialne delavke in kako se s tem spopadajo. V povezavi s tem sem se navezala še na strokovno identiteto socialnih delavk in osvetlila problem senzacionalističnega poročanja medijev o socialnem delu. Nazadnje sem v teoretičnem pregledu opredelila še pojem mladosti in kako mladi gledajo na socialno delo, kjer sem povzela rezultate različnih raziskav. Cilj moje raziskave je bil ugotoviti, kakšno je stališče mladih o socialnem delu v Sloveniji, ter prepoznati, kaj je povezano z oblikovanjem določenega mnenja o socialnem delu. Poleg tega sem želela dobiti informacije o tem, kaj bi mlade najpogosteje odvrčalo od študija socialnega dela, z namenom, da bi lahko v prihodnosti na ustrezne načine krepili pozitivno mnenje in ozaveščenost o poklicu socialnega dela. Raziskava je kvantitativna, deskriptivna in empirična. Podatke sem zbiral s pomočjo standardiziranega spletnega vprašalnika, ki je bil oblikovan s pomočjo spletne aplikacije Arnes 1KA in je poleg vprašanj zaprtega tipa vseboval tudi nekaj odprtih vprašanj. Populacijo predstavljajo vsi mladi Slovenci in Slovenke, ki so v času zbiranja podatkov bili stari med 15 in 26 let. Uporabila sem neslučajnostno in kvotno vzorčenje, vzorčila pa sem znotraj treh skupin – obiskovalci informativnega dne na Fakulteti za socialno delo (FSD), študentke in diplomantke FSD ter ostali mladi v populaciji. Vzorec je zajemal 229 mladih (66 obiskovalcev informativnega dne, 92 študentk in diplomantk FSD, 71 posameznikov iz splošne populacije mladih). Podatke sem s pomočjo vnaprej natisnjenih letakov s QR-kodo zbiral na informativnem dnevu FSD, vprašalnik pa sem delila tudi na družbenih omrežjih. QR-kode za dostop do vprašalnika so bile dostopne tudi v avli FSD. Podatke sem analizirala na kvantitativen način, pri čemer sem si pomagala s spletno aplikacijo Arnes 1KA in programom Excel. Za analizo sem uporabila postopke deskriptivne statistike, natančnejše univariatno (frekvenčna porazdelitev, mere srednjih vrednosti, standardni odklon) in bivariatno analizo (χ^2 in Cramerjev α). Odgovore na odprta vprašanja sem analizirala s pomočjo odprtega kodiranja. Raziskava je pokazala, da mladi vidijo socialno delo predvsem kot stroko, ki dela z ljudmi in jim nudi pomoč. Mladi osebne izkušnje pomoči socialne delavke ocenjujejo večinoma pozitivno. Informacije o stroki pridobivajo predvsem v šoli, kjer se je večina mladih z njim tudi prvič srečala. Splošna populacija mladih ocenjuje, da slabo pozna socialno delo. Socialno delo je s perspektive mladih v družbi negativno vrednoteno, večina pa meni, da bi k boljši prepoznavnosti stroke med mladimi v največji meri prispevale višje plače ter več prisotnosti na družbenih omrežjih. Študentke in diplomantke FSD so se za študij v večini odločale na podlagi svoje želje po pomoči in delu z ljudmi, mladi pa so obiskali informativni dan, saj jih poklic zanima, pomemben jim je tudi vtis fakultete v živo. Študij socialnega dela je največkrat povezan s pozitivno spremembo mnenja o stroki, vendar se pojavljajo tudi primeri negativnih sprememb. Obiskovalce informativnega dne bi od študija najbolj odvrnilo nespoštovanje poklica v družbi, pri čemer je celotna populacija mladih mnenja, da socialno delo zaradi nespoštovanja in nizkih plač ni privlačna karierna izbira. Glede na ugotovitve predlagam večjo prisotnost vsebin o socialnem delu na družbenih omrežjih, smiselno bi bilo tudi okrepiti sodelovanje FSD s šolami. V študijski program bi bilo koristno vključiti vsebine o problematiki negativnega poročanja medijev, kjer bi študentke krepile kompetence za odzivanje na medijske vsebine. Na podlagi pozitivnega odziva na predstavitev FSD na Informativi predlagam več spodbude študentkam pri vključevanju v predstavljanje FSD širši javnosti. Predlagam še sistematično spremljanje javne podobe socialnega dela z namenom morebitnega razvoja ustreznih strategij promocije stroke.

Ključne besede: percepcija socialnega dela, mladostniki, vloga medijev, strokovna identiteta.

Image of Social Work Among Young People in Slovenia

Graduation Thesis Abstract

In this thesis, I explored how young people in Slovenia perceive social work. In the theoretical introduction, I first described the profession of social work by providing definitions, outlining its fields of practice, and describing its methods. I then discussed the public image of social work and examined how social workers experience and cope with their position in society. I also addressed the concept of professional identity and shed light on the issue of media reporting negatively on social work. Finally, I defined the concept of youth and presented how young people view social work, referencing various studies. The aim of my research was to determine how young people in Slovenia perceive social work and to identify what shapes their views. Additionally, I aimed to gather some insight into what might discourage young people from choosing social work as their career, in order to possibly develop strategies for improving awareness and the public perception of the profession. The research is quantitative, descriptive and empirical. The data were collected through a standardized online questionnaire, created using the Arnes 1KA online platform. It included both closed- and open-ended questions. The population consisted of all young people in Slovenia, aged 15 to 26 at the time of data collection. I used non-probability, quota-based sampling across three groups: visitors of the Faculty of Social Work's information day, students and graduates of the Faculty, and other young people from the general population. The sample included 229 participants – 66 visitors, 92 students and graduates, and 71 others. The data were gathered using printed QR codes distributed at the information day, and the questionnaire was also shared on social media. The QR code was also available in the Faculty's lobby. Data were analyzed quantitatively, using Arnes 1KA and Excel. I used descriptive statistical procedures, including univariate (frequency distributions, measures of central tendency, standard deviation) and bivariate analysis (χ^2 and Cramer's α). For open-ended responses, I used open coding. The findings show that young people primarily associate social work with working with people and providing help. Most young people evaluate their personal experience with social workers positively. Information about the profession is mainly acquired through school, where most young people also first heard about it. In general, participants from the general population are not well informed about the profession. Young people think that social work has a low status in society and believe that a higher salary and stronger presence on social media would contribute most to making the profession more recognizable among young people. Students and graduates chose to study social work mostly due to their desire to help and work with people, while information day visitors were attracted by interest in the profession and their first-hand impression of the Faculty. Studying social work is often associated with a positive shift in perception of the profession, although some negative changes were also noted. Participants identified low salary and low societal status as the main deterrents from pursuing a career in social work. Based on the findings, I suggest increasing the presence of social work content on social media and stronger cooperation between the Faculty of Social Work and schools. I also recommend incorporating content on media representation into the curriculum to enhance students' competencies in engaging with the media. Due to the positive feedback from Informativa, I propose encouraging students to participate more actively in representing the Faculty of Social work to the public. Finally, I suggest systematic monitoring of the public image of social work to develop future promotional strategies.

Keywords: perception of social work, youth, the role of the media, professional identity

Kazalo vsebine

1	Teoretični pregled.....	1
1.1	Socialno delo.....	1
1.1.1	Opredelitev socialnega dela.....	1
1.1.2	Razvoj socialnega dela in izobraževanja za socialno delo v Sloveniji.....	4
1.1.3	Področja socialnega dela	5
1.1.4	Metode socialnega dela	6
1.2	Podoba socialnega dela v javnosti	7
1.2.1	Podoba socialnega dela v javnosti s perspektive socialnih delavk.....	10
1.2.2	Spopadanje socialnih delavk z javno podobo socialnega dela	11
1.3	Strokovna identiteta socialnih delavk	12
1.4	Mladost	13
1.4.1	Mladi in socialno delo	14
2	Problem.....	16
2.1	Raziskovalna vprašanja s hipotezami	17
3	Metodologija.....	18
3.1	Vrsta raziskave.....	18
3.2	Spremenljivke	18
3.3	Merski instrument	21
3.4	Populacija in vzorčenje	21
3.5	Zbiranje podatkov	22
3.6	Obdelava podatkov	22
4	Rezultati.....	23
4.1	Osnovni podatki o vzorcu	23
4.2	RV1: Katere storitve in v kolikšni meri povezujejo s socialnim delom obiskovalci informativnega dne, študentke in diplomantke FSD in ostala populacija mladih v Sloveniji? 26	
4.3	RV2: Kolikšen del mladih ima osebno izkušnjo pomoči socialne delavke in kako ocenjujejo to izkušnjo?	27
4.4	RV3: Kateri demografski dejavniki so povezani s podobo mladih o socialnem delu ter kako se podoba razlikuje med obiskovalci informativnega dne, študentkami in diplomantkami FSD ter ostalo populacijo mladih v Sloveniji?.....	28
4.4.1	H1: Spol je povezan s podobo socialnega dela.	29
4.4.2	H2: Mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karijerne poti.....	32
4.5	RV4: Kje mladi pridobijo informacije o socialnem delu in kje so se prvič srečali s pojmom socialno delo ter kako ga opisujejo?	33
4.6	RV5: Kako splošna populacija mladih ocenjuje svoje poznavanje socialnega dela?	39

4.6.1	H3: Mladi v splošni populaciji ocenjujejo, da slabo poznajo socialno delo.....	39
4.7	RV6: Zakaj se mladi odločajo za študij socialnega dela in obisk informativnega dne na Fakulteti za socialno delo in kateri so največji dejavniki, ki mlade odvrčajo od študija socialnega dela?	41
4.8	RV7: Kaj bi po mnenju mladih prispevalo k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi?	46
4.8.1	H4: Po mnenju mladih bi k boljši prepoznavnosti najbolj prispevala večja prisotnost socialnega dela na družbenih omrežjih.	46
4.9	RV8: Kako je študij na FSD povezan s spremembo mnenja o socialnem delu?	47
4.9.1	H5: Mnenje študentov o socialnem delu se je med študijem na FSD izboljšalo.	48
5	Razprava	50
5.1	Pogled mladih na socialno delo	50
5.2	Izkušnje mladih s socialnim delom	51
5.3	Podoba socialnega dela med mladimi	52
5.4	Vloga študija socialnega dela	54
5.5	Omejitve raziskave	56
6	Sklepi	57
7	Predlogi	58
8	Uporabljena literatura	59
9	Priloge	65
9.1	PRILOGA 1 – Obveščeno soglasje	65
9.2	PRILOGA 2 – Anketni vprašalnik	66
9.3	PRILOGA 3 – Preglednice	74

Kazalo preglednic

Preglednica 3.1: Spremenljivke	18
Preglednica 3.2: Opis vzorca	22
Preglednica 4.1: Starost	23
Preglednica 4.2: Letnik študija	23
Preglednica 4.3: Stopnja dosežene izobrazbe	23
Preglednica 4.4: Okolje iz katerega prihajajo mladi	24
Preglednica 4.5: Naklonjenost političnim strankam	24
Preglednica 4.6: Osebna izkušnja pomoči	27
Preglednica 4.7: Ocena osebne izkušnje pomoči	27
Preglednica 4.8: Frekvenčna porazdelitev verskih skupnosti	31
Preglednica 4.9: Verske skupnosti v povezavi s političnimi nazori	32
Preglednica 4.10: Pridobivanje informacij o socialnem delu	34
Preglednica 4.11: Povprečna ocena poznavanja socialnega dela po skupinah	40
Preglednica 4.12: Pričakovanja obiskovalcev informativnega dne glede študija	44
Preglednica 4.13: Obisk informativnega dne na drugih fakultetah	44

Kazalo grafikonov

Graf 4.1: Regije	24
Graf 4.2: Spol	25
Graf 4.3: Povezanost storitev s socialnim delom	26
Graf 4.4: Podoba socialnega dela pri različnih skupinah	29
Graf 4.5: Podoba socialnega dela po regijah	30
Graf 4.6: Privlačnost kariere socialnega dela	32
Graf 4.7: Prvi stik s socialnim delom	33
Graf 4.8: Poročanje medijev o socialnem delu	35
Graf 4.9: Podoba socialnega dela glede na najpogostejši vir informacij	36
Graf 4.10: Asociacije na socialno delo	37
Graf 4.11: Ocena poznavanja socialnega dela v splošni populaciji	39
Graf 4.12: Razlogi za študiranje socialnega dela	41
Graf 4.13: Kaj bi študentke študirale namesto socialnega dela?	42
Graf 4.14: Razlogi za obisk informativnega dne	43
Graf 4.15: Dejavniki odvrčanja od študija socialnega dela	45
Graf 4.16: Prispevki k večji prepoznavnosti socialnega dela	46
Graf 4.17: Sprememba mnenja o socialnem delu med študijem	47
Graf 4.18: Sprememba mnenja glede na letnik študija	48
Graf 4.19: Želja po zaposlitvi v stroki po končanem študiju	49

1 Teoretični pregled

1.1 Socialno delo

1.1.1 Opredelitev socialnega dela

Mednarodna zveza socialnih delavk in delavcev (International Federation of Social Workers – IFSW) je v dogovoru z Mednarodnim združenjem šol za socialno delo (International Association of Schools of Social Work – IASSW) leta 2014 postavila naslednjo definicijo socialnega dela:

Socialno delo je na praksi temelječ poklic in akademska disciplina, ki spodbuja družbene spremembe in razvoj, socialno kohezijo ter opolnomočenje in osvoboditev ljudi. Načela socialne pravičnosti, človekovih pravic, kolektivne odgovornosti in spoštovanja različnosti so v središču socialnega dela. Socialno delo, podprto s teorijami socialnega dela, družbenih ved, humanistike in domorodnih znanj, vključuje ljudi in strukture v reševanje življenjskih izzivov in izboljšanje blaginje (Global Definition of Social Work, b. d.).

V 21. stoletju se praksa socialnega dela razteza na mnoga področja, v raznolikih oblikah, skupni koncept, ki se pojavlja, pa je delo s perspektive osebe v okolju, kjer socialno delo posreduje v obliki interveniranja (Hare, 2004, str. 409).

Potreba po postavitvi temeljne definicije socialnega dela se je razvila s pojavom globalizacije. Z globalizacijo in njenimi posledicami so prihajali nove zahteve in novi opisi delovnih nalog, ki jih morajo socialne delavke¹ opravljati, kar je spodbudilo redefiniranje socialnega dela v modernem času (Hare, 2004, str. 407).

Gray in Fook (2004) izpostavita problem univerzalnega definiranja socialnega dela v povezavi z razlikami v stroki glede na kulturni in geografski okvir ter nakazujeta, da je postavitve enotne definicije socialnega dela nesmiselna oziroma nemogoča.

Področje socialnega dela je zelo obsežno in težko določljivo, zato so nastale različne definicije stroke (Doel, 2012, str. 4–7). Definicije socialnega dela lahko v grobem delimo na naštevalne in abstraktne. Naštevalne definicije vključujejo glavne značilnosti, kot so metode in sredstva, cilji, uporabniki ter potrebno znanje, abstraktne pa, kot že ime pove, zajemajo izbrane abstraktne dimenzije (Rode, 2017, str. 67).

¹ V diplomskem delu uporabljam izraz socialne delavke v ženski slovnični obliki, ki pa je vsakokrat zamenljiva.

Mesec (2006, str. 245) je predlagal, da definicija socialnega dela pojasni področje, na katerem ta praktična stroka in veda deluje, opredeli povezavo in hkrati razlike v primerjavi z drugimi temeljnimi vedami ter vključi metode socialnega dela.

Flaker (2024) socialno delo opisuje kot akcijo, ki si prizadeva za podporo šibkejšim članom družbe, pri tem pa opušča delovanje s pozicije moči. Njegova opredelitev stroke temelji na štirih temeljnih operacijah socialnega dela: delovni odnos ali zavezništvo; krepitev moči ali okrepitev; analiza tveganja ali zmanjševanje škode; raziskovanje življenjskega sveta in omogočanje dostopa do sredstev.

Delovni odnos je hkrati eden izmed konceptov, ki ga socialno delo uporablja v svoji praksi. Čačinovič Vogrinčič (2002, str. 91) odnos med uporabnikom in socialno delavko pojmuje kot delovni, saj temelji na konsenzu o delu, ki ga moramo v odnosu opraviti.

V delovnem odnosu načrtujemo korake, ki bodo uporabnika podprli pri vzpostavljanju sprememb. Pri tem vstopamo v dialog, ki je osrednje sredstvo operacije delovnega odnosa ali zavezništva. Z njegovo pomočjo prihaja do vzajemnega spoznavanja med socialno delavko in uporabniškim sistemom, ki omogoča vzpostavljanje zaupnega odnosa (Flaker, 2024, str. 59).

Socialno delo v okviru operacije krepitev moči prevzema vlogo posrednika med šibkimi in močnimi člani družbe. Z zagovorništvom in pogajanjem šibkejšim zagotavljamo dodatno moč, ki jo potrebujejo. V takih primerih lahko večinoma govorimo o ekonomski moči ali uveljavljanju določenih pravic, v institucionalnem kontekstu pa se lahko oblikuje tako imenovani institucionalni odnos, kjer se moč uporabnika deloma oziroma popolnoma odvzame (Flaker, 2024, str. 49–58).

Socialno delo se poleg že omenjenega ukvarja tudi z obvladovanjem tveganj, ki jih posameznikom prinašajo življenjski dogodki in spremembe. Pomembno je, da socialno delo ne prevzema tveganja, temveč oceni njegovo stopnjo in podpira uporabnika, da tveganje prevzame sam, pri čemer je glavni cilj socialnega dela zmanjševanje škode (Flaker, 2024, str. 36–47).

Ne nazadnje se izhodišče socialnega dela po besedah Flakerja (2024, str. 23–25) nahaja v raziskovanju življenjskega sveta, kjer posameznika spoznavamo in se učimo o njegovem življenju. Pri tem uporabljamo jezik socialnega dela, ki omogoča delo v sedanjosti za prihodnost, ne da bi se opirali na preteklost. Jezik socialnega dela je pozitiven, saj pozorno izbira besede, ki ne stigmatizirajo. Omogoča, da se lahko socialni delavci v delovnem odnosu približajo uporabnikom in prevzamejo njihov jezik (Čačinovič Vogrinčič, 2010).

Skidmore idr. (1991, str. 8) pa socialno delo prikažejo kot: umetnost, saj mora strokovna delavka pri razumevanju ljudi razpolagati s posebnimi spretnostmi; znanost, saj je delo objektivno, pri tem pa strokovnjakinje uporabljajo metode in koncepte, ki se še razvijajo; profesijo.

Ne glede na razlike v definiranju se socialno delo nedvomno posveča ljudem in njihovim problemskim situacijam, ki nastajajo v okolju posameznika oziroma v odnosu z drugimi, ter si prizadeva za njihovo reševanje (Skidmore idr., 1991, str. 8, 15).

Pri razumevanju stroke socialnega dela se lahko opiramo na temeljne vrednote in etična načela, ki jim sledi. Flaker (2003, str. 240) opredeli temeljne vrednote kot »spoštovanje razlik, samoodločanje, prosta izbira, vplivanje na lastno življenje, biti proti diskriminaciji, stigmatizaciji in pravica do varnosti«.

Jasno opredeljene vrednote in načela v socialnem delu omogočajo kontrolo moči in lažje odločanje glede postopanja strokovnih delavk v moralno kočljivih situacijah (Doel, 2012, str. 14).

To, da ima socialno delo kodeks vrednot in etičnih načel, je pokazatelj profesionalnosti in priznanosti stroke v družbi (Poštrak, 2022, str. 38).

Po Kodeksu etike socialnih delavk in socialnih delavcev Slovenije (Društvo socialnih delavk in socialnih delavcev Slovenije, 2023) so temeljne vrednote socialnega dela:

- spoštovanje človekovega dostojanstva in integritete;
- socialna pravičnost in humanost;
- spoštovanje raznolikosti;
- poklicna integriteta.

Etična načela pa so razdeljena v tri sekcije, in sicer glede na odnos do:

- uporabnikov, storitev, programov in dejavnosti socialnega dela;
- odnos do poklicnega okolja;
- odnos do širšega okolja.

Poleg zgoraj omenjenega dokumenta je v veljavi tudi *Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu* (2014), ki so ga primorani spoštovati vse delavke na področju socialnega varstva in vsi tisti, ki pri delu sodelujejo. Dokument služi kot vodilo, ki omogoča sprejemanje strokovnih odločitev, ločeno od osebnih prepričanj in interesov strokovnih delavk, ter zagotavlja delo v korist uporabnikov.

1.1.2 Razvoj socialnega dela in izobraževanja za socialno delo v Sloveniji

V Sloveniji je bilo socialno delo v prvih letih po drugi svetovni vojni nepoklicno. Nanašalo se je predvsem na posledice in stiske, nastale zaradi vojne (Poštrak, 2022, str. 97–102). V tem obdobju si je država prizadevala za novo socialistično poglavje, ki bi pretrgalo vse vezi s preteklostjo (Zaviršek, 2022, str. 51).

Veliko pozornosti se je usmerjalo na delo z družino in otroki, oblikovala se je tudi nova zakonodaja na tem področju. Zacveteli so preventivni projekti, kamor so se lahko vključevali otroci in mladi (Poštrak, 2022, str. 101–102). Pomembno vlogo so imele tako imenovane poverjenice, ki so opravljale neplačano delo na terenu in ob tem beležile, kdo je potreben pomoči (Zaviršek, 2022, str. 51–52).

Začetek profesionalizacije socialnega dela v Sloveniji lahko umestimo v drugo polovico 50. let 20. stoletja, ko si je država načrtno prizadevala za razvoj socialne politike (Poštrak, 2022, str. 103). Jugoslavija je bila prva med socialističnimi državami, ki je v Zagrebu začela z izobraževanjem za socialno delo. Tamkajšnja šola je bila ustanovljena leta 1953, temu pa je leta 1955 sledil tudi študij socialnega dela v Sloveniji. Najpomembnejši predstavniki in pobudniki za profesionalizacijo tega poklica v Slovenji so dr. Anton Kržišnik, dr. Katja Vodopivec, Nika Arko in Marija Jančar, ki je kasneje postala tudi prva direktorica šole za socialno delo. Šola je leta 1960 postala Višja šola za socialne delavce. Sledil je proces institucionalizacije socialnega dela, z vzpostavitvijo centrov za socialno delo. Socialno delo je v prvih letih opravljalo predvsem delo na področju socialnega varstva, ki je pred tem bilo v pristojnosti občinskih organov. V letih od 1974 do 1990 so se socialni delavci ukvarjali z reševanjem problemov in stisk ljudi, ki so bili v slabšem socialno-ekonomskem položaju. Leta 1976 Višja šola za socialne delavce preide pod okrilje Univerze v Ljubljani (Poštrak, 2022, str. 103–111).

Z osamosvojitvijo Slovenije se je socialno delo začelo ukvarjati s procesi deinstitucionalizacije in opuščanja ideologije politike, ki se je opirala na marksizem (Poštrak, 2022, str. 115–116). Leta 1993 je bila ustanovljena Socialna zbornica, ki zagotavlja profesionalnost in etičnost pri opravljanju socialnega dela. Leta 1996 je bil z ustanovljenim Društvom socialnih delavk in delavcev Slovenije sprejet tudi kodeks etičnih načel. Visokošolski program, trajajoč 4 leta, se je vzpostavil leta 1992, leta 2003 pa se je s Fakulteto za socialno delo (FSD) začel fakultetni študij socialnega dela. Samostojni študij na vseh treh ravneh sta prinesla prenova in bolonjski program leta 2009 (Poštrak, 2022, str. 117–119).

1.1.3 Področja socialnega dela

Poštrak (2022, str. 56–57) področja socialnega dela deli glede na pozicijo socialne delavke oziroma socialnega dela v posamezni instituciji.

Primarna področja so tam, kjer je socialno delo temeljna disciplina, večino kadra pa sestavljajo socialne delavke. Sem umeščamo socialno varstvo, kjer so osnovne institucije centri za socialno delo. Poleg socialnih delavk so za specializirane delovne naloge, ki omogočajo podporo socialnemu delu, zaposleni tudi drugi poklicni profili.

Sekundarno področje socialno delo zajema v institucijah, kjer deluje kot podporna disciplina primarni. Tipičen primer socialne delavke v podporni vlogi je v zdravstvenem in izobraževalnem sektorju.

Partnersko področje pa avtor opredeli kot področje, kjer je socialno delo enakovredno drugim strokam v instituciji (Poštrak, 2022, str. 56–57).

Po besedah Flakerja (2012, str. 54–57) je socialno delo stroka, ki nima svojega institucionalnega prostora. Namesto tega deluje v družbenih prostorih, ki so: življenjski, komunikacijski, medinstitucionalni in socialna varnost. V vsakem izmed teh prostorov je socialno delo razvilo različne metode dela.

Skidmore idr. (1991, str. 129–310) opredelijo storitve socialnega dela, ki obsegajo duševno zdravje, zdravstvo, izobraževanje, socialno varnost, kazenskopравни sistem, poslovanje, storitve za stare ljudi, področje drog, delo z manjšinami in delo v ruralnih območjih, pri čemer pa lahko dodamo Barkerjevo (1995, str. 356) opredelitev socialnih storitev kot delo socialnih delavk v smeri krepitve zdravja in blagostanja ljudi ter podpore pri razvoju sposobnosti za samopomoč.

Doel (2012, str. 68–75) umešča socialno delo najprej na področje dela z družinami in otroki, prisotno pa je tudi v sodnih postopkih, predvsem takrat, ko so vpleteni otroci in mladostniki. Prav tako po njegovih besedah deluje na področjih ljudi z ovirami, duševnega zdravja, uporabe drog in alkohola, srečuje se z begunci in prosilci za azil ter starimi ljudmi.

Ne nazadnje pa nacionalno združenje socialnih delavk in delavcev (NASW) prakso socialnega dela deli po področjih: staranje, vedenjsko zdravje, varstvo otrok, klinično socialno delo, etničnost in rasa, zdravje, LGBTQIA2S+, šolsko socialno delo in področja specializirane prakse (National Association of Social Workers, b. d.).

Iz zgornjih opisov področij socialnega dela in različnih pogledov avtorjev je razvidno, kako kompleksna in obsežna je ta stroka.

1.1.4 Metode socialnega dela

Z industrializacijo in začetkom globalizacije je postalo jasno, da narašča tudi število socialnih problemov, ki zahtevajo napredek na področju socialnih storitev, kar se je kazalo predvsem v razvoju humanitarnega dela žensk tistega časa (Skidmore idr., 1991, str. 47).

V drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja lahko govorimo o treh glavnih smereh, kjer se je začelo razvijati socialno delo, kot ga poznamo danes: individualno reševanje problemov, socialna administracija in socialne akcije. Individualno reševanje problemov se je oblikovalo v Društvu dobrodelnih organizacij, kjer so si prizadevali predvsem za odpravljanje revščine. Ena izmed najvplivnejših zastopnic dela s posameznim primerom je bila Josephine Shaw Lowell. V okviru socialne administracije so se ukvarjali predvsem s takratno socialno politiko in zakonodajo, ki je zadevala socialne probleme. Socialne akcije oziroma družbena gibanja so se začele razvijati z namenom, da bi spodbudili spremembe, ki bi omogočale boljše življenjske pogoje prebivalcem. Settlement House Movement je bila prva takšna akcija, ki se je na pobudo Henriette in Samuela Barnett oblikovala v Veliki Britaniji in je kasneje zajela tudi ZDA, kjer je delovala Jane Addams (Poštrak, 2022, str. 21–23).

Socialno delo se po Zastrowu (1990, str. 23–24) v svoji praksi poslužuje metod, ki jih lahko umestimo v delo na mikro-, mezo- ali makroravni. Mikroraven, ki je sicer enačena tudi z direktnim socialnim delom (Austin idr., 2016, str. 273), zajema metodo dela s posameznim primerom in vodenje primera (Zastrow, 1990, str. 23–24). Delo na mikroravni je podprto z mnogimi različnimi teorijami, saj je tako imenovano področje direktnega socialnega dela, ki se ukvarja s posamezniki, skupinami in celo družinami, zelo široko (Austin idr., 2016, str. 273). Zastrow (1990, str. 23–24) v sistem ravni delovanja vključi tudi srednjo, mezoraven, kamor umešča delo s skupino ter skupinsko in družinsko terapijo. Na makroravni delujeta skupnostno socialno delo in upravljanje, Austin idr. (2016, str. 274–275) pa dodajajo še delo na področju socialne politike.

Delitev metod socialnega dela na zgoraj omenjene tri ravni je le ena izmed interpretacij prakse socialnega dela. Mesec (2003) na primer razlikuje med neposrednim delom z uporabniki in posrednim delom, ki je podporno. Avtor zavrača delitev socialnega dela na tri ravni, saj naj bi že neposredno delo z uporabnikom vsebovalo delo na vseh treh ravneh hkrati. Flaker (2013, str. 43) govori o direktnem in indirektnem socialnem delu, pri čemer direktno socialno delo pojmuje kot neposredno delo z uporabniki, indirektno pa predvsem v obliki administrativnih nalog.

Po predlogu Poštraka (2022, str. 61) naj bi metode še vedno delili na mikro-, mezo- in makroraven, spremeni pa se njihova vsebina. Na tej podlagi mikroraven vključuje direktno delo, kjer so vključeni posamezniki, družine in skupine. Na mezoraven se prav tako uvršča neposredno socialno delo, ki pa deluje v skupnosti. Tu se pridružuje tudi posredno socialno delo v obliki vodenja in upravljanja. Kot zadnja je tu še makroraven, kjer gre za posredno socialno delo, ki se udejanja skozi socialno politiko.

Posebni metodi, ki še nista bili omenjeni, sta supervizija in intervizija, prav tako je treba omeniti raziskovanje (Milošević Arnold in Poštrak, 2003). Videmšek (2021) supervizijo opiše kot proces podpore, kjer se odpira možnost razmišljanja o praksi socialnega dela, soočanja z dilemami in iskanja rešitev ter odgovorov. S pomočjo reflektiranja osebnih izkušenj omogoča in spodbuja strokovni in osebni razvoj socialne delavke, proces pa vodi supervizorka. Intervizija pa je oblika supervizije brez stalne vodje, saj sodelujejo strokovnjaki s primerljivimi izkušnjami. Raziskovanje v socialnem delu je pomembno omeniti, saj ta metoda zagotavlja strukturiran pristop k doseganju novih odkritij v akademski disciplini. Z raziskovanjem stroka socialnega dela pridobiva nova teoretična izhodišča in strokovne uvide, kar omogoča, da se socialno delo razvija (Poštrak, 2022, str. 70–71).

Eden izmed načinov dela v socialnem delu je tudi timsko delo, ki pa je v slovenskem kontekstu redko naslovljeno (Rape Žiberna, 2025, str. 37). Socialni delavci na centrih za socialno delo imajo priložnost uporabe metode timskega dela pri sodelovanju z uporabniki, sodelavci, zunanjimi organizacijami in institucijami (Rape Žiberna, 2025, str. 64). Če timsko delo opredeljujemo na podlagi števila sodelujočih organizacij in uporabnikov, lahko govorimo o (Rape Žiberna, 2025, str. 65):

- intervizijskem tinskem delu;
- delu v obliki soustvarjanja z uporabniki;
- medinstitucionalnem posvetovanju in informiranju;
- medinstitucionalnem tinskem delu.

Kot ugotavlja Rape Žiberna (2025, str. 66), študentke FSD značilnosti timskega dela vidijo predvsem v enakovrednosti sodelujočih, soustvarjanju in celostnem pristopu.

1.2 Podoba socialnega dela v javnosti

Doel (2012, str. 42) meni, da se socialno delo pogosto srečuje s stereotipi o strokovnih delavkah kot nekakšnih zlovesčih ženskah, ki želijo staršem vzeti otroka, po drugi strani pa so enačene z rešiteljicami, ki rešujejo krize uporabnikov. Mediji si seveda prizadevajo za širjenje prvega

stereotipa, saj drama privablja več pozornosti javnosti (Doel, 2012, str. 42). K tej tematiki lahko dodamo tudi ugotovitve študije (Beddoe idr., 2019), kjer so socialne delavke večji delež doživete stigme pripisale področju varstva otrok. Prav zaradi tega se marsikatera socialna delavka izogiba delovnim mestom, povezanim s tem področjem. Hanley (2025, str. 370) ob vsem tem še doda, da je negativen diskurz o socialnem delu v družbi lahko tudi podlaga za sprejemanje določenih reform, predvsem na področju dela z otroki in družinami.

Ayre (2001) v članku, ki se umešča v kontekst Anglije in Walesa, raziskuje, kako je senzacionalistično in škandalozno poročanje medijev o tragičnih primerih, ki so se navezovali na področje varstva otrok, vplivalo na javno podobo socialnega dela na omenjenem področju. Kot potencialno pozitivno posledico takšnega poročanja avtor (Ayre, 2001, str. 888) navaja več ozaveščenosti o zlorabi otrok v javnosti ter spodbujanje dialoga o tej problematiki. Takšen način poročanja medijev pa pušča tudi negativne posledice, predvsem za stroko socialnega dela. V članku (Ayre, 2001, str. 889–891) so opredeljeni trije različni vidiki negativnega odnosa, ki so se razvili v javnosti do področja varstva otrok: strah, nezaupanje in krivda.

Širjenje zavajajoče podobe socialnega dela je mogoče, saj večina populacije nima neposredne osebne izkušnje, ko bi potrebovala pomoč socialne delavke. Poleg tega je socialno delo razširjeno na veliko področij, kjer ni primarna profesija, pogledi na stroko pa se razlikujejo že med samimi strokovnimi delavkami (Doel, 2012, str. 42–46). Raziskava (Osmanaga, 2019, str. 186) na področju Albanije, kjer je poklic socialnega delavca precej nov, je pokazala, da ljudje pridobijo informacije o socialnem delu predvsem prek medsebojnih pogovorov, televizijskih poročil in spleta. Podoba socialnega dela je pretežno dobra, pri čemer imajo ženske bolj pozitivno mnenje o stroki. Prav tako se nekoliko bolj pozitivna podoba kaže pri posameznikih v obdobju srednje odraslosti kot pri ostalih starostnih skupinah. Socialno delo je bolj pozitivno vrednoteno s strani poročenih v primerjavi z ločenimi in samskimi osebami ter s strani srednjega razreda v primerjavi z revnejšimi in bogatimi. Ob teh ugotovitvah pa sta bila izpostavljena tudi dva glavna stereotipa: socialno delo je ženski poklic, njegova glavna naloga pa je zaščita otrok. Doel (2012, str. 45) navaja, da imamo ljudje tendenco, da želimo poiskati krivca za določeno situacijo, saj s tem pridobimo razumevanje in si lahko razlagamo nastalo situacijo. S tem ko iščemo krivca, zadostimo potrebi po tem, da nekoga kaznujemo za krivice, ki se dogajajo po svetu. Krivda se po navadi pripiše tistim, ki so šibki in se niso zmožni boriti nazaj. Socialno delo je v glavnini v stiku s posamezniki, ki so ranljivi, zato je kot stroka dovzetnejše za prevzemanje krivde. To, kar dela socialno delo, je za javnost po navadi skrito, kar pomeni, da si ljudje poklica socialne delavke ne znajo razlagati. Informacije o profesiji povzemajo iz

medijev, ki so za mnoge edini stik s socialnim delom, ti pa ustvarjajo polarizajočo podobo (Doel, 2012, str. 45–46).

O problematiki negativne podobe socialnega dela in svojih osebnih občutkih v vlogi zaposlene na centru za socialno delo piše Gorjup (2017), ki še posebej izpostavi senzacionalistično in pomanjkljivo poročanje medijev, kar v javnosti ustvarja negativno podobo socialnega dela, saj se podobe ustvarjajo prek nebesednega komuniciranja in vizualne predstave. Avtorica izpostavi razvoj dveh stereotipov, ki sta se uveljavila s pomočjo medijev. Prvi krepi prepričanje javnosti, da socialne delavke nimajo pravih kompetenc za tehtno presojo, poleg tega pa jim vedno znova spodleti pri preprečevanju nasilja, kar jih naredi enakovredne samim povzročiteljem. Drugi stereotip se nanaša na hladno in birokratsko vlogo socialnih delavk, ki se vedno znova znajdejo v situacijah nepotrebnega razdiranja družin (Gorjup, 2017, str. 146–147).

Tako Gorjup (2017) kot Zugazaga idr. (2006) z namenom krepitev pozitivne podobe socialnega dela predlagajo prizadevanje in proaktivno delovanje strokovnih delavk za zmanjšanje priložnosti, ko lahko mediji senzacionalistično poročajo. Namesto da stroka dopušča tovrstno poročanje medijev in se na zgodbe naknadno odziva, zgoraj omenjeni avtorji (Gorjup, 2017; Zugazaga idr., 2006) menijo, da mora prevzeti proaktivno strategijo, ki bo omogočala poročanje v korist stroke. To bi dosegli s strokovnimi delavkami, ki imajo tako strokovna znanja kot znanja o novinarstvu.

Spear (2016) v svoji študiji vloge medijev pri oblikovanju podobe socialnih delavk v družbi ugotavlja, da so stališča do socialnega dela predvsem negativna, na drugi strani pa LeCroy in Stinson (2004) poročata, da je podoba predvsem pozitivna, kaže pa se še veliko prostora za krepitev podobe in ozaveščanje o socialnem delu. Hanley (2025) poleg tega še opozori, da v družbi obstaja mit o negativni podobi socialnega dela. V povezavi s tem je pomembno razmišljati tudi o tako imenovani kritični namišljeni javnosti, o čemer pišejo Beddoe idr. (2019), ki osvetlijo možnost, da jo socialne delavke v svojih zavestih krepijo kot posledico konzumiranja negativnega poročanja medijev.

Dejavnik oblikovanja pozitivne podobe socialnega dela je na podlagi raziskave o pogledu študentov na stroko (Dennison idr., 2007, str. 357–358) poznanstvo z osebo, ki opravlja poklic socialne delavke. Poleg tega ugotovitve kažejo, da so študentje, stari 21 let ali več, bolj informirani o tem poklicu in imajo zanj več zanimanja kot mlajši študentje (Dennison idr., 2007, str. 357–358).

1.2.1 Podoba socialnega dela v javnosti s perspektive socialnih delavk

Kot že omenjeno, obstaja možnost, da socialne delavke ustvarjajo namišljeno negativno podobo svoje stroke (Hanley, 2025; Beddoe idr., 2019), zato je smiselno, da v pregledu literature raziščem še podobo socialnega dela v javnosti s perspektive socialnih delavk.

V raziskavah (Legood idr., 2016; Beddoe idr., 2019; Nilsson idr., 2025), ki se navezujejo na doživljanje javne podobe socialnega dela s strani socialnih delavk, lahko kot skupno temo izpostavimo stigmo oziroma predsodek do stroke. Podatki z Nove Zelandije (Beddoe idr., 2019) kažejo, da medtem ko se socialne delavke čutijo ponosne, ker opravljajo svoje delo, hkrati občutijo tudi veliko mero stigme, povezane s tem poklicem, ki je po njihovem mnenju vezana predvsem na področje varstva otrok. Socialno delo doživljajo predvsem kot nerazumljeno in premalo cenjeno v družbi. O prestižu socialnega dela lahko beremo v Vilka in Baha (2018), ki prestiž povežeta na eni strani z avtoriteto, na drugi pa s privlačnostjo in šarmom. Nedvomno je prestiž povezan s položajem, ki ga določena stvar zavzema v družbi. Profesionalni prestiž je definiran z mero zaupanja v stroko, obstojem podpore in dobrih odnosov med različnimi strokovnjaki ter strokovno identiteto, ki je podkrepljena s samozavestjo. Na podlagi tega raziskava (Vilka in Baha, 2018) prikazuje, da socialne delavke svojega poklica ne vrednotijo kot prestižnega, ob tem pa se zavedajo, da stroki primanjkuje moč v družbi in s tem tudi avtoriteta. Udeleženke so navajale, da ne želijo, da se njihovi otroci podajo na pot socialnega dela.

Pri podajanju svojega doživljanja so socialne delavke pogosto delale primerjave med socialnim delom in drugimi strokami, pri čemer je bila izpostavljena pretežna negativnost do socialnega dela in ne do drugih strok. Udeleženke pogosto čutijo, da druge stroke celo spodkopavajo njegovo integriteto. Javnost glede na osebne občutke sodelujočih ne izkazuje zaupanja stroki socialnega dela (Legood idr., 2016).

Zugazaga idr. (2006, str. 632) izpostavijo zanimivo ugotovitev, ki prikazuje, da socialne delavke z višjo plačo svoj poklic dojemajo kot bolj pozitivno prikazan v medijih, prav tako pa so ženske tiste, ki zaznavajo, da je socialno delo v medijih prikazano bolj brezbržno.

Zanimivi so ambivalentni občutki socialnih delavk, ki so se pokazali v študiji Beddoe idr. (2019). Strokovne delavke so izražale, da čutijo veliko mero ponosa v povezavi s svojim poklicem. Ta se nanaša predvsem na vrednote in poslanstvo socialnega dela v družbi. Ponosne se čutijo, saj lahko v kontekstu poklica izpolnjujejo vrednote krepitve moči in pomoči ljudem, pri tem pa redkeje izpostavljajo ponos v povezavi s svojimi strokovnimi znanji. Ne glede na to, da veliko strokovnih delavk čuti ponos, pa se vseeno zavedajo stigme, vezane na svoj poklic

(Beddoe idr., 2019, str. 540–542). Od 355 sodelujočih se je 308 posameznic strinjalo, da se kot socialne delavke srečujejo s stigmo. Stigmo povezujejo predvsem s:

- področjem varstva otrok, natančneje z odvzemom otrok;
- zmotnim prepričanjem o stroki;
- socialnimi delavkami in delavci, ki v družbi niso cenjeni;
- socialnim delom, predstavljenim kot dejavnost, ki jo lahko izvaja vsak;
- negativnim poročanjem medijev o socialnem delu;
- predstavo javnosti, da socialno delo ni kvalificirana stroka.

Omenjena raziskava (Beddoe idr., 2019) predstavlja drugo fazo dvofazne študije. Prva faza se je osredotočala na prepričanja in mnenja o socialnem delu in strokovnih delavkah na Novi Zelandiji. Ta je pokazala, da javnost stroko dojema kot premalo vidno, ob tem pa je relativno dobro informirana o njej. Hkrati socialno delo vidijo kot stresno, premalo plačano in zahtevno. Glede na dokaj pozitiven odziv javnosti v prvi fazi raziskave lahko avtorji zaključijo, da podoba socialnega dela ni stigmatizirana v tolikšni meri, kot to občutijo strokovne delavke (Beddoe idr., 2019, str. 542).

1.2.2 Spopadanje socialnih delavk z javno podobo socialnega dela

Kot predstavljeno (npr. Beddoe idr., 2019; Legood idr., 2016; Nilsson idr., 2025), socialne delavke v povezavi s svojim poklicem občutijo veliko stigme in negativnega vrednotenja, s čimer se morajo spopadati, da lahko nadaljujejo z opravljanjem svojega dela. Legood idr. (2016, str. 10–12) rezultate študije razdelijo na dva glavna tematska sklopa spopadanja z javno podobo: korektivno ravnanje in miselni procesi za ustvarjanje smisla.

Korektivno ravnanje so sodelujoče opisovale v povezavi z delom z uporabniki. Ob tem, ko z uporabniki, ki imajo negativno predstavo o socialnem delu, navežejo dober odnos in spremenijo njihovo mnenje, občutijo zadovoljstvo. Stigmo tako preokvirjajo in jo doživljajo kot izziv. Na drugi strani pa se določene socialne delavke trudijo, da bi se izognile identificiranju z oznako »socialna delavka« in svoj poklic opisujejo z drugimi izbranimi besedami, poleg tega pa svoj videz prilagajajo tako, da ne ustreza stereotipnim opisom (Legood idr., 2016, str. 10–11).

Miselni procesi za ustvarjanje smisla so se navezovali predvsem na sprejemanje negativnosti. Strategije, ki so jih sodelujoče razvili za sprejemanje, so predvsem zavedanje, da ne morejo nadzirati občutkov javnosti. Ob težavnosti svojega poklica navajajo tudi to, da morajo biti odporne, kar jim daje smisel in obrambo pred negativnim pogledom javnosti na socialno delo (Legood idr., 2016, str. 11–12).

Negativna predstava socialnega dela v javnosti pri strokovnih delavkah lahko povzroči razvoj negativnega samovrednotenja (Beddoe idr., 2019, str. 541). Nenehno zagovarjanje in želja po obrazložitvah določenih odločitev pri strokovnih delavkah ustvarja občutek frustracije. Zagotovitev zadostnih informacij za to, da bi javnost lahko razumela delo socialnega dela, je pogosto nemogoče zaradi varovanja osebnih podatkov (Nilsson idr., 2025, str. 11). Kljub temu pa Rapoša Tajnšek (1996, str. 448) vidi informiranje javnosti o svojem poklicu kot nalogo vseh socialnih delavk. V prispevku predstavi strategije Haynes in Holmes (1994, str. 391–395), ki naj bi jih uporabljale posameznice za krepitev pozitivne podobe socialnega dela:

- predstavitev sebe kot socialne delavke;
- odgovarjanje na stereotipe, ki so negativni;
- informiranje javnosti o poklicu;
- podpiranje in članstvo v strokovnem združenju.

Prav tako Hanley (2025, str. 371–372) spodbuja ozaveščanje družbe o pozitivnem vplivu socialnega dela.

1.3 Strokovna identiteta socialnih delavk

Strokovno oziroma profesionalno identiteto lahko opredelimo s pomočjo profesionalne socializacije, ki zajema osvojitve strokovnega znanja, oblikovanje poklicne identitete ter prevzemanje norm in vrednot stroke, ki se vgrajujejo v posameznikovo življenje. Glavni del profesionalne socializacije predstavlja proces šolanja (Bierema, 2010, str. 138).

V literaturi se pojavljajo različne definicije strokovne identitete, kar v svoji raziskavi naslovi Fitzgerald (2020). Ta ob pregledu literature zazna skupne vidike, s katerimi je opisana strokovna identiteta: sposobnost izvajanja poklicnih nalog, znanje, identificiranje s poklicno skupino in vrednotami stroke ter prepoznanje sebe kot strokovnjaka na določenem poklicnem področju (Fitzgerald, 2020, str. 24).

Tu dodajam še teorijo socialne identitete po Ashforth in Mael (1989, str. 20–21). Ta ima dve funkciji: razčlenitev okolja in umeščanje posameznika v socialnem okolju. V kontekstu strokovne identitete se bom osredotočila na drugo funkcijo. Po teoriji socialne identitete umeščanje posameznika v socialno okolje pomeni predvsem zaznavanje sebe kot dela določene skupine na podlagi primerjave in interakcije z drugimi (Ashforth in Mael, 1989, str. 21). Foote (1951) s socialno identiteto povezuje tudi uspehe in neuspehe, ki jih skupina doživlja. Ljudje se identificirajo predvsem s tistimi skupinami, ki uživajo prestiž (Ashforth in Mael, 1989, str. 34).

Odnos družbe do socialnega dela neposredno vpliva na doživljanje socialnih delavk. Nezaupanje in dvom v stroko, ki je posledica senzacionalističnega poročanja medijev, se lahko odraža tudi v oblikovanju negativne samopodobe socialnih delavk, kar je lahko povezano s procesom in kakovostjo dela (Gorjup, 2017, str. 149). Zugazaga idr. (2006) osvetlijo negativno doživljanje socialnih delavk v povezavi z medijsko predstavo njihove stroke.

Ker je težko ločiti značilnosti socialnega dela od drugih sorodnih strok, imajo strokovne delavke težavo pri prepoznavanju in določanju lastne strokovne identitete (Juren idr., 2022, str. 308). Rezultati raziskave (Zugazaga idr., 2006) o dojemanju socialnih delavk o prikazu njihovega poklica v medijih so pokazali, da se večina strokovnih delavk sooča z negativno podobo svojega poklica v javnosti. Gorjup (2017, str. 149) zapiše, da ob negativnem poročanju medijev izgublja občutek smisla, čuti pa se nevredno. Tu poudari ujetost v začarani krog, ki povzroča, da sama sebe vidi na enak način, kot nanjo gleda javnost. Občutki, povezani z negativnim poročanjem o stroki, vplivajo na njeno delo, saj je vedno prisoten strah, da bodo mediji poročali o njenih odločitvah pri delu.

Študentke² so v raziskavi (Juren idr., 2022) v slovenskem kontekstu navajale, da se pogosto srečujejo z negativno podobo socialnega dela v družbi, kar krepi negativne občutke o slabi vrednotenosti poklica. Takšen položaj stroke v družbi si razlagajo predvsem s kratko zgodovino in uporabo znanj sorodnih ved. Razvoj strokovne identitete vidijo kot pomemben del, ki prispeva k učinkovitemu opravljanju poklica. Socialno delo se srečuje s težkimi situacijami tako znotraj prakse kot zunaj nje, s strani javnosti, zato sta pomembni samozavestna in odporna drža. S tem ko študentke aktivno delujejo v smeri oblikovanja trdne identitete in njenega predstavljanja drugim, si pridobijo spoštovanje v družbi, ki ga sicer nimajo. Kot koristno so izpostavile to, da so ozaveščene o (negativni) javni podobi socialnega dela, saj se tako lahko uprejo in poskušajo razbiti stereotipe, kar bi jim omogočalo razvoj samozavestne strokovne identitete.

1.4 Mladost

Mladost je danes družbeno konstruiran pojem, ki označuje obdobje med otroštvom in odraslostjo, vendar se je pojem skozi zgodovino spreminjal (Jones, 2009, str. 1). V SSKJ (b. d.) je mladost definirana kot »doba v človeškem življenju od otroštva do zrelih let«, mladina pa je opredeljena kot »mladi ljudje, zlasti med štirinajstim in petindvajsetim letom«. Kot vidimo, tudi

² V diplomskem delu uporabljam izraz študentke (in diplomantke) v ženski slovnični obliki, ki pa je vsakokrat zamenljiva.

te definicije puščajo prostor za razlike v definiranju obdobja mladosti. Statistični urad Republike Slovenije (2009) obdobje mladosti opredeljuje od 15. do 29. leta starosti, to starostno obdobje pa se med državami Evropske unije razlikuje. Najvišja starostna meja, kamor še lahko štejemo mlade, je 30 let. V Republiki Sloveniji z dopolnjenim 26. letom posameznik izgubi določene pravice in študentske ugodnosti, na primer pravico do preživljanja s strani staršev (*Družinski zakonik*, 2017) in pravico do obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja kot zavarovanega družinskega člana (*Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju*, 1992), kar nakazuje predviden vstop na trg dela in s tem prehod v odraslo dobo. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (2025) o prebivalstvu po starosti za prvo polletje je v Sloveniji približno 225.000 mladih.

1.4.1 Mladi in socialno delo

V nadaljevanju predstavljam, kako nekatere raziskave opisujejo pogled mladih na socialno delo.

Lee (2024, str. 37) v raziskavi ugotavlja, da med študenti prevladuje stereotip o socialnem delu kot stroki, ki se ukvarja predvsem z revnimi in posamezniki, ki imajo neugoden socialno-ekonomski položaj. Poleg tega se pojavlja že predhodno opisan stereotip odvzema otrok. Vseeno pa je Lee (2024, str. 37) mnenja, da je treba poudariti, da stereotipi niso trdni, saj so mladi odprti za nove informacije o socialnem delu in so pripravljeni spremeniti svoj pogled na stroko. Dennison idr. (2007, str. 357) pišejo, da imajo dodiplomski študentje državne univerze v Severni Karolini, stari 21 let ali več, natančnejše znanje o socialnem delu. Čeprav v stroki dominirajo predvsem ženske, pa razlik v znanju o tem poklicu med moškimi in ženskami ni bilo zaznati.

Med mladimi se pojavlja tudi dvom o izobrazbi, potrebni za opravljanje poklica socialne delavke. Večina sodelujočih v raziskavi (Lee, 2024, str. 34) meni, da je potrebna diploma, vseeno pa ima dobra šestina prepričanje, da je za socialno delavko potrebna nižja izobrazba, enakovredna zaključeni srednji šoli v Sloveniji.

Študentje socialno delo vidijo kot slabo plačan poklic, njihova pričakovanja oziroma ocene plač pa so občutno nižje od dejanskih plač socialnih delavk in delavcev. Tisti, ki ocenjujejo, da so plače višje, izražajo tudi več interesa za študij socialnega dela (Lee, 2024, str. 38). Glede na rezultate Lee (2024, str. 38–39) zaključijo, da je podoba socialnega dela med mladimi povezana s samim prestižem poklica in njegovo podobo v družbi, slaba podoba v javnosti pa je neposredno povezana z vpisom in odločitvijo za študij socialnega dela. Lee (2024, str. 39)

odgovornost nalaga pedagoškim delavcem in izobraževalnim ustanovam na področju socialnega dela, ki bi morale več sredstev nameniti izobraževanju javnosti o svojem delu. Verjame, da bi takšno ravnanje spodbudilo mlade, da bi se pogosteje odločali za poklic socialne delavke. Knežević idr. (2006, str. 526–527) v povezavi s tem navajajo, da podoba stroke v javnosti ni neposredno odvisna od nje same, temveč od določenih dejavnikov, ki so jih opredelili kot: predanost, kompetence, avtoriteta in profesionalnost, skrb za uporabnikovo usodo, kompleks manjvrednosti in sramota. Raziskava (Knežević idr., 2006) zajema slovenske in hrvaške študentke socialnega dela. Rezultati kažejo, da slovenske študentke zaznavajo več sramote kot študentke na Hrvaškem. Slovenske študentke so v povprečju bolj kritične do socialnega dela v obliki vladnih funkcij in pooblastil.

2 Problem

Socialno delo v letu 2025 praznuje 70 let izobraževanja v Sloveniji in je razmeroma mlada stroka, ki deluje na mnogo različnih področjih, kar privede do tega, da so značilnosti socialnega dela neprepoznane v družbi (Juren idr., 2022, str. 308). Kot študentka socialnega dela sem se v preteklih letih študija pogosto srečala z vprašanji o mojem študiju s strani vrstnikov. Večkrat sem ob vprašanjih zaznala še zmedenost, nevednost, zgražanje. Dobila sem občutek, da mladi ne vedo, da je socialno delo samostojna stroka in znanost, ali pa imajo zmotno predstavo, kaj socialno delo sploh je. Odnos družbe do socialnega dela lahko neposredno vpliva tudi na doživljanje socialnih delavk. O svojih osebnih pogledih piše Gorjup (2017), ki izpostavi problematiko negativne podobe socialnega dela, ki jo širši množici predstavljajo mediji. Prav tako Zugazaga idr. (2006) naslovijo stiske socialnih delavk, ki so posledica predvsem negativne medijske predstave njihove stroke. Večina strokovnih delavk, ki so sodelovale v raziskavi, meni, da je njihov poklic negativno zaznan v družbi.

Raziskave, ki do sedaj pišejo o podobi socialnega dela v Sloveniji (npr. Poljšak, 2023; Čižman in Dorner Radosavljević, 2012; Švajger in Švajger, 2016), se nanašajo na splošno javno mnenje. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje je leta 2024 v Poročilu o značilnosti primanjkljajev po poklicih objavil, da so težave delodajalcev pri iskanju kandidatov za zaposlitev 168 delovnih mest v 78 % povezane s pomanjkanjem kadra (Zavod RS za zaposlovanje, 2024, str. 24). Prav tako je v Letnem poročilu Fakultete za socialno delo (2024, str. 10) zapisano, da je ob 100 razpisanih mestih za redni študij v prvem roku bilo prejetih 94 prijav, sprejetih pa 97 kandidat, omejitve vpisa ni bilo. Če podatke primerjamo s poročilom prejšnjega leta, je bilo takrat ob 100 razpisanih mestih prejetih 127 prijav, na podlagi omejitve vpisa pa sta bili sprejeti 102 kandidatki (Fakulteta za socialno delo, 2023, str. 11). Glede na podatke o pomanjkanju kadra in nižanju števila prijav na razpis za študij socialnega dela se zdi smiselno, da se raziskava podobe socialnega dela omeji na mlade, saj bi s tem pridobili vpogled v dejavnike, ki oblikujejo trenutno situacijo na trgu dela. Pomembno je, da poznamo stališče mladih, ki se še odločajo, katero poklicno pot bodo izbrali zase, saj bo ta populacija potencialno gradila prihodnji kader. V diplomskem delu bom raziskovala mnenje mladih Slovencev in Slovenk o socialnem delu, ki so v času zbiranja podatkov dopolnili od 15 do 26 let. Cilji raziskave so ugotoviti, kakšno je stališče mladih o socialnem delu v Sloveniji, prepoznati, kaj je povezano z oblikovanjem določenega mnenja o socialnem delu ter ugotoviti, kaj bi mlade najpogosteje odvrčalo od študija socialnega dela, z namenom, da bi lahko v prihodnosti na ustrezne načine krepili pozitivno mnenje in ozaveščenost o poklicu socialnega dela.

2.1 Raziskovalna vprašanja s hipotezami

RV1: Katere storitve in v kolikšni meri povezujejo s socialnim delom obiskovalci informativnega dne, študentke in diplomantke FSD in ostala populacija mladih v Sloveniji?

RV2: Kolikšen del mladih ima osebno izkušnjo pomoči socialne delavke in kako ocenjujejo to izkušnjo?

RV3: Kateri demografski dejavniki so povezani s podobo mladih o socialnem delu ter kako se podoba razlikuje med obiskovalci informativnega dne, študentkami in diplomantkami FSD ter ostalo populacijo mladih v Sloveniji?

H1: Spol je povezan s podobo socialnega dela.

H2: Mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karijerne poti.

RV4: Kje mladi pridobijo informacije o socialnem delu, kje so se prvič srečali s pojmom socialno delo in kako ga opisujejo?

RV5: Kako splošna populacija mladih ocenjuje svoje poznavanje socialnega dela?

H3: Mladi v splošni populaciji ocenjujejo, da slabo poznajo socialno delo.

RV6: Zakaj se mladi odločajo za študij socialnega dela in obisk informativnega dne na FSD ter kateri so največji dejavniki, ki obiskovalce odvrčajo od študija socialnega dela?

RV7: Kaj bi po mnenju mladih prispevalo k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi?

H4: Po mnenju mladih bi k boljši prepoznavnosti najbolj prispevala večja prisotnost socialnega dela na družbenih omrežjih.

RV8: Kako je študij na Fakulteti za socialno delo povezan s spremembo mnenja o socialnem delu?

H5: Mnenje študentk in diplomantk o socialnem delu se je med študijem na FSD izboljšalo.

3 Metodologija

3.1 Vrsta raziskave

Raziskava je kvantitativna in deskriptivna (Mesec idr., 2009, str. 81, 85), saj sem zbrala številčne podatke, ki sem jih kvantitativno analizirala in z njimi opisala stanje oziroma podobo socialnega dela med mladimi v Sloveniji. Gradivo, ki sem ga zbrala s spraševanjem, je neposredno in izkustveno, kar pomeni, da raziskavo lahko umestimo tudi med empirične (Mesec idr., 2009, str. 84).

3.2 Spremenljivke

Preglednica 3.1: Spremenljivke

Spremenljivka	Indikator	Modalitete
Starost	Izbira svoje starosti	1–99
Status, vezan na FSD	Izbrana ena izmed navedenih trditev o statusu, vezanem na FSD	V letu 2025 sem se udeležil/a informativnega dne na Fakulteti za socialno delo, Sem trenutna študentka Fakultete za socialno delo, Zaključila sem študij na Fakulteti za socialno delo, Nič od naštetega
Razlog obiska informativnega dne	Navedba glavnih razlogov za obisk informativnega dne FSD	/
Asociacija na socialno delo	Odgovor na vprašanje: Na kaj najprej pomislite ob besedni zvezi »socialno delo«?	/
Opis socialnega dela	Odgovor na vprašanje: Kako bi opisali socialno delo?	/
Ocena poznavanja socialnega dela	Označena ocena poznavanja socialnega dela	Nič ne poznam, Slabo poznam, Delno poznam, Dobro poznam, Zelo dobro poznam
Prvi stik s socialnim delom	Označen oziroma dopisan odgovor o prvem srečanju s socialnim delom	V šoli, Preko medijev (TV, radio, časopis), Na družbenih omrežjih, Osebnostne izkušnje, Prek znancev/prijateljev, Nisem se še srečal/a, Ne vem/se ne spomnim, Drugo:
Osebnostna izkušnja pomoči socialne delavke	Označen odgovor glede osebne izkušnje pomoči socialne delavke	Da, Ne
Ocena osebne izkušnje	Označena ocena osebne izkušnje s socialno delavko	Zelo negativna, Negativna, Niti negativna niti pozitivna, Pozitivna, Zelo pozitivna
Viri informacij o socialnem delu	Označeni odgovori v tabeli glede na pogostost pridobivanja informacij o socialnem delu prek različnih virov	Nikoli, Redko, Občasno, Pogosto, Zelo pogosto
Prispevki k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi	Označeni oziroma dopisani odgovori v tabeli, glede na to, kaj in v kolikšni	Sploh ne bi prispevalo, Ne bi prispevalo, Niti ne bi niti bi

Spremenljivka	Indikator	Modalitete
	meri bi prispevalo k večji prepoznavnosti socialnega dela med mladimi	prispevalo, Bi prispevalo, Močno bi prispevalo
Povezanost storitev s socialnim delom	Označeni odgovori v tabeli glede na mero povezovanja storitev s socialnim delom	Sploh ni povezano, Ni povezano, Niti povezano niti nepovezano, Povezano, Zelo povezano
Medijska podoba socialnega dela	Označen odgovor o oceni poročanja medijev o socialnem delu	Večinoma negativno, Bolj negativno kot pozitivno, Niti negativno niti pozitivno, Bolj pozitivno kot negativno, Večinoma pozitivno
Podoba socialnega dela	• Strinjanje s trditvami o socialnem delu: označeni odgovori v tabeli glede na strinjanje s trditvami o socialnem delu • Ocena javne podobe socialnega dela: označeni odgovori v tabeli glede na oceno javne podobe socialnega dela v različnih razvojnih obdobjih	• Popolnoma se strinjam, Se ne strinjam, Niti se strinjam niti se ne strinjam, Se strinjam, Se popolnoma strinjam, Ne morem odgovoriti • Zelo negativna, Negativna, Niti negativna niti pozitivna, Pozitivna, Zelo pozitivna
Dejavniki odvrčanja od študija socialnega dela	Označeni odgovori v tabeli, glede na to, kaj in v kolikšni meri odvrča od študija socialnega dela	Popolnoma, Zelo, Srednje, Malo, Sploh ne, Ne vem
Udeležitev informativnega dne na drugih fakultetah	Navedba fakultet, kjer so se/se bodo udeležili informativnega dne, poleg FSD	/
Pričakovanja od študija na FSD	Označen en ali več odgovorov oziroma dopisan odgovor o pričakovanjih od študija na FSD	Razviti kompetence za pomoč ljudem, Pridobiti znanje o socialnih problemih, Pridobiti razumevanje o človeškem vedenju, Pridobiti veščine vodenja pogovora, Pridobiti znanje za nadaljevanje na drugostopenjskem programu drugih sorodnih področij (psihologija, pedagogika, družinska terapija itd.), Drugo: _____
Razlogi za študij socialnega dela	Navedba odgovora na vprašanje: Kaj so bili glavni razlogi, da ste se odločili za študij socialnega dela?	/

Spremenljivka	Indikator	Modalitete
Alternativa za študij socialnega dela	Navedba odgovora na vprašanje: Če se ne bi odločili za študij socialnega dela, kaj bi izbrali?	/
Želja po zaposlitvi v stroki socialnega dela	Označen odgovor o želji zaposlitve v stroki socialnega dela po končanem študiju	Da, Ne, Ne vem
Ocena izpolnitve pričakovanj študija na FSD	Ocena izpolnitve pričakovanj študija socialnega dela na lestvici 1–10 (1 – sploh ni izpolnil, 10 – najbolj izpolnil)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Trenutni letnik študija	Označen odgovor o trenutnem letniku študija	1. letnik, 2. letnik, 3. letnik, 4. letnik, Dodatni letnik, 2. stopnja (magistrski študij), 3. stopnja (doktorski študij)
Sprememba mnenja o socialnem delu med študijem	Označen odgovor o spremembi mnenja o socialnem delu med študijem	Zelo se je poslabšalo, Malo se je poslabšalo, Ni se spremenilo, Malo se je izboljšalo, Zelo se je izboljšalo
Stopnja izobrazbe	Označena dosežena stopnja izobrazbe	Nedokončana osnovna šola, Osnovna šola, Nižje poklicno izobraževanje (2-letno), Srednje poklicno izobraževanje (3-letno), Srednje strokovno ali gimnazijsko izobraževanje, Višješolsko izobraževanje, Visokošolsko izobraževanje (univerzitetni ali visokošolski program), Magistrska izobrazba, Doktorska izobrazba
Regija	Označena regija	Goriška, Obalno-kraška, Gorenjska, Osrednjeslovenska, Primorsko-notranjska, Jugovzhodna Slovenija, Zasavska, Posavska, Savinjska, Koroška, Podravska, Ne vem
Okolje bivanja	Označeno oziroma dopisano okolje bivanja	Vas, podeželje, Predmestje, Mesto, Zelo veliko mesto (Ljubljana, Maribor, Celje), Drugo: _____
Verska identiteta	Označena oziroma dopisana verska identiteta	Kršćanstvo, Islam, Judovstvo, Hinduizem, Budizem, Drugo: _____, Ateizem (nobena verska skupnost), Ne želim odgovoriti
Politična usmerjenost	Označena politična usmerjenost	Levim, Leva sredina, Desna sredina, Desnim, Nobenim, Ne želim odgovoriti
Spol	Označen oziroma dopisan spol	Ženski, Moški, Nebinarna oseba, Ne želim se opredeliti, Želim se opredeliti kot: _____

3.3 Merski instrument

Merski instrument, ki sem ga uporabila za zbiranje podatkov, je standardizirani spletni anketni vprašalnik, ki sem ga izdelala s pomočjo spletne aplikacije Arnes 1KA. Izdelava merskega instrumenta je potekala od 4. do 14. 2. 2025.

Instrument je sestavljen iz 31 vprašanj, med njimi pa je 11 pogojno zastavljenih glede na pripadnost določeni skupini (obiskovalci informativnega dne, študentke in diplomantke FSD, ostala populacija). Eno izmed vprašanj je pogojno zastavljeno glede na osebno izkušnjo pomoči socialne delavke.

Od skupno 31 je 6 vprašanj odprtega tipa in 24 vprašanj zaprtega tipa, 1 vprašanje pa predstavlja zahvalo sodelujočim, ki ne spadajo v ciljno populacijo.

Da bi preverila merski instrument, sem izvedla testiranje spletnega anketnega vprašalnika, ki ga omogoča spletna aplikacija Arnes 1KA, in sicer na manjši skupini mladih, ki je zajemala 6 oseb. Prav tako sem testno različico posredovala mentorici svojega diplomskega dela, ki je podala povratne informacije, na podlagi katerih sem naredila jezikovne in vsebinske popravke. S tem sem izboljšala jasnost vprašanj in strukturo vprašalnika.

V uvodnem delu sem poleg nagovora vključila povezavo do obveščenega soglasja za udeležbo v študiji, kjer so bili sodelujoči seznanjeni z namenom raziskave, prostovoljnostjo sodelovanja, možnostjo odstopa in mojo zavezo k zagotavljanju anonimnosti in varstvu zbranih podatkov. Dokument obveščenega soglasja je skupaj z merskim instrumentom v prilogi 1.

3.4 Populacija in vzorčenje

Populacijo predstavljajo vsi mladi Slovenci in Slovenke, ki so v času zbiranja podatkov, od 14. 2. do 13. 5. 2025, stari od 15 do 26 let. Uporabljeno je bilo neslučajnostno in kvotno vzorčenje, saj so spletni anketni vprašalnik izpolnili tisti, ki so bili pripravljeni sodelovati in so prišli z njim v stik na informativnem dnevu, prek spleta, osebnega nagovora ali družabnih omrežij, vzorčila pa sem znotraj treh skupin – obiskovalci informativnega dne na FSD, študentke in diplomantke FSD ter splošna populacija mladih. Vzorec torej predstavljajo posamezniki iz populacije, ki so sodelovali v raziskavi s prostovoljnim izpolnjevanjem spletnega vprašalnika. Glede na podatke z aplikacije Arnes 1KA je v bazi skupno 450 enot, ustrezno pa je izpolnjenih 243 enot, in sicer iz vseh treh skupin skupaj.

Preglednica 3.2: Opis vzorca

Obiskovalci informativnega dne FSD		Študentke in diplomantke FSD		Splošna populacija mladih		Skupaj	
n	N	n	N	n	N	N	N
66	180	92	560	71	254.000	229	254740

Vzorec predstavlja 229 mladih, od tega je 66 obiskovalcev informativnega dne na FSD, kar po moji oceni predstavlja približno 37 % obiskovalcev, ki so se informativnega dne udeležili v petek, 14. februarja 2025, saj sem QR-kodo izročila skoraj vsem obiskovalcem, teh pa sem imela pripravljenih 180. Sodelovalo je 92 študentk FSD, od tega je bilo 5 takih, ki so študij že zaključile. Preglednica 3.2 prikazuje število enot v vzorcu (n) in oceno enot v populaciji (N). Na podlagi števila razpisanih mest za tekoče študijsko leto predpostavljam, da to predstavlja 16 % študentk, ki so v študijskem letu 2024/25 vpisane na študij socialnega dela. Vzorec zajema tudi 71 posameznikov iz splošne populacije mladih, kar na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije predstavlja 0,28 %, če izvzamem število obiskovalcev informativnega dne in študentk FSD.

3.5 Zbiranje podatkov

Podatke sem s predhodnim soglasjem vodstva FSD zbirala na informativnem dnevu FSD, 14. februarja 2025, kjer sem med 9.30 in 10.30 ter 14.30 in 15.30 pred vhodom FSD razdelila 180 vnaprej pripravljenih natisnjenih letakov s QR-kodo za dostop do spletnega vprašalnika.

Istovrstno sem vprašalnik objavila na družbenih omrežjih Instagram in Facebook, kjer je imela dostop širša javnost, povezava do spletnega vprašalnika pa je bila deljena tudi prek profilov znancev. Vprašalnik je bil z 20. februarjem s pomočjo doc. dr. Tamare Rape Žibera dostopen v obliki QR-kode tudi v avli FSD. Vprašalnik je bil aktiven do 11. 5. 2025.

3.6 Obdelava podatkov

Podatke sem analizirala kvantitativno, s pomočjo spletne aplikacije Arnes 1KA in programa Excel. Uporabila sem statistične postopke deskriptivne statistike, natančnejše univariatno (frekvenčna porazdelitev, mere srednjih vrednosti, standardni odklon) in bivariatno analizo (χ^2 in Cramerjev α). Za analizo odgovorov na odprta vprašanja sem se poslužila odprtega kodiranja (Mesec in Rape Žibera, 2023, str. 120). Rezultate sem v nadaljevanju predstavila v obliki preglednic in grafov.

4 Rezultati

4.1 Osnovni podatki o vzorcu

Preglednica 4.1: Starost

starost	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	Skupaj
f	14	32	23	17	26	44	42	22	11	6	237

Starosti v vzorcu se gibajo od 17 do 26 let. Največ sodelujočih je starih 22 let ($f = 44$), najmanj pa jih je starih 26 let ($f = 6$).

Preglednica 4.2: Letnik študija

Letnik študija	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	Dodatni letnik	2. stopnja	Skupaj
f	4	4	14	14	1	17	54

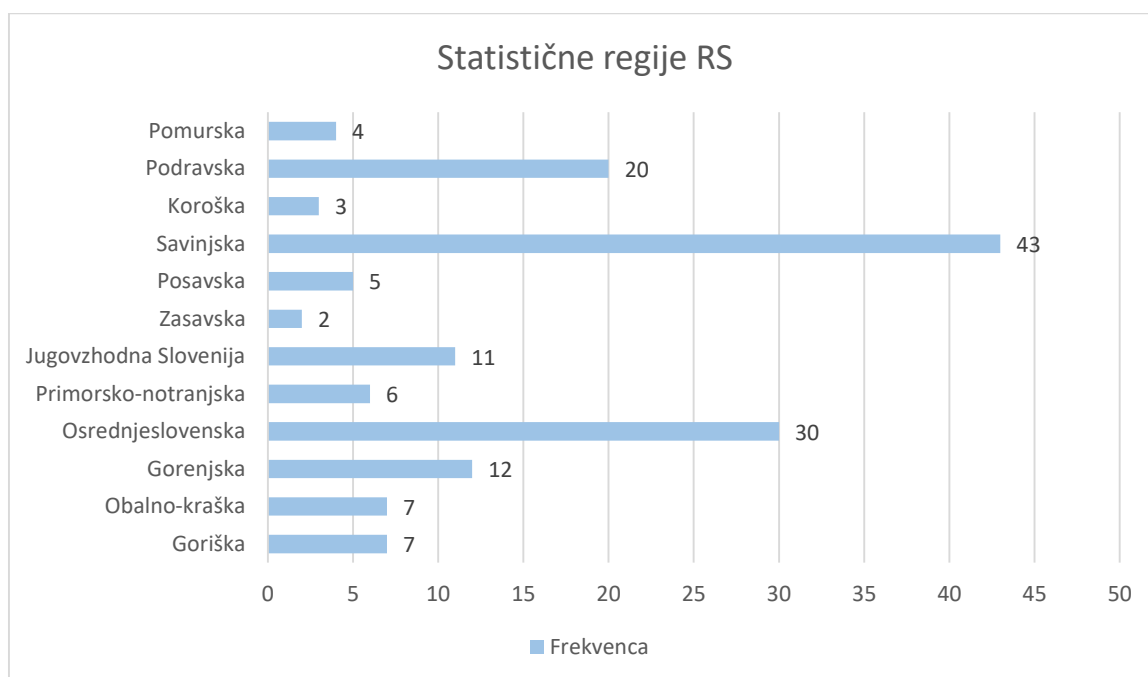
Od skupno 85 študentk, ki trenutno študirajo na FSD, jih je 54 podalo odgovor o trenutnem letniku študija. Največ študentk ($f = 17$) trenutno obiskuje drugo stopnjo študija, najmanj pa je predstavnic 1. letnika 1. stopnje ($f = 4$).

Preglednica 4.3: Stopnja dosežene izobrazbe

Stopnja dosežene izobrazbe	Osnovna šola	Srednje poklicno izobraževanje	Srednje strokovno ali gimnazijsko izobraževanje	Višješolsko izobraževanje	Visokošolsko izobraževanje	Magistrska izobrazba	Sku-paj
f	7	2	90	7	40	4	150

Preglednica 4.3 prikazuje stopnjo dosežene izobrazbe v vzorcu (zajete so tudi študentke in diplomantke FSD). Največ mladih, zajetih v vzorcu, je doseglo srednjo strokovno ali gimnazijsko izobrazbo ($f = 90$). Predstavnikov nedokončane osnovne šole, nižjega poklicnega izobraževanja in doktorskega izobraževanja ni bilo. Večje število ($f = 40$) predstavljajo tudi mladi z doseženo visokošolsko izobrazbo. Najmanj udeležencev je doseglo srednje poklicno izobrazbo ($f = 2$).

Graf 4.1: Regije

Kot prikazuje graf 4.1, so v vzorcu sodelovali mladi iz vseh statističnih regij Slovenije. Najbolj zastopana je savinjska regija ($f = 43$), zatem pa sledita osrednjeslovenska ($f = 30$) in podravska ($f = 20$). Najmanj je predstavnikov zasavske regije ($f = 2$).

Preglednica 4.4: Okolje iz katerega prihajajo mladi

Okolje	Vas, podeželje	Predmestje	Mesto	Zelo veliko mesto	Drugo	Skupaj
f	82	26	30	11	1	150

Mladi v vzorcu prihajajo predvsem iz vasi oziroma podeželja ($f = 82$). Sledita mesto ($f = 30$) ter predmestje ($f = 26$). Iz zelo velikega mesta (npr. Ljubljana, Maribor, Celje) prihaja 11 mladih. Ena oseba je kot okolje, iz katerega prihaja, izbrala drugo, a ni konkretnije navedla odgovora.

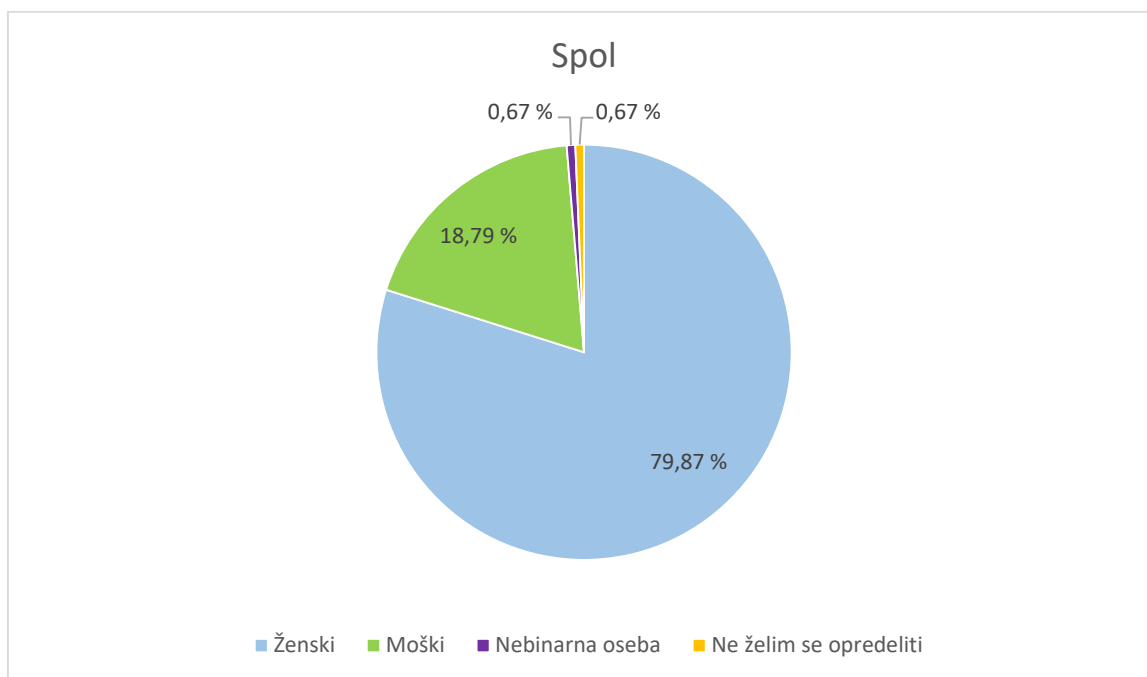
Preglednica 4.5: Naklonjenost političnim strankam

Stranke	Levica	Leva sredina	Desna sredina	Desnica	Nobena	Skupaj
f	18	29	12	6	61	126

Preglednica 4.5 prikazuje naklonjenost političnim strankam. Sodelujoči mladi v večini navajajo, da niso naklonjeni nobenim političnim strankam ($f = 61$). Levi sredini je naklonjenih

29 mladih, levici pa 18. V najmanjšem številu so zastopane desničarske stranke, kjer je 12 mladih naklonjenih desni sredini, 6 pa desnici.

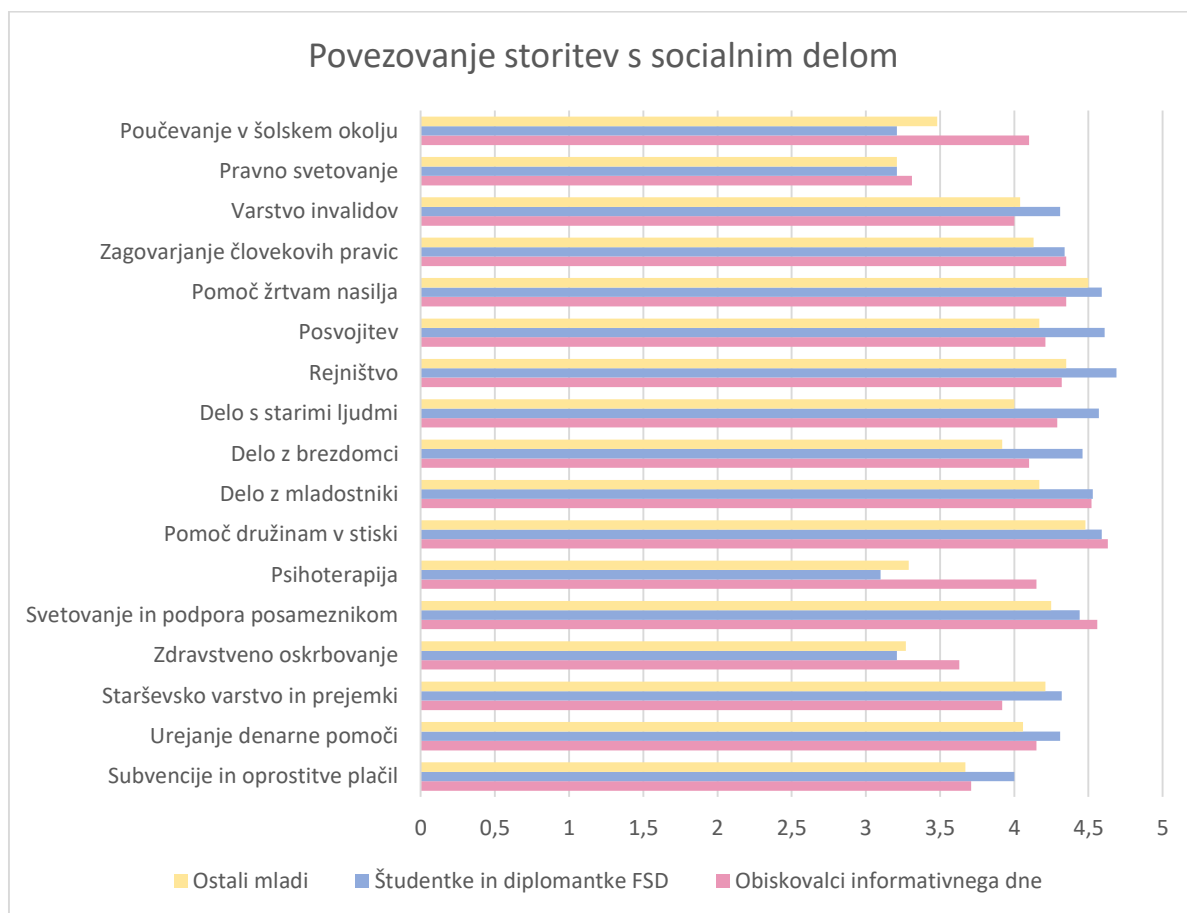
Graf 4.2: Spol

Graf 4.2 prikazuje sestavo vzorca po spolu. Na vprašanje o spolu je odgovorilo 149 mladih. Od tega v velikem številu prevladujejo ženske ($f = 119$, $f\% = 79,87$). Sodelovalo je še 28 moških ($f\% = 18,79$), 1 nebinarna oseba ($f\% = 0,67$) in 1 oseba, ki se ne želi opredeliti ($f\% = 0,67$).

4.2 RV1: Katere storitve in v kolikšni meri povezujejo s socialnim delom obiskovalci informativnega dne, študentke in diplomantke FSD in ostala populacija mladih v Sloveniji?

Graf 4.3: Povezanost storitev s socialnim delom

Obiskovalci informativnega dne s socialnim delom glede na graf 4.3 najbolj povezujejo pomoč družinam v stiski, s povprečno oceno 4,63 (zelo povezano) in standardnim odklonom 1,02, najmanj pa pravno svetovanje, s povprečno oceno 3,31 (niti povezano niti nepovezano) in standardnim odklonom 1,22. V primerjavi z drugima skupinama je tu vidna izrazito večja povezava poučevanja v šolskem okolju (4,10) in psihoterapije (4,15) s socialnim delom.

Študentke in diplomantke FSD s socialnim delom najbolj povezujejo rejništvo, s povprečno oceno 4,69 (zelo povezano) in standardnim odklonom 0,65, najmanj pa povezujejo psihoterapijo, s povprečno oceno 3,10 (niti povezano niti nepovezano). Pri tem je standardni odklon 1,1.

Splošna populacija mladih s socialnim delom najbolj povezuje pomoč družinam v stiski, s povprečno oceno 4,48 (povezano) in standardnim odklonom 0,58. Najmanj povezujejo storitev

pravno svetovanje, kjer je povprečna ocena 3,21 (niti povezano niti nepovezano), standardni odklon pa 1,15.

Standardni odklon je najmanjši v primeru ostalih mladih, ki s socialnim delom povezujejo pomoč družinam v stiski, kar prikazuje, da se posamezniki iz te skupine zmerno strinjajo o povezanosti storitve s socialnim delom. Najvišji standardni odklon je pri skupini obiskovalcev informativnega dne glede povezanosti pravnega svetovanja s socialnim delom. Na podlagi te vrednosti lahko vidimo, da se mnenje posameznikov iz te skupine glede povezanosti storitve bistveno razlikuje, saj so vrednosti daleč narazen.

4.3 RV2: Kolikšen del mladih ima osebno izkušnjo pomoči socialne delavke in kako ocenjujejo to izkušnjo?

Preglednica 4.6: Osebna izkušnja pomoči

Ali ste imeli osebno izkušnjo pomoči socialnega dela?	f	f %
DA	78	44,32
NE	98	55,68
Skupaj	176	100

Iz preglednice 4.6 lahko razberemo, da je na vprašanje o osebni izkušnji pomoči socialne delavke odgovorilo skupno 176 oseb. Osebno izkušnjo ima 44 % sodelujočih, večina (56 %) pa takšne izkušnje nima.

V nadaljevanju me je zanimalo, kako ocenjujejo osebno izkušnjo tisti, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili pritrdilno.

Preglednica 4.7: Ocena osebne izkušnje pomoči

Kakšna je bila ta izkušnja?	f	f %
Zelo negativna	1	1,28
Negativna	7	8,97
Niti negativna niti pozitivna	23	29,49
Pozitivna	38	48,72
Zelo pozitivna	9	11,54
Skupaj	78	100
$\bar{x}$	3,64	
SD	0,86	

Od skupno 78 oseb, ki imajo osebno izkušnjo pomoči socialne delavke, 1 oseba ocenjuje to izkušnjo kot zelo negativno, kar predstavlja 1 % odgovorov (glej preglednico 4.7). Sedem (9

%) oseb je podalo negativno oceno izkušnje, 23 (29 %) pa jih izkušnje ne ocenjuje niti negativno niti pozitivno. Največ oseb je svojo izkušnjo ocenilo kot pozitivno ($f = 38$), kar predstavlja 49 % odgovorov. Zelo pozitivno izkušnjo je imelo 9 (12 %) posameznikov. Povprečna ocena je 3,64, kar pomeni, da so osebne izkušnje pomoči socialne delavke v povprečju pozitivne. Standardni odklon je 0,86.

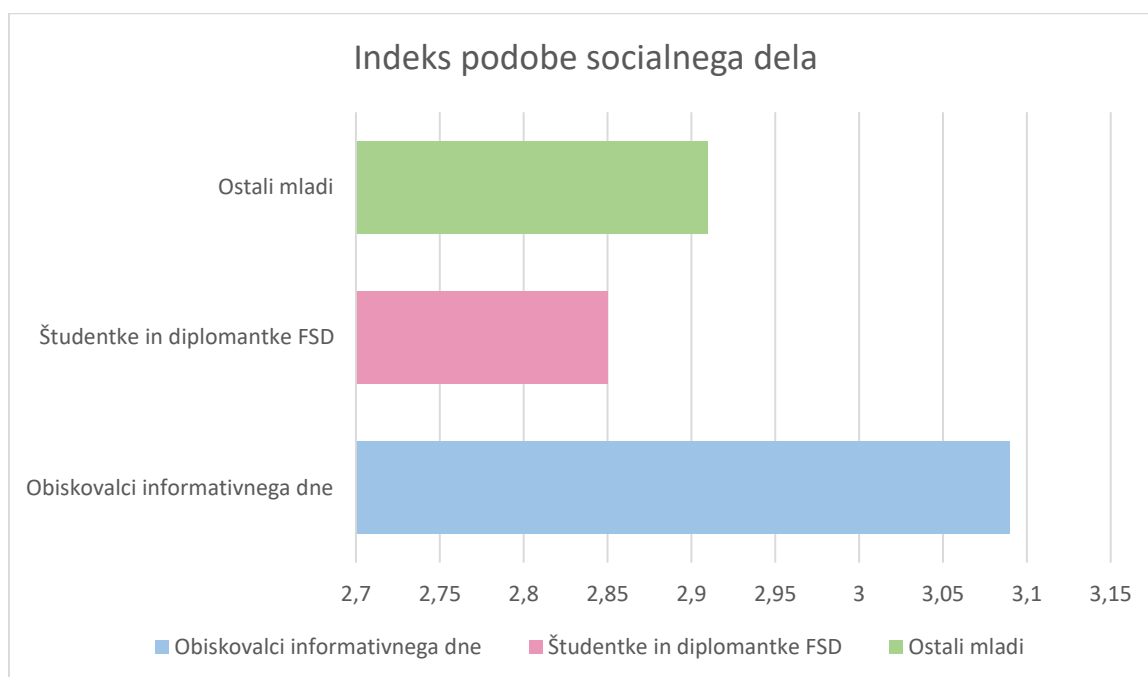
Zanimalo me je, ali sta spremenljivki »status, vezan na FSD« in »ocena osebne izkušnje« povezani. Za boljšo preglednost sem združila frekvenci zelo negativna in negativna v negativna ter zelo pozitivna in pozitivna v pozitivna. Preglednica 1 v prilogi 3 prikazuje odklone od teoretičnih frekvenc. $\chi^2 = 1,89$, kar pomeni, da sta spremenljivki povezani. Ker sem želela vedeti tudi, kakšna je moč povezanosti, sem izračunala Cramerjev α , ki znaša 0,11. Na podlagi tega ugotavljam, da gre za šibko povezanost med spremenljivkama. Poleg tega lahko iz odklonov interpretiram, da obiskovalci informativnega dne svojo izkušnjo ocenjujejo bolj pozitivno kot drugi dve skupini. Ostali mladi imajo pogosteje negativno izkušnjo, študentke in diplomantke FSD pa imajo najpogosteje nevtralno izkušnjo.

4.4 RV3: Kateri demografski dejavniki so povezani s podobo mladih o socialnem delu ter kako se podoba razlikuje med obiskovalci informativnega dne, študentkami in diplomantkami FSD ter ostalo populacijo mladih v Sloveniji?

Z namenom analize podatkov in odgovora na raziskovalno vprašanje sem izračunala skupne indekse na podlagi odgovorov o strinjanju s trditvami³ in ocen podobe socialnega dela pri različnih generacijah s strani mladih. Indekse predstavljajo povprečne ocene posameznih oseb. Nekaterim odgovorom glede strinjanja s trditvami o socialnem delu sem ustrezno rekodirala modalitete, tako da nižja ocena kaže negativno podobo, višja pa pozitivno podobo socialnega dela.

³ Socialno delo je pomembno za družbo; v družbi obstajajo predsodki do socialnega dela; socialno delo pomaga zmanjševati družbene neenakosti; delo socialnih delavk je premalo cenjeno v družbi; v Sloveniji bi morali več sredstev nameniti za razvoj področja socialnega dela; zaradi pomanjkanja socialnih delavk so obstoječi kadri preobremenjeni; socialne delavke pomagajo predvsem posameznikom, ki so pod pragom revščine in socialno izključenim skupinam; mediji pogosto napačno prikazujejo delo socialnih delavk; poklic socialne delavke je privlačna karierna izbira za mlade; poklic socialne delavke ponuja široke možnosti zaposlitve na različnih področjih.

Graf 4.4: Podoba socialnega dela pri različnih skupinah

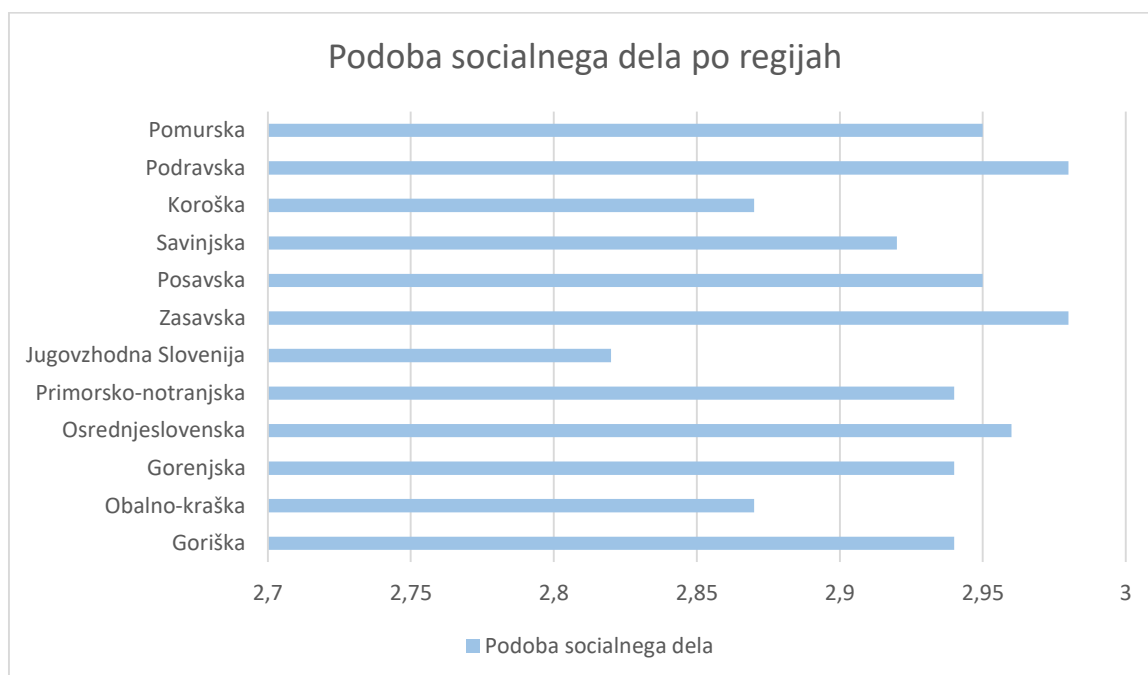
Iz grafa 4.4 je razvidno, da obiskovalci informativnega dne s povprečno oceno 3,09 in standardnim odklonom 0,3 izražajo najbolj pozitivno podobo socialnega dela. Na drugem mestu so ostali mladi ($\bar{x} = 2,91$, $SD = 0,18$), najbolj negativno podobo pa izražajo študentke in diplomantke FSD, s povprečno oceno 2,85 in standardnim odklonom 0,3. Pri tem je treba poudariti, da so posamezniki vrednotili predvsem položaj socialnega dela v družbi, torej je negativna podoba predvsem odraz podobe, položaja in vrednotenja stroke v družbi.

4.4.1 H1: Spol je povezan s podobo socialnega dela.

Preglednica 2 v prilogi 3 prikazuje odklone teoretičnih frekvenc podobe glede na spol. Povprečna vrednost podobe socialnega dela znaša 2,95 med ženskami in 2,9 med moškimi, kar je nekoliko pod nevtralno podobo.

Podobo socialnega dela sem na podlagi razpršenosti podatkov za preverjanje hipoteze razdelila zgolj na negativno in pozitivno. Upoštevati je treba tudi, da sta bili zaradi porazdelitve enot v analizo vključeni le skupini žensk in moških, saj sta bili skupini »nebinarna oseba« in »ne želim se opredeliti« izpuščeni zaradi nizkega števila odgovorov (v vsaki skupini po en odgovor). Vrednost $\chi^2 = 0,38$ kaže na povezanost, vendar je na podlagi vrednosti Cramerjevega α ($\alpha = 0,05$) šibka. Iz tega torej sklepam, da lahko raziskovalno hipotezo (H1) zavrnem, saj ne obstaja povezava med spolom in podobo socialnega dela.

Graf 4.5: Podoba socialnega dela po regijah

Zaradi izrazite neenakomerne zastopanosti regij v vzorcu (npr. Koroška ($f = 3$), Pomurska ($f = 4$), Posavska ($f = 5$)) izračuni povezanosti med regijo in podobo socialnega dela niso smiselni oziroma ne bi bili zanesljivi. Na podlagi tega sem se odločila za deskriptivno analizo po regijah. Pomembno je opozoriti, da zaradi izbranega načina vzorčenja v določenih regijah teh razlik ne moremo posplošiti na celotno populacijo.

Kot prikazuje graf 4.5, najbolj pozitivno podobo socialnega dela izkazuje podravska regija ($\bar{x} = 2,98$, $SD = 0,23$), najbolj negativno pa Jugovzhodna Slovenija ($\bar{x} = 2,82$, $SD = 0,17$). Razlike med regijami so sicer majhne, saj se povprečja vseh regij gibljejo v razponu od 2,82 do 2,98.

Analizirala sem tudi povezanost podobe socialnega dela s krajem bivanja. Preglednica 3 v prilogi 3 prikazuje odklone od teoretičnih frekvenc, vrednost hi-kvadrata in Cramerjevega α . Najizrazitejšo pozitivno podobo socialnega dela izražajo mladi, ki živijo na vasi oziroma podeželju. V predmestnem in mestnem okolju nekoliko prevladuje negativna podoba socialnega dela, odklona 1,77 in 1,58 pa prikazujeta, da je negativna podoba v teh okoljih pogostejša kot drugod. V primerjavi s temi podatki imajo prebivalci zelo velikih mest nekoliko bolj pozitiven odnos, vendar manj izrazito kot na podeželju in v vasi. Vrednost Cramerjevega α ($\alpha = 0,1$) kaže na šibko povezanost.

Preglednica 4 v prilogi 3 prikazuje odklone teoretičnih frekvenc za podobo socialnega dela glede na stopnjo dosežene izobrazbe. Zaradi nizke zastopanosti nekaterih kategorij sem v kategorijo »srednješolsko izobraževanje« združila srednje poklicno in srednje strokovno ali gimnazijsko izobraževanje. Prav tako sem v kategorijo »visokošolsko in več« združila univerzitetni ali visokošolski program ter magistrsko izobrazbo. Nadpovprečno pozitivno podobo izražajo mladi z doseženo srednješolsko izobrazbo (4,08). Tisti, ki so dosegli visokošolsko izobrazbo, pogosteje izražajo negativno podobo (4,79). Odkloni v kategorijah osnovna- in višješolska izobrazba so razmeroma majhni, kar kaže na precej enakomerno porazdeljeno mnenje.

Vrednost $\chi^2 = 3,28$ nakazuje, da obstaja povezava med spremenljivkama stopnja dosežene izobrazbe in podoba socialnega dela, vendar je pri tem treba upoštevati vrednost Cramerjevega $\alpha = 0,15$, kar pomeni, da gre za šibko povezanost.

Preglednica 4.8: Frekvenčna porazdelitev verskih skupnosti

	f	f %
Kršćanstvo	79	57,66
Islam	4	2,92
Judovstvo	0	0
Hinduizem	0	0
Budizem	1	0,73
Drugo	3	2,19
Ateizem	50	36,5
Skupaj	137	100

Največ (57,66 %) sodelujočih se identificira s krščanstvom, sledi pa ateizem (36,5 %). Druge verske skupnosti so zastopane v zelo majhnem številu (islam 2,92 %, budizem 0,73 %, drugo 2,19 %) ali pa sploh niso (judovstvo, hinduizem) (glej preglednico 4.8).

Preglednica 5 v prilogi 3 prikazuje odklone teoretičnih frekvenc za podobo socialnega dela glede na identificiranje z določeno versko skupnostjo. Vrednost hi-kvadrata ($\chi^2 = 2,02$) kaže na obstoj povezave, Cramerjev α ($\alpha = 0,12$) pa nakazuje šibko povezanost med spremenljivkama. Tisti, ki se identificirajo z ateizmom, imajo glede na odklone teoretičnih frekvenc bolj negativno podobo, pri kategoriji krščanstvo pa je opazna nekoliko bolj pozitivna kot negativna podoba.

Zaradi neenakomerne zastopanosti sem združila kategoriji leva in leva sredina v »levica« ter kategoriji desna in desna sredina v »desnica«, kot je vidno v preglednici 6 v prilogi 3. Na podlagi izračuna vrednosti $\chi^2 = 0,15$ in Cramerjeve $\alpha = 0,03$ lahko rečem, da povezanost med

spremenljivkama obstaja, vendar je neznatna. Glede na vrednosti odklonov v preglednici 8 je vidno, da levičarsko usmerjeni izražajo bolj pozitivno podobo socialnega dela, medtem ko imajo desno usmerjeni pogosteje negativno podobo. Odkloni sicer niso visoki, saj so vse vrednosti manjše od 1.

Preglednica 4.9: Verske skupnosti v povezavi s političnimi nazori

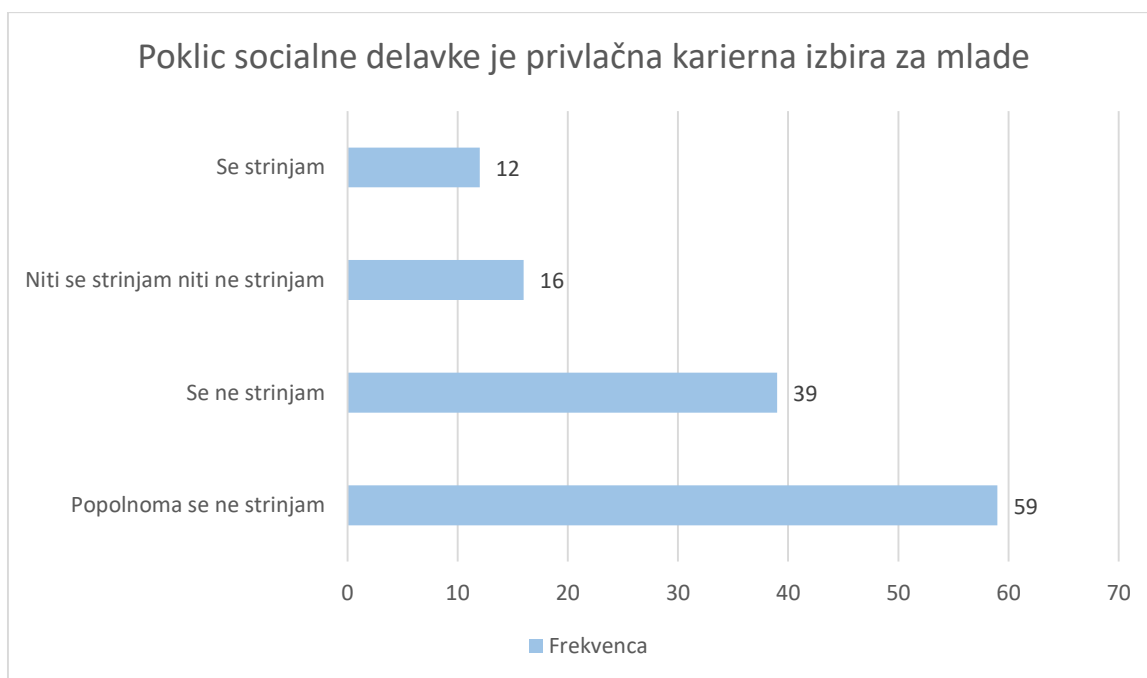
	Levica	Desnica	Nobeni	Skupaj
Kršćanstvo	20,64 %	20,64 %	58,73 %	100 %
Islam	25 %	0 %	74 %	100 %
Drugo verstvo	50 %	25 %	25 %	100 %
Ateizem	57,45 %	8,51 %	34,04 %	100 %

V nadaljevanju sem izračunala še odstotke, ki predstavljajo povezavo med versko skupnostjo, s katero se mladi identificirajo, in političnimi nazori (glej preglednico 4.9). Večina (58,73 %) mladih, ki se identificira s krščanstvom, ni naklonjena nobeni politični strani, delež, naklonjen levici in desnici, pa je enak (20,64 %).

Noben član islamske verske skupnosti ni naklonjen desnici, večina (74 %) pa ne izkazuje naklonjenosti kateri izmed strani. Pripadniki drugih verskih skupnosti so predvsem naklonjeni levici (50 %), prav tako tisti, ki se ne identificirajo z nobeno versko skupnostjo (57,45 %).

4.4.2 H2: Mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karijerne poti.

Graf 4.6: Privlačnost kariere socialnega dela

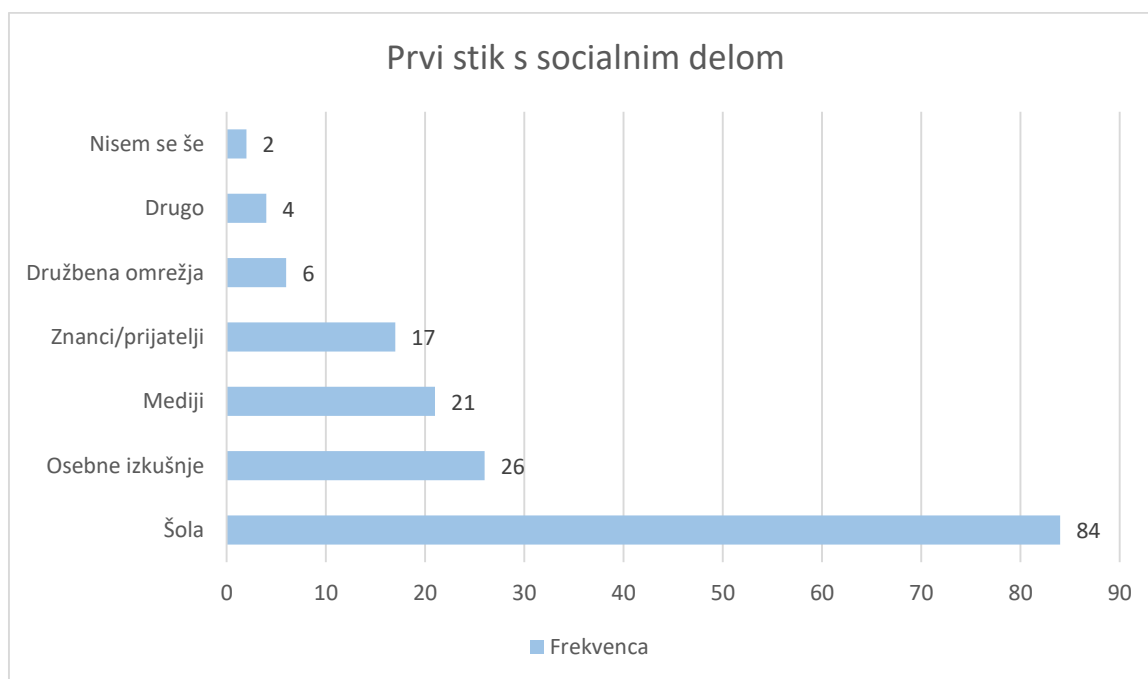

V sklopu podobe socialnega dela me je še posebej zanimalo, ali mladi socialno delo vidijo kot privlačno karierno pot (glej graf 4.6). Na vprašanje je odgovorilo 126 mladih. Večina ($f=59$, $f\% = 46,83\%$) se popolnoma ne strinja s trditvijo, da je poklic socialne delavke privlačna karierna izbira za mlade. 39 oseb oziroma $30,95\%$ sodelujočih se ne strinja, da je socialno delo privlačna karierna izbira za mlade, 16 ($12,7\%$) pa jih je neodločenih. S trditvijo se strinja 12 oseb, kar predstavlja $9,52\%$, nihče se popolnoma strinja. Povprečno strinjanje s trditvijo je sicer manj kot 2 ($\bar{x} = 1,85$) na 5-stopenjski lestvici.

Glede na prikazane rezultate lahko zaključim, da mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karierne poti.

4.5 RV4: Kje mladi pridobijo informacije o socialnem delu in kje so se prvič srečali s pojmom socialno delo ter kako ga opisujejo?

Graf 4.7: Prvi stik s socialnim delom

Graf 4.7 prikazuje, kje so se mladi prvič srečali s socialnim delom. Na vprašanje je odgovorilo skupno 160 oseb. Več kot polovica ($52,5\%$) se je s socialnim delom prvič srečala v šoli, kar kaže na pomembno vlogo izobraževalnega sistema pri ozaveščanju o stroki socialnega dela. Zatem sledijo osebne izkušnje posameznikov, kjer se je prek neposrednega stika s socialnim delom srečalo 26 ($16,25\%$) mladih. Mediji predstavljajo vir prvega stika s stroko za 21 ($13,13\%$) oseb, medtem ko so bila družbena omrežja kot vir prvega stika izpostavljena šestkrat,

oziroma v 3,75 %. Zanimivo je, da je 17 (10,63 %) sodelujočih navedlo, da so se s socialnim delom prvič srečali prek znancev ali prijateljev. V manjši meri je zastopana kategorija »drugo« (f = 4). Tu so bili navedeni odgovori: prek staršev, na informativnih dneh, doma, moja babica je bila socialna delavka. Dva mlada, ki sta sodelovala v raziskavi, pa se s socialnim delom še nista srečala.

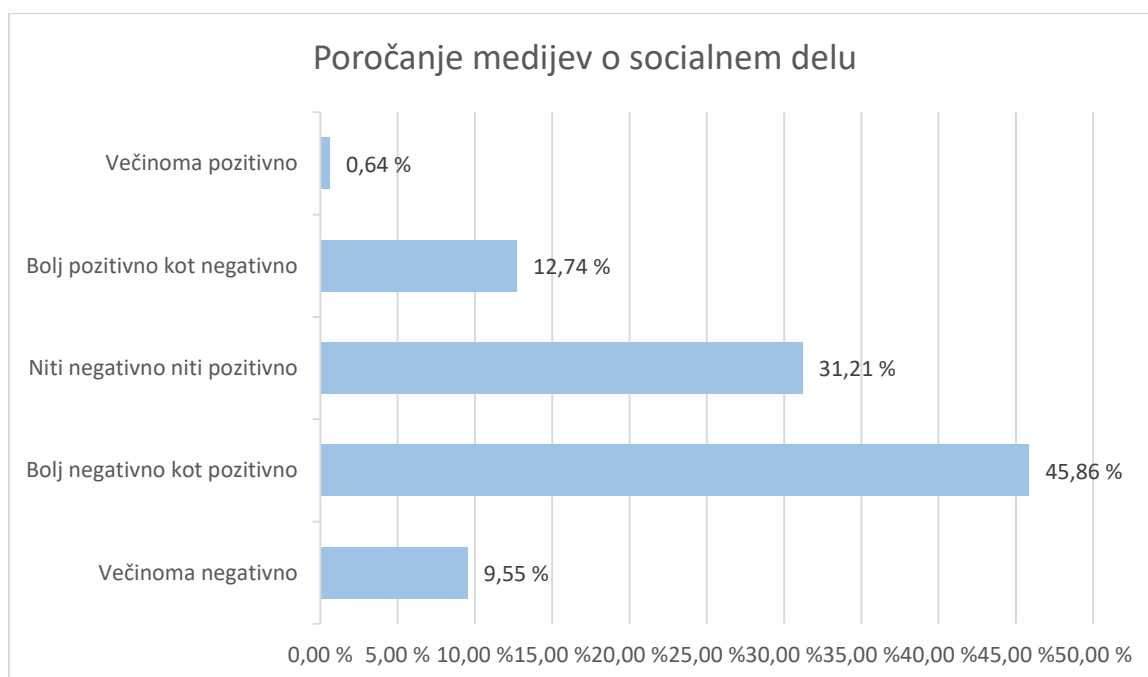
Preglednica 4.10: Pridobivanje informacij o socialnem delu

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Zelo pogosto	Skupaj	$\bar{x}$	SD
Šola	17	57	39	27	32	172	3	1,28
Mediji	9	73	70	16	4	172	2,6	0,82
Družbena omrežja	48	67	43	13	2	173	2,2	0,95
Spletne strani	39	68	41	19	6	173	2,3	1,05
Podkasti	85	51	22	11	3	172	1,8	1,00
Znanci, prijatelji, družina	16	47	64	36	10	173	2,9	1,03
Drugo	18	2	1	1	2	24	1,6	1,28

Preglednica 4.10 prikazuje pogostost pridobivanja informacij o socialnem delu iz različnih virov.

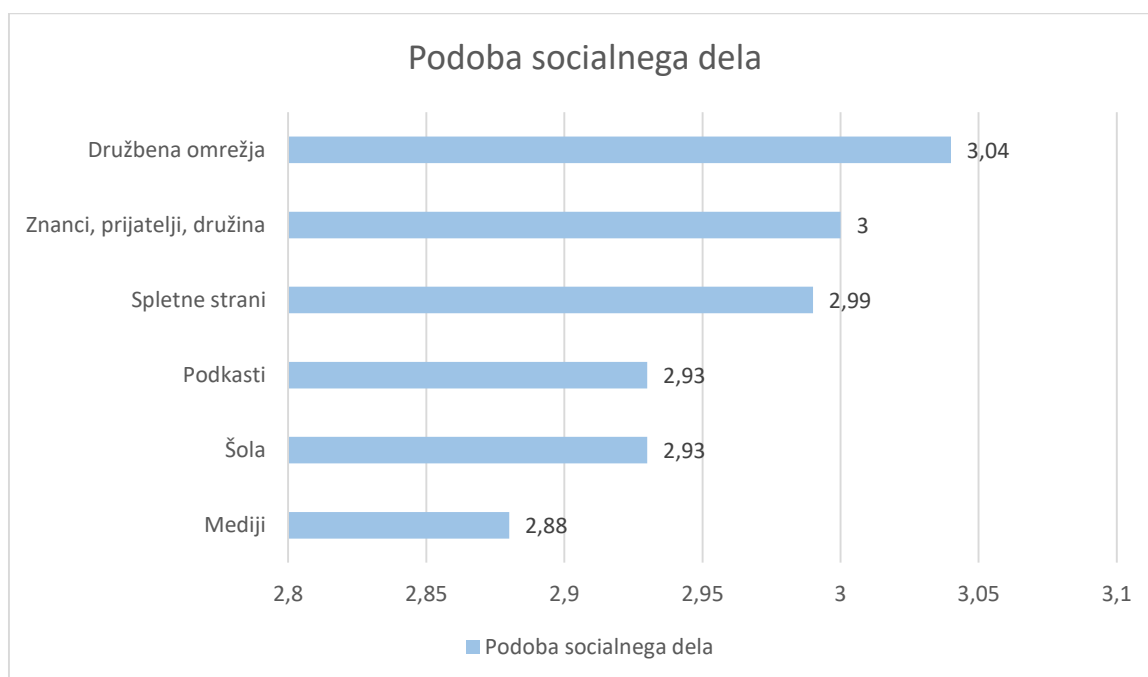
Vidno je, da mladi najpogosteje ($\bar{x} = 3$ – občasno) informacije o socialnem delu pridobijo v šoli, najmanjkrat pa prek podkastov ($\bar{x} = 1,8$ – redko). Tu izstopa tudi visoko število odgovorov »nikoli«. V kategoriji »drugo« sta le 2 osebi navedli, kje pridobita informacije (študentsko delo in praksa), prav tako je v tej kategoriji odgovorilo le 24 posameznikov, medtem ko je pri drugih 172 oziroma 173 odgovorov. Iz nizkih povprečij lahko sklepamo, da mladi nasploh ne dobijo veliko informacij o tej stroki. Ob tem standardni odkloni kažejo, da je največja enotnost v odgovorih prisotna pri medijih (SD = 0,82), najmanjša pa pri šoli (SD = 1,28), če kategorije »drugo« ne upoštevamo v interpretaciji.

Graf 4.8: Poročanje medijev o socialnem delu

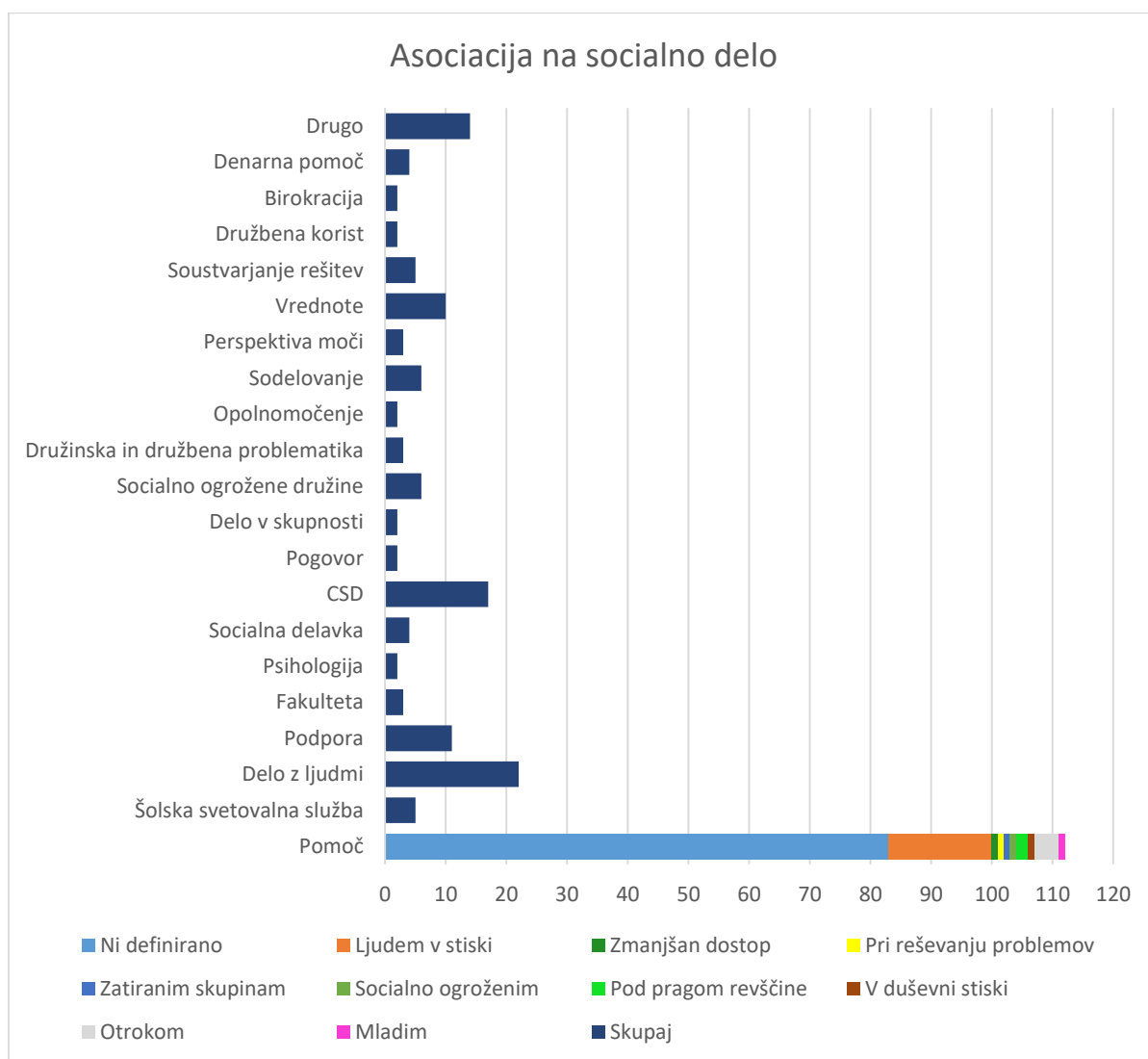
Graf 4.8 prikazuje mnenje mladih o poročanju medijev o socialnem delu. Po mnenju mladih mediji (TV, radio, časopis) o socialnem delu poročajo predvsem bolj negativno kot pozitivno (45,86 %), poleg tega pa še dodatnih 9,55 % sodelujočih zaznava, da je poročanje o socialnem delu večinoma negativno. Nevtralno poročanje je bilo s strani mladih zaznano v 31,21 %. S tem, da mediji o socialnem delu poročajo bolj pozitivno kot negativno, se strinja 12,74 % mladih, večinoma pozitivno poročanje pa je zasledil 1 sodelujoči, kar predstavlja 0,64 %.

Graf 4.9: Podoba socialnega dela glede na najpogostejši vir informacij

V sklopu tega raziskovalnega vprašanja me je zanimalo, kako se podoba socialnega dela razlikuje med mladimi, glede na to, kje najpogosteje pridobijo informacije o socialnem delu. Za namen analize podatkov sem združila kategoriji »pogosto« in »zelo pogosto«. Graf 4.9 prikazuje indekse podobe socialnega dela glede na različne vire, kjer so mladi navajali, da pogosto oziroma najpogosteje pridobivajo informacije. Najvišji indeks je opazen pri družbenih omrežjih (3,04), kar kaže, da posamezniki, ki informacije o socialnem delu najpogosteje pridobivajo prek družbenih omrežij, zaznavajo njegovo podobo nekoliko bolj pozitivno od ostalih. Sledijo znanci, prijatelji in družina, kjer je povprečna ocena 3,00, tik zatem pa so spletne strani (2,99). Najnižja ocena je pripisana medijem (2,88), kar lahko nakazuje, da prispevajo k nekoliko manj pozitivni podobi socialnega dela. Razlike med posameznimi viri sicer niso velike.

Graf 4.10: Asociacije na socialno delo

V nadaljevanju sem raziskovala, na kaj mladi najprej pomislijo ob besedni zvezi »socialno delo« (glej graf 4.10). V veliki večini ($f = 112$) mladi najprej pomislijo na pomoč. Od tega je 83 ni konkretnije definiralo. Pomoč ljudem v stiski se je pojavljala najpogosteje ($f = 17$), več mladih je navajalo tudi pomoč otrokom ($f = 4$), 2 pa sta navedla pomoč osebam pod pragom revščine. Po en odgovor pripada pomoči osebam z zmanjšanim dostopom, zatiranim skupinam, socialno ogroženim, mladim, ljudem v duševni stiski in pomoči pri reševanju problemov.

Na drugem mestu po pogostosti je asociacija delo z ljudmi ($f = 22$), zatem sledita CSD ($f = 17$) in podpora ($f = 11$). Glede na pogostost nekoliko izstopajo še šolska svetovalna služba ($f = 5$), socialno ogrožene družine ($f = 6$) in sodelovanje ($f = 6$). Študentke in diplomantke FSD so navajale tudi soustvarjanje rešitev ($f = 5$). Ostale asociacije, ki so vidne na grafu, so zastopane v manjšem številu.

Opazna je bila razlika med asociacijami različnih skupin mladih. Izpostavila bi predvsem vidik pomoči otrokom in socialno šibkejšim družinam. Med mladimi iz splošne populacije se je 8 odgovorov nanašalo na pomoč otrokom in socialno šibkejšim družinam. Medtem je le 1 obiskovalec informativnega dne kot asociacijo navedel pomoč otrokom, študentke in diplomantke FSD pa te asociacije niso navajale.

Pregledala sem tudi, kako mladi po različnih skupinah opisujejo socialno delo, tako da sem kodirala odgovore na odprto vprašanje v tematske kategorije (preglednica 7 v prilogi 3). Med vsemi tremi skupinami (obiskovalci informativnega dne, študentke in diplomantke FSD, ostali mladi) se je pojavilo nekaj skupnih tem, in sicer:

- socialno delo je podcenjeno;
- gre za delo in sodelovanje z ljudmi;
- gre za pomoč;
- socialno delo je pomembno v družbi;
- delo je težko.

Študentke in diplomantke FSD so edine, ki so navajale soustvarjanje, krepitev moči in iskanje rešitev, opolnomočenje, spodbujanje sprememb, podporo, vrednote, ki so pomembne za delo, socialnovarstvene storitve, proučevanje družbenih procesov in praktično delo z znanstvenim znanjem. Eden izmed odgovorov, ki ga je navedla študentka 4. letnika FSD, se je nanašal na nejasnost ciljev in metod stroke: »Socialno delo bi opisala kot stroko, ki nima točnih ciljev ali metod dela ...« (Anonimna respondentka, 2025) Ena izmed diplomantk je socialno delo opisala kot: »Preveč zakompliciranih in nejasnih zakonov, podrejanje sodiščem, konstantno zagovarjanje lastnega dela in odločitev, ogromno zapisov, papirologije, ki je popolnoma nepotrebna in bi se ji dalo izogniti, premalo plačilo za tako kompleksno delo.« (Anonimna respondentka, 2025) Med drugim so bile opazne tudi kritike glede študijskega programa:

»Socialno delo naj bi bilo pomoč ranljivim skupinam s pomočjo našega znanja, ki naj bi pridobili na fakulteti. Ampak menim, da nam snov, ki nas jo učijo, skorajda nič ne pomaga v praksi. Profesorji pa vedno govorijo, kako lahko s pogovorom vse rešimo, kar pa sem videla, da v praksi, ko imaš ogromno primerov, ni res.« (Anonimna respondentka, 2025)

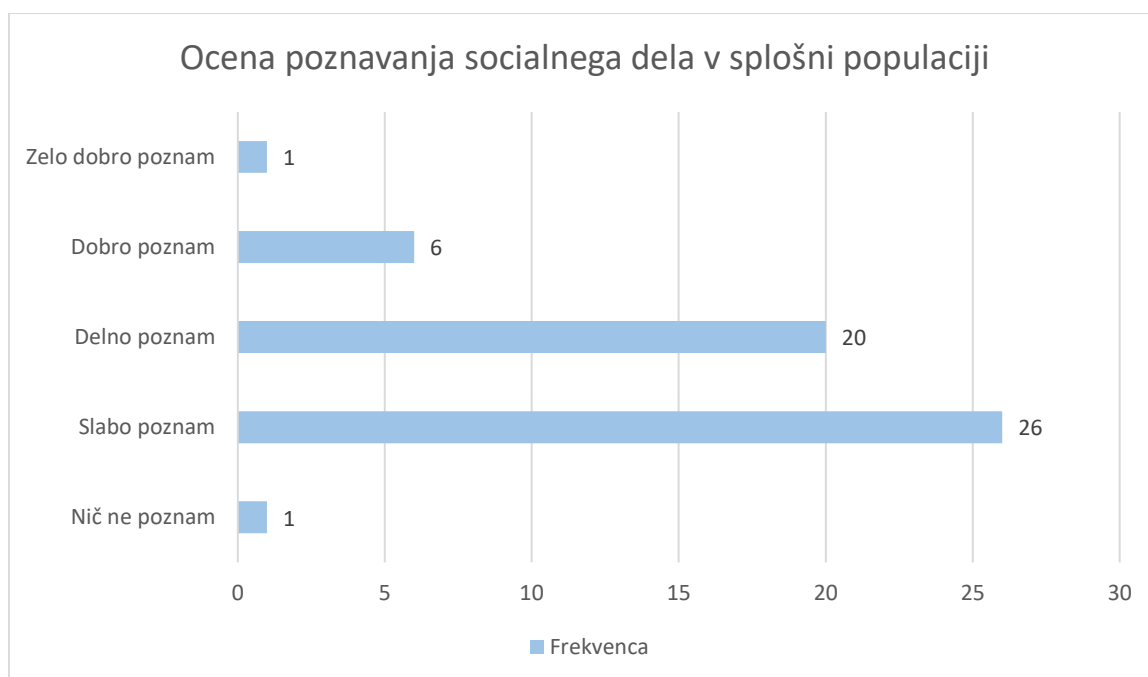
»Na veliko predavanj, ki v resnici niso uporabna.« (Anonimna respondentka, 2025)

Ostali mladi so za razliko od drugih dveh skupin navajali še: poslušanje, vodenje, delo v ustanovah in delo s socialnimi primeri. Ob primerjavi vseh treh skupin je vidno, da v večini mladi socialno delo opisujejo kot proces pomoči ter delo in sodelovanje z ljudmi.

4.6 RV5: Kako splošna populacija mladih ocenjuje svoje poznavanje socialnega dela?

4.6.1 H3: Mladi v splošni populaciji ocenjujejo, da slabo poznajo socialno delo.

Graf 4.11: Ocena poznavanja socialnega dela v splošni populaciji

Rezultati na grafu 4.11 kažejo, da skoraj polovica (48,15 %) mladih v splošni populaciji ocenjuje, da socialno delo slabo pozna. Ob tem še dodatnih 37,04 % meni, da ga delno poznajo. Le manjši delež anketiranih dobro pozna socialno delo (11,11 %), zelo dobro pa ga pozna le 1,85 %. Povprečna ocena (če kategorije kodiramo 1–5) znaša 2,63, kar pomeni, da mladi v splošni populaciji v povprečju ocenjujejo, da delno poznajo socialno delo.

Na podlagi podatkov, ki kažejo, da skoraj 50 % mladih meni, da slabo poznajo socialno delo, in s povprečno vrednostjo 2,63, ki le malo presega kategorijo »slabo poznam«, lahko hipotezo H3 potrdim.

Želela sem še preveriti, ali je ocena poznavanja socialnega dela povezana s statusom, vezanim na FSD. Zaradi premajhnega števila nekaterih odgovorov sem združila odgovore nič ne poznam in slabo poznam ter dobro poznam in zelo dobro poznam (preglednica 8 v prilogi 3). Kot pričakovano, študentke in diplomantke FSD glede na odklone od teoretičnih frekvenc (29,68) močno nadpovprečno ocenjujejo, da socialno delo dobro poznajo. Kljub temu me je presenetilo,

da je 1 študentka (ki obiskuje 1. letnik) ocenila, da slabo pozna socialno delo, 11 pa jih je ocenilo, da ga poznajo delno. Obiskovalci informativnega dne večinoma ocenjujejo, da socialno delo delno poznajo, glede na odklon od teoretične frekvence, ki znaša 14,28. Ostali mladi pogosteje ocenjujejo, da socialnega dela ne poznajo, redkeje pa, da ga poznajo dobro, kar je bilo pričakovano. Hi-kvadrat vrednost ($\chi^2 = 101,14$) nakazuje, da obstaja povezanost med spremenljivkama. V nadaljevanju sem zato izračunala še vrednost Cramerjevega α ($\alpha = 0,53$), kar pomeni, da gre za srednje močno povezanost med statusom, vezanim na FSD in oceno poznavanja socialnega dela.

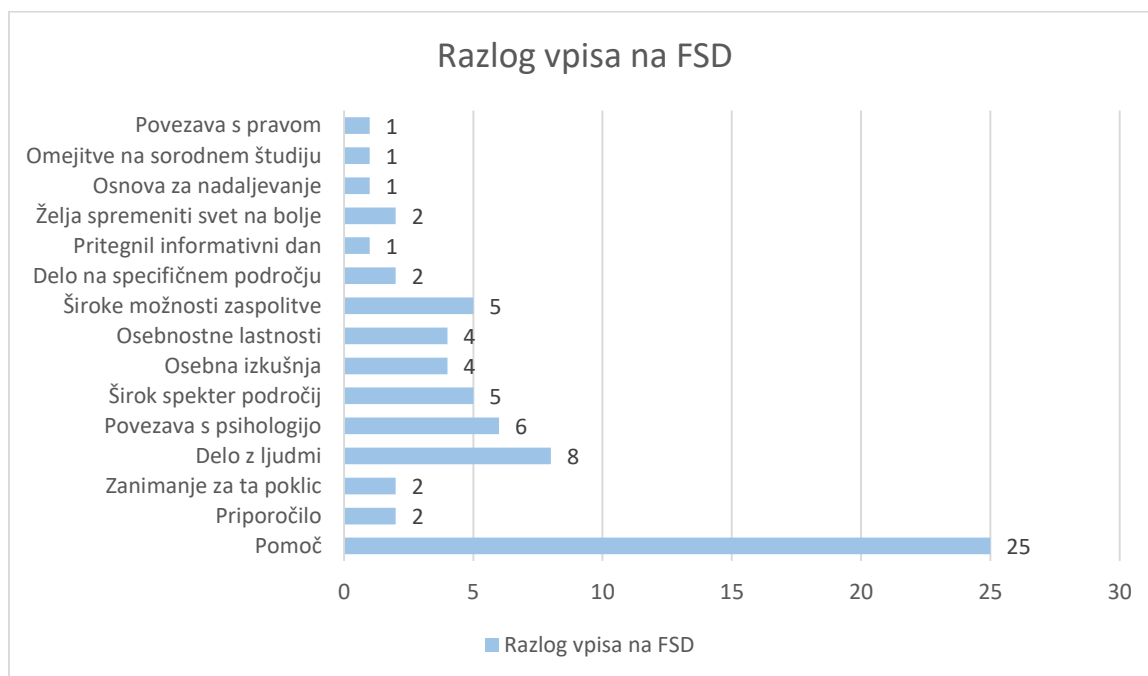
Preglednica 4.11: Povprečna ocena poznavanja socialnega dela po skupinah

	$\bar{x}$	SD
Obiskovalci informativnega dne	2,85	0,68
Študentke in diplomantke FSD	4,06	0,68
Ostali mladi	2,63	0,78

Preglednica 4.11 še nazorno prikazuje primerjavo med povprečnimi ocenami poznavanja socialnega dela med obiskovalci informativnega dne, študentkami in diplomantkami FSD ter ostalimi mladimi. Ostali mladi glede na samooceno najmanj poznajo socialno delo ($\bar{x} = 2,63$, $SD = 0,78$), nato z nekoliko boljším poznavanjem sledijo obiskovalci informativnega dne ($\bar{x} = 2,85$, $SD = 0,68$), študentke in diplomantke FSD pa z najvišjim povprečjem $\bar{x} = 4,06$ in standardnim odklonom $SD = 0,68$ izkazujejo najboljše poznavanje stroke.

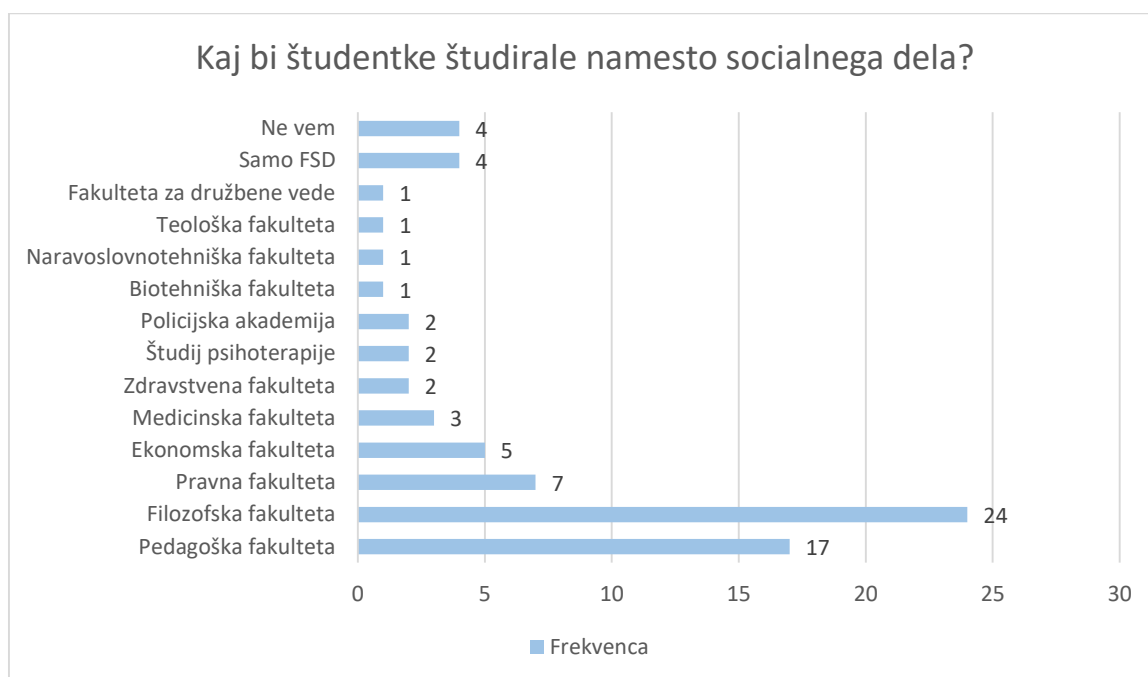
4.7 RV6: Zakaj se mladi odločajo za študij socialnega dela in obisk informativnega dne na Fakulteti za socialno delo in kateri so največji dejavniki, ki mlade odvračajo od študija socialnega dela?

Graf 4.12: Razlogi za študiranje socialnega dela

Na podlagi kodiranja odgovorov na odprta vprašanja (glej graf 4.12) je vidno, da se mladi najpogosteje ($f = 25$) odločajo za študij socialnega dela, saj želijo pomagati ljudem. Na drugem mestu sta želja in veselje pri delu z ljudmi ($f = 8$). Nekaj mladih ($f = 6$) se je za študij socialnega dela odločilo, ker je povezano s psihologijo, študij psihologije pa ima višje vpisne omejitve. Socialno delo prav tako združuje več različnih področij, kar je privlačno za mlade, hkrati pa se s tem odpirajo široke možnosti zaposlitve. Zaradi osebne izkušnje so se za študij odločile 4 osebe, prav tako 4 osebe menijo, da njihove osebnostne lastnosti ustrezajo poklicu. Po 2 osebi sta navajali: želja spremeniti svet na bolje, želja po delu na specifičnem področju znotraj socialnega dela, zanimanje za ta poklic, priporočilo s strani drugih. Posamezni odgovori ($f = 1$) so se nanašali na povezavo s pravom, omejitve na sorodnem študiju, osnovo za nadaljevanje in informativni dan.

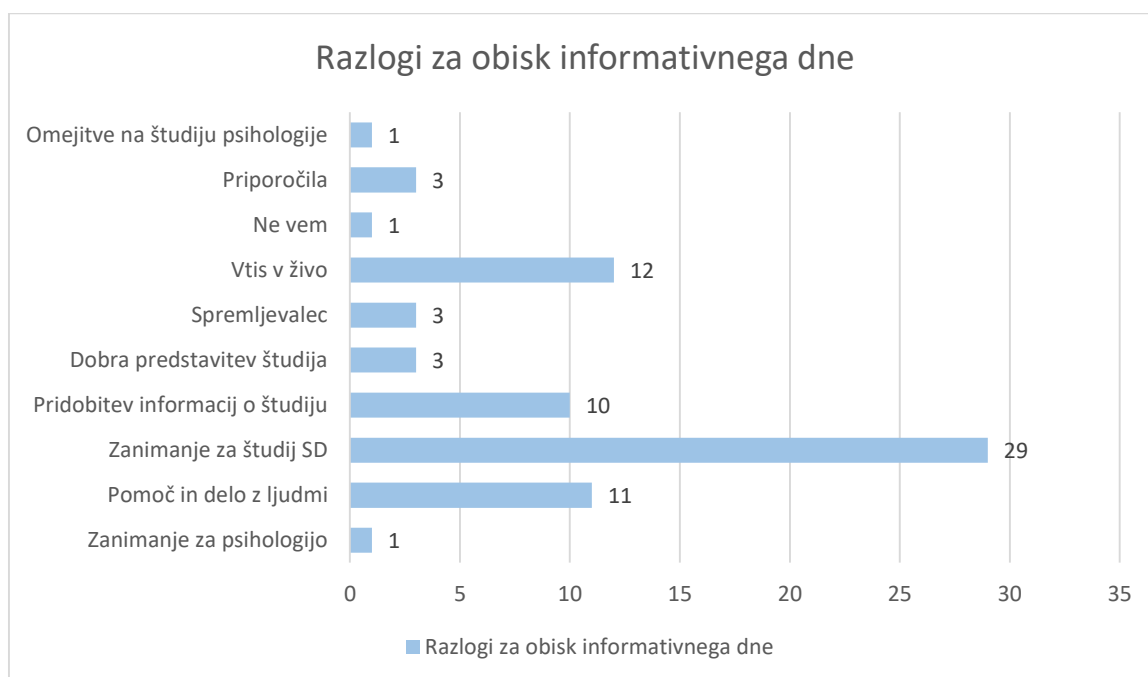
Graf 4.13: Kaj bi študentke študirale namesto socialnega dela?

Graf 4.13 predstavlja fakultete, kjer bi študentke FSD študirale, če se ne bi odločile za študij socialnega dela. Natančnejša preglednica s konkretnimi študijskimi programi je v prilogi 3 (preglednica 9).

Najpogosteje ($f = 16$) bi študentke in diplomantke namesto socialnega dela študirale psihologijo, na drugem mestu pa sta pravo in socialna pedagogika ($f = 7$). Nabor študijskih programov, ki so jih navajale, je sicer zelo obširen in raznolik, vendar je večini teh programov skupno, da so družboslovni. Štiri študentke so navajale, da bi študirale le socialno delo in nič drugega.

Graf 4.14: Razlogi za obisk informativnega dne

Prav tako sem kodirala odgovore na odprto vprašanje glede razlogov za obisk informativnega dne (glej graf 4.14). Večina ($f = 29$) se zanima za študij socialnega dela, kar je pričakovan odgovor. Poleg tega prevladujejo tudi razlogi, kot so:

- dobiti vtis v živo ($f = 12$);
- želja po pomoči in delu z ljudmi ($f = 11$);
- pridobitev informacij o študiju ($f = 10$).

V nekoliko manjši meri ($f = 3$) so mladi (obiskovalci informativnega dne) navajali, da: jih je pritegnila dobra predstavitev na Informativi, so spremljevalci, so dobili priporočila za študij s strani znancev. Ena oseba se je za obisk odločila, ker se zanima za psihologijo, ena pa želi na študij psihologije, vendar zaradi visokih omejitev ne bo sprejeta. Ena izmed oseb ni navedla razloga za obisk.

Preglednica 4.12: Pričakovanja obiskovalcev informativnega dne glede študija

Število označenih pričakovanj	f	f %
0	1	2,33
1	6	13,95
2	3	6,98
3	4	9,3
4	10	23,26
5	19	44,19
Skupaj	43	100

Obiskovalcem informativnega dne sem še zastavila vprašanje, kaj pričakujejo od študija socialnega dela, kjer so lahko izbrali več odgovorov. Za analizo podatkov sem seštel označena pričakovanja in naredila indekse. Večji kot je indeks, več je pričakovanj oziroma višja so, in obratno. Glede na preglednico 4.12 imajo obiskovalci informativnega dne od študija visoka pričakovanja, saj je večina ($f \% = 44,19$) označila vseh 5 podanih odgovorov⁴. Le 1 oseba ni označila nobenega. Največ oseb ($f = 36$) pričakuje, da bodo razvile kompetence za pomoč ljudem, najmanj ($f = 28$) pa jih pričakuje, da bodo pridobile znanje za nadaljevanje študija na drugi stopnji na sorodni fakulteti.

Preglednica 4.13: Obisk informativnega dne na drugih fakultetah

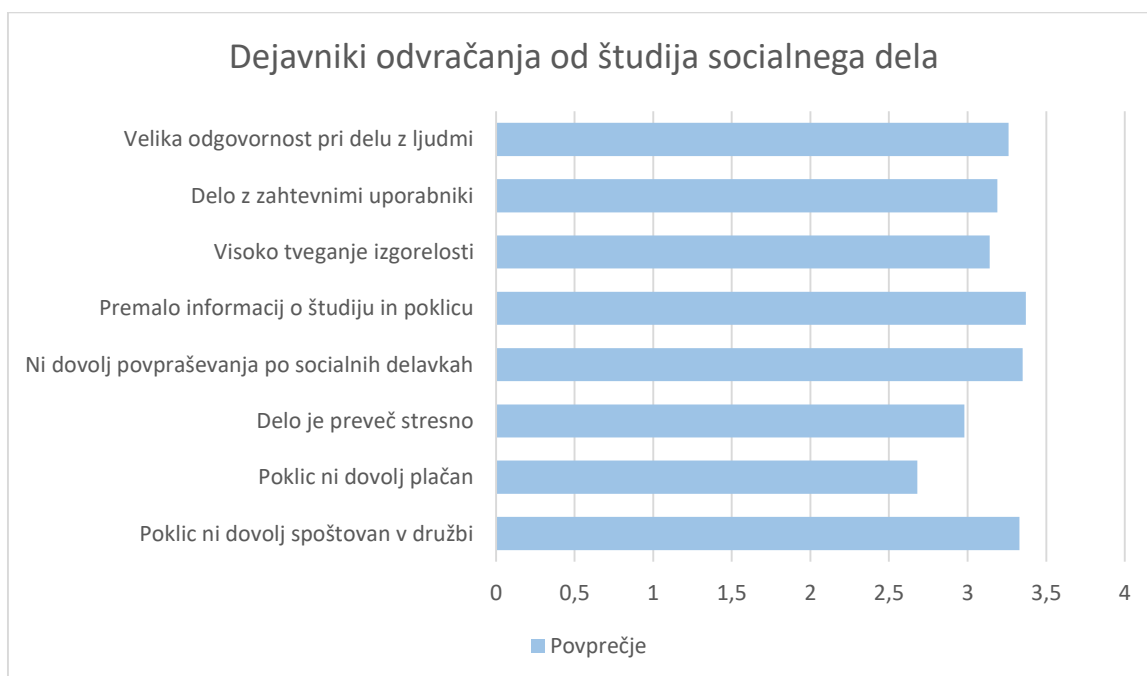
Fakulteta	f
Ekonomska	3
Fakulteta za grafični dizajn	1
Pedagoška - Socialna pedagogika (5) - Specialna pedagogika (2)	16
Zdravstvena	1
Filozofska Psihologija (3)	12
Fakulteta za šport	3
Medicinska	2
Polijska akademija	2
Fakulteta za farmacijo	1
Samo socialno delo	1
Akademija za umetnost	1
Teološka (medosebni odnosi in družinska terapija ter svetovanje)	1
FDM (kadrovski management)	1
Pravna	2

⁴ Razviti kompetence za pomoč ljudem, pridobiti znanje za pomoč ljudem, pridobiti razumevanje o človeškem vedenju, pridobiti veščine vodenja pogovora, pridobiti znanje za nadaljevanje na drugostopenjskem programu drugih sorodnih področij.

Fakulteta	f
Fakulteta za družbene vede	1
Maturitetni tečaj v NM	1
Fakulteta za elektrotehniko	1
Skupaj	50

Pri obiskovalcih informativnega dne me je zanimalo tudi, na katerih fakultetah poleg FSD se bodo/so se udeležili informativnega dne (glej preglednico 4.13). Najpogosteje so navajali Pedagoško fakulteto ($f = 16$), od tega pa jih je 5 natančneje opredelilo program Socialna pedagogika, 2 pa program Specialna pedagogika. Izstopa tudi Filozofska fakulteta ($f = 12$), pri čemer so 3 osebe konkretnije navajale program Psihologija.

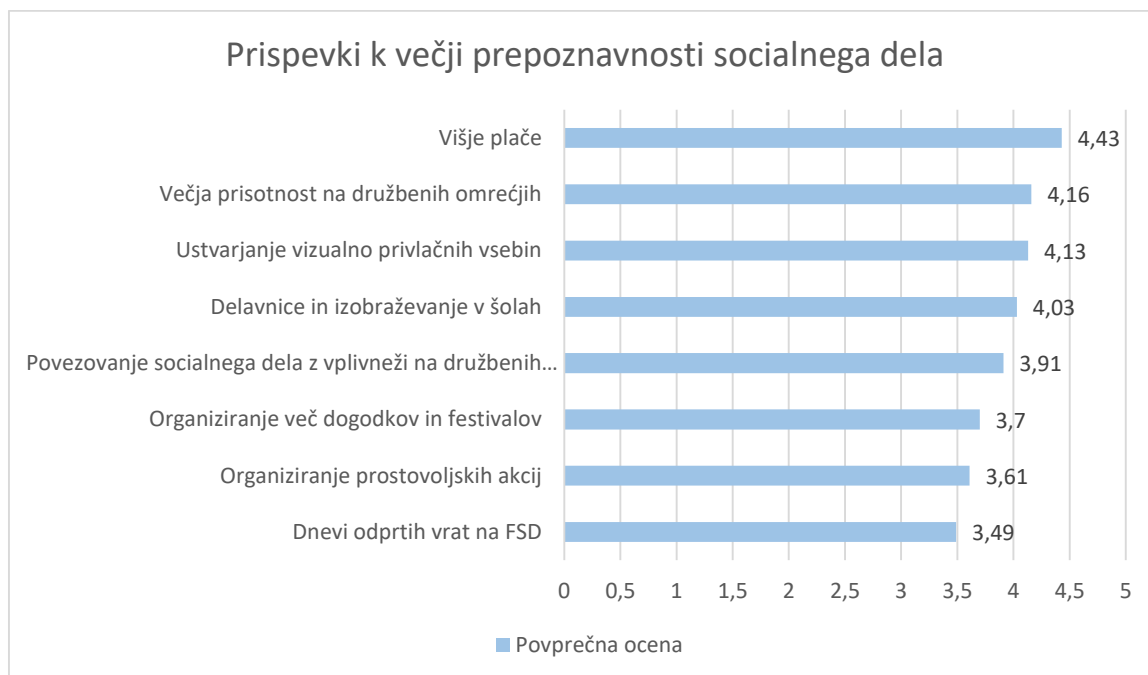
Graf 4.15: Dejavniki odvračanja od študija socialnega dela

Graf 4.15 prikazuje, kaj in v kolikšni meri odvrča obiskovalce informativnega dne od študija socialnega dela (1 – popolnoma odvrča, 5 – sploh ne odvrča). Prikazane so povprečne ocene, ki so jih mladi podajali za posamezne dejavnike. Mlade od študija socialnega dela najbolj odvrča to, da poklic ni dovolj plačan ($\bar{x} = 2,68$, $SD = 1,04$), na drugem mestu pa to, da je delo preveč stresno ($\bar{x} = 2,98$, $SD = 0,95$). Najmanj jih odvrča to, da je o študiju in poklicu socialnega dela premalo informacij ($\bar{x} = 3,37$, $SD = 1,07$). Glede na to, da je najvišja povprečna ocena 3,37, lahko sklepam, da vsi navedeni dejavniki vsaj malo odvrčajo mlade od študija socialnega dela. Največ oseb ($f = 8$) sploh ne bi odvrnilo od študija to, da ni dovolj povpraševanja po socialnih delavkah.

4.8 RV7: Kaj bi po mnenju mladih prispevalo k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi?

Graf 4.16: Prispevki k večji prepoznavnosti socialnega dela

Glede na povprečne vrednosti v preglednici 10 v prilogi 3 in v grafu 4.16 je vidna ocena mladih, da bi k boljši prepoznavnosti socialnega dela najbolj prispevale višje plače ($\bar{x} = 4,43$, $SD = 0,87$). Zelo blizu sta si tudi večja prisotnost na družbenih omrežjih ($\bar{x} = 4,16$, $SD = 0,7$) in ustvarjanje vizualno privlačnih vsebin ($\bar{x} = 4,13$, $SD = 0,77$). Najmanj bi glede na povprečno vrednost prispevali dnevi odprtih vrat na FSD ($\bar{x} = 3,49$, $SD = 1,02$), kjer je sicer tudi razpršenost podatkov največja.

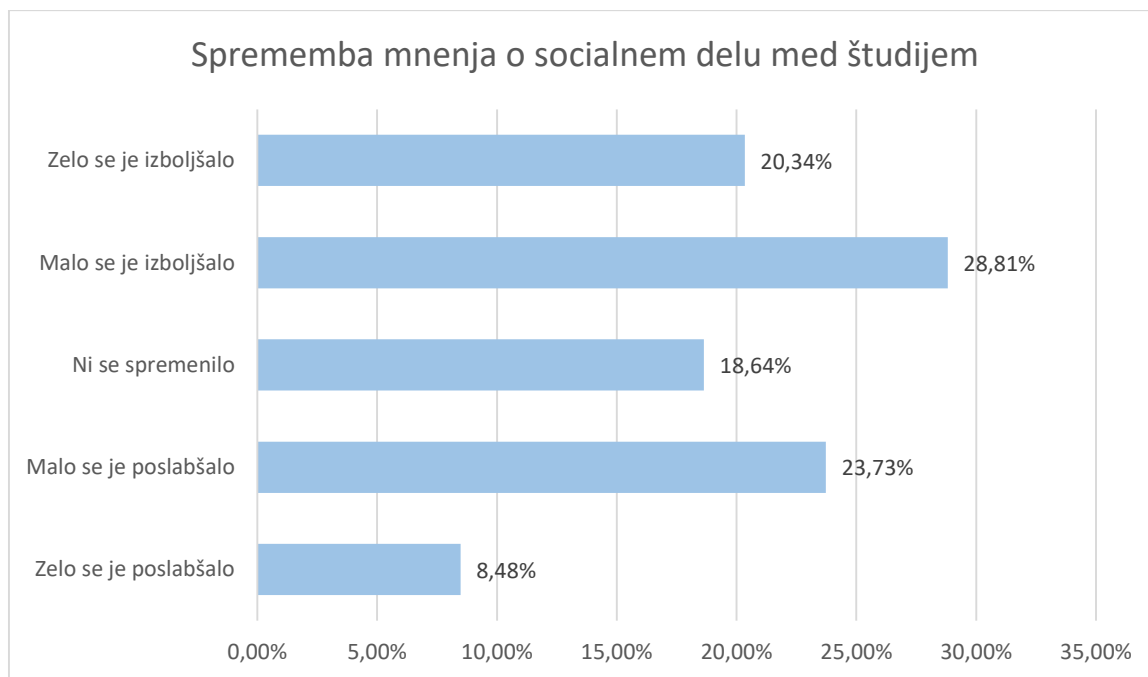
Dve osebi sta v kategoriji »drugo« navedli, da bi k boljši prepoznavnosti prispevala še: senčenje socialne delavke in boljša organizacija v občinah.

4.8.1 H4: Po mnenju mladih bi k boljši prepoznavnosti najbolj prispevala večja prisotnost socialnega dela na družbenih omrežjih.

Glede na povprečja, prikazana v grafu 4.16, je vidno, da bi po mnenju mladih k boljši prepoznavnosti socialnega dela najbolj prispevale višje plače ($\bar{x} = 4,43$), medtem ko je povprečna ocena za večjo prisotnost na družbenih omrežjih 4,16. To pomeni, da hipoteza H4 ni potrjena in jo lahko ovržem.

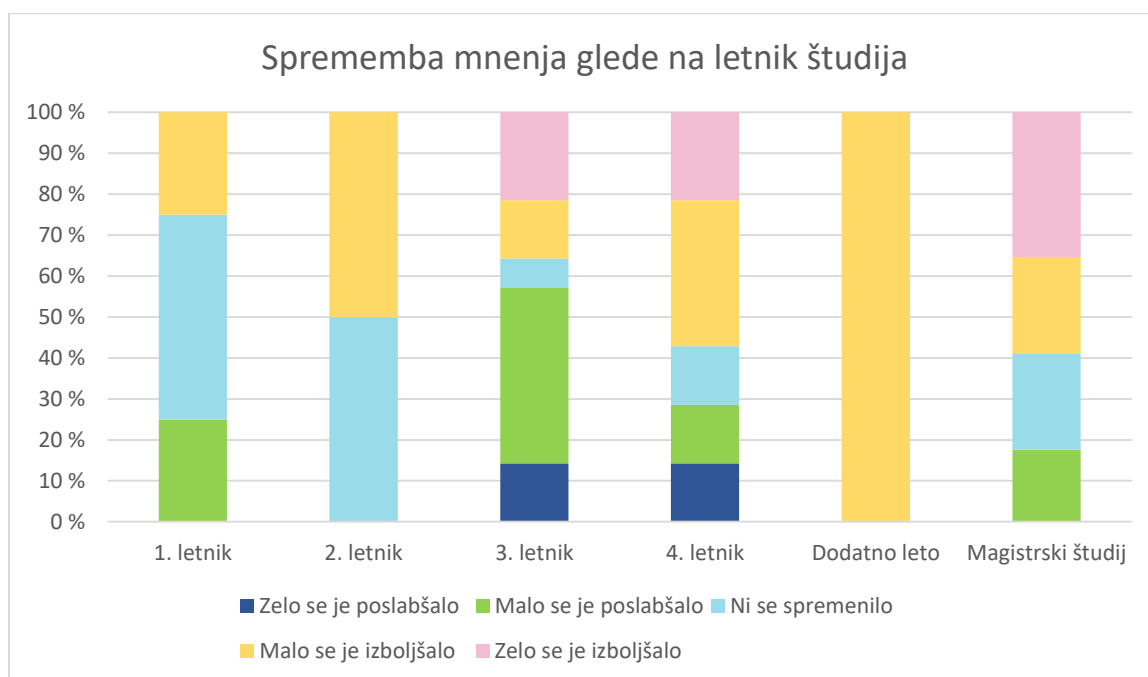
4.9 RV8: Kako je študij na FSD povezan s spremembo mnenja o socialnem delu?

Graf 4.17: Sprememba mnenja o socialnem delu med študijem

Rezultati, prikazani v grafu 4.17, kažejo, da je študij na FSD pri večini študentov vplival na spremembo mnenja o socialnem delu, in sicer v pozitivno smer, saj skupni odstotek odgovorov »malo se je izboljšalo« in »zelo se je izboljšalo« znaša 49,15 %, medtem ko skupni odstotek za odgovore »malo se je poslabšalo« in »zelo se je poslabšalo« znaša 32,21 %. Mnenje se ni spremenilo v 18,64 %. Presenetljivo je, da se je mnenje pri 5 osebah (od skupno 59) zelo poslabšalo (8,48 %).

Graf 4.18: Sprememba mnenja glede na letnik študija

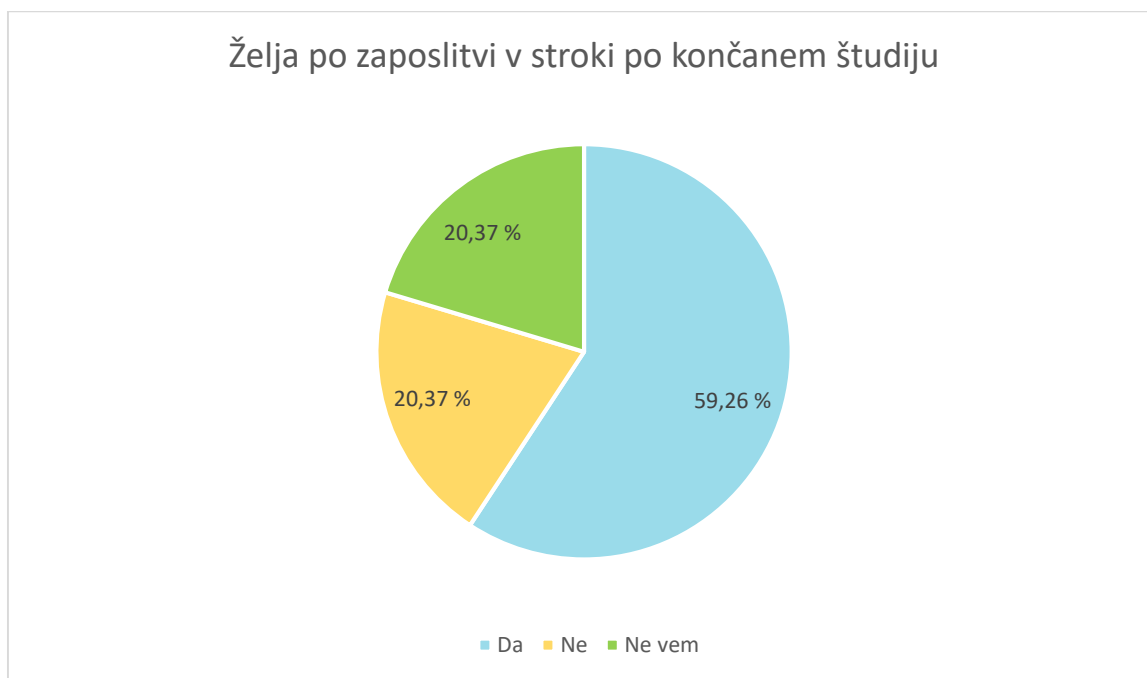
Zanimiva je tudi primerjava spremembe mnenja o socialnem delu glede na letnik študija. Kot je razvidno iz grafa 4.18, študentje poročajo o zelo poslabšanem mnenju v 3. in 4. letniku dodiplomskega študija. Skupna frekvenca za kategorijo »zelo se je poslabšalo« je sicer 5, vendar 1 oseba ni navedla, kateri letnik obiskuje. Največ mnenj se je zelo izboljšalo pri študentih magistrskega programa ($f = 6$). Če združimo kategoriji zelo se je poslabšalo in malo se je poslabšalo, lahko zaključimo, da se je v največjem številu mnenje poslabšalo pri študentih 3. letnika ($f = 8$). Če enako naredimo za kategoriji malo se je izboljšalo in zelo se je izboljšalo, lahko opazimo največje število izboljšanja mnenj pri študentih magistrskega študija ($f = 10$). Prav tako je največ študentov, ki so navajali, da se mnenje ni spremenilo ($f = 4$), tistih, ki obiskujejo podiplomski študij.

Hi-kvadrat vrednosti v nadaljevanju nisem računala, saj so frekvence majhne.

4.9.1 H5: Mnenje študentov o socialnem delu se je med študijem na FSD izboljšalo.

Na podlagi zbranih podatkov lahko potrdim hipotezo H5, saj je skoraj polovica anketiranih (49,15 %) študentov navedla, da se je njihovo mnenje o socialnem delu izboljšalo, medtem ko jih je le 32,21 % poročalo o poslabšanju mnenja (glej graf 4.18). To kaže na pozitiven vpliv študija na FSD na oblikovanje mnenja o tej stroki.

Graf 4.19: Želja po zaposlitvi v stroki po končanem študiju

V sklopu tega raziskovalnega vprašanja sem še preverila, ali se trenutni študentje socialnega dela po končanem študiju želijo zaposliti v tej stroki. Podatki v grafu 4.19 kažejo, da si večina (59,26 %) želi tega. V stroki socialnega dela se od skupno 54 sodelujočih ne želi zaposliti 11 (20,37 %) študentov, prav tako pa 11 študentov ne ve, kaj si želijo v prihodnosti.

5 Razprava

5.1 Pogled mladih na socialno delo

Rezultati kažejo, da obiskovalci informativnega dne na FSD in posamezniki iz splošne populacije mladih s socialnim delom v največji meri povezujejo pomoč družinam v stiski, študentke in diplomantke FSD pa s stroko najbolj povezujejo rejništvo. Obiskovalci informativnega dne in splošna populacija mladih s stroko najmanj povezujejo pravno svetovanje, študentke FSD pa psihoterapijo. Presenetljiva je predstava med obiskovalci informativnega dne, da socialno delo zajema poučevanje v šolskem okolju. Presenetljivo je tudi to, da so študentke FSD tiste, ki rejništvo v največji meri povezujejo s stroko, prav tako pa pogosteje povezujejo posvojitve, če rezultate primerjamo še s preostalima skupinama. Ravno pogosto povezovanje socialnega dela s področjem varstva otrok, konkretnije z odvzemom otrok, pa socialne delavke v raziskavi Beddoe idr. (2019, str. 540) označujejo za stigmatizirajoče. O stereotipu, ki ga imajo mladi glede odvzema otrok, piše tudi Lee (2024, str. 37). Pridobljeni rezultati torej niso v skladu z mojimi pričakovanji, saj so bile študentke in diplomantke FSD tiste, ki so s socialnim delom najbolj povezovala rejništvo. Zanimiv je tudi pogled obiskovalcev informativnega dne, ki s socialnim delom v precejšnji meri povezujejo storitev zdravstvenega oskrbovanja. V povezavi s tem je zanimivo izpostaviti tudi asociacije mladih na socialno delo. V veliki meri mladi socialno delo povezujejo s pomočjo. Tu so navajali med drugim tudi pomoč socialno ogroženim, revnim in osebam z zmanjšanim dostopom. To potrjuje ugotovitev, ki jo navaja Lee (2024, str. 37), in sicer da mladi vidijo pomen socialnega dela predvsem v pomoči osebam pod pragom revščine in osebam z zmanjšanim dostopom. V večji meri se pojavljata tudi asociaciji na delo z ljudmi in center za socialno delo, kar kaže na ozaveščenost o delu z uporabniki kot osnovnem cilju stroke, prav tako je vidno močno povezovanje socialnih delavk z delovnim mestom na centrih za socialno delo.

Mladi iz vseh treh skupin so si pri opisu socialnega dela enotni v tem, da je socialno delo podcenjeno, da gre za delo in sodelovanje z ljudmi ter za pomoč, da je socialno delo pomembno v družbi, delo pa je težko. Te ugotovitve so primerljive z Beddoe idr. (2019, str. 531), kjer so predstavljeni rezultati javnomnenjske raziskave o pogledu na socialno delo. Med drugim avtorice ugotavljajo, da je javnost prepoznala zahtevnost poklica in stres, s katerim se socialni delavci srečujejo vsakodnevno. Pri opisih socialnega dela je, kot pričakovano, opazno, da študentke in diplomantke FSD izražajo večjo mero poznavanja socialnega dela, saj ga opisujejo tudi z vidika strokovnega znanja, ki se tiče krepitve moči, procesov soustvarjanja in

opolnomočenja uporabnikov. Nekaj študentk je izpostavilo tudi svoje kritično mišljenje o stroki. Vidijo predvsem veliko prostora za napredek v stroki, ob tem pa izražajo izzive, s katerimi se spopadajo v vlogi socialnih delavk, kot so zagovarjanje svojega dela, nizke plače in negativna podoba socialnega dela v družbi. O podobnih pričakovanjih mladih piše tudi Lee (2024, str. 37), ki ugotavlja, da mladi socialno delo vidijo kot poklic, ki je slabo plačan. Poleg tega Legood idr. (2016, str. 14) prikažejo povezanost negativnega vrednotenja socialnega dela in vedenja socialnih delavk. Te si pogosto aktivno prizadevajo, da ravnajo v nasprotju s stereotipi, nekatere pa se celo ne želijo identificirati s poklicem socialne delavke.

5.2 Izkušnje mladih s socialnim delom

Delež mladih, ki imajo osebno izkušnjo pomoči socialnega dela, je nekoliko manjši kot delež tistih, ki te izkušnje nimajo. Izkušnje so največkrat ocenjene kot pozitivne, ekstremi, tako pozitivni kot negativni, pa se redko pojavljajo. Obiskovalci informativnega dne, ki imajo izkušnjo, to ocenjujejo bolj pozitivno kot drugi dve skupini mladih, vseeno pa študentke in diplomantke FSD izražajo bolj pozitivne izkušnje kot splošna populacija mladih. Ti podatki so bili z moje strani pričakovani, saj dvomim, da bi se mladi zanimali za poklic socialnega dela, če bi imeli z njim negativne izkušnje. To pa lahko pomeni, da je pozitivna izkušnja del motivacije za raziskovanje možnosti študija na FSD. Osebna izkušnja torej potencialno lahko vpliva na poklicne izbire. Juriševič (2012, str. 11) navaja, da so z izbiro poklica povezane že izkušnje iz obdobja otroštva. Do zgodnje odrasle dobe, ko nastopi odločitev izbire poklicne poti, je pomembno, da so posamezniki dobro informirani o različnih poklicih. Ena izmed teorij razvoja poklicne izbire, ki jo Juriševič (2012, str. 7–8) opisuje, je (neo)behavioristično usmerjena. Ta predpostavlja, da je posameznikova odločitev povezana s socialnim okoljem in asociativnim učenjem, kar pomeni, da o poklicu razmišlja prek modelov, ki bodisi predstavljajo vzor ali pa od poklica odvrčajo.

Ugotovitve lahko povežem z Doel (2012, str. 46), ki navaja, da večina ljudi nima osebne izkušnje s socialnim delom, kar pomeni, da je njihov edini stik s stroko prek medijev. Rezultati, predstavljeni v tem diplomskem delu, kažejo, da mladi zaznavajo predvsem bolj negativno kot pozitivno poročanje medijev o socialnem delu. Tisti, ki nimajo osebne izkušnje, torej informacije o stroki povzemajo iz medijev, te pa so v večini primerov negativne. Ugotovitve kažejo, da imajo tisti, ki informacije pogosto pridobivajo prek medijev, ustvarjeno bolj negativno podobo od drugih mladih. Doel (2012, str. 48–49) in Gorjup (2017, str. 146–148)

opozarjata, da senzacionalistično poročanje oblikuje percepcijo javnosti, ki socialno delo zaznava kot represivno, birokratsko in hladno.

Mladi sicer ocenjujejo, da informacije o socialnem delu najpogosteje prejmejo v šoli, najmanjkrat pa prek podcastov. Med pogostimi viri so se pojavili tudi pogovori z znanci, prijatelji in družino. Podatki so primerljivi z raziskavo na področju Albanije (Osmanaga, 2019, str. 186), kjer posamezniki v največji meri informacije dobijo prek pogovorov, televizije in spleta. Sicer nizka povprečja pogostosti pridobivanja informacij v povezavi z vsemi viri informacij pa so lahko pokazatelj, da mladi v Sloveniji nasploh ne pridobijo veliko informacij o socialnem delu.

Pomemben pokazatelj razumevanja stroke je samoocena poznavanja socialnega dela. Splošna populacija mladih v povprečju ocenjuje, da slabo pozna socialno delo, kar potrjuje mojo hipotezo. To kaže na nejasnosti in zamegljeno razumevanje stroke. Študentke in diplomantke FSD ter obiskovalci informativnega dne so pogosteje navajali, da delno ali dobro poznajo socialno delo. To kaže na pozitiven vpliv formalnega izobraževanja na občutek kompetentnosti in razumevanja stroke. To je v skladu s teoretičnim izhodiščem (npr. Bierema, 2010), ki poudarja pomen izobraževalnega procesa pri oblikovanju strokovne identitete in razumevanja vloge socialnega dela v družbi. Tu se odpira vprašanje, kako bistvo socialnega dela prikazati in približati širši populaciji, da bi se dvignilo javno razumevanje tega poklica.

5.3 Podoba socialnega dela med mladimi

V teoretičnem uvodu (npr. Doel, 2012; Ayre, 2001; Gorjup, 2017) je bilo izpostavljeno, da je socialno delo pogosto predmet poenostavljenih, stereotipnih in negativnih predstav, ki jih krepijo mediji in pomanjkanje informacij.

Podobo socialnega dela v mojem diplomskem delu predstavlja skupek prepričanj o stroki in njeni podobi med različnimi starostnimi skupinami. Obiskovalci informativnega dne izražajo najbolj pozitivno podobo socialnega dela, najbolj negativno pa študentje FSD. Izpostaviti je treba, da je negativna podoba predvsem odraz kritične ocene položaja socialnega dela v družbi, kar predstavlja na primer strinjanje s trditvami: »V družbi obstajajo predsodki do socialnega dela« in »Delo socialnih delavk je premalo cenjeno v družbi«. Rezultate interpretiram na način, da imajo obiskovalci informativnega dne zaradi motiviranosti, zanimanja in želje po študiranju bolj pozitivno predstavo o tem, kako družba dojema socialno delo. Študentje, ki se vsakodnevno spoznavajo in soočajo z izzivi z naslova javne podobe stroke, njen položaj v skladu s tem

ocenjujejo bolj kritično. Splošna populacija mladih izraža malenkost bolj pozitivno podobo od študentk in diplomantk FSD.

Razlika v podobi socialnega dela med moškimi in ženskami je zanemarljiva. Ženske sicer socialno delo zaznavajo za odtenek bolj pozitivno, kar je skladno z ugotovitvami (Osmanaga, 2019, str. 186), ki kažejo, da ženske v Albaniji socialno delo dojemajo bolj pozitivno.

Do razlik v podobi socialnega dela prihaja tudi v povezavi z okoljem, v katerem mladi živijo. Analiza podatkov je pokazala, da imajo najbolj izrazito pozitivno podobo tisti, ki prihajajo z vasi oziroma podeželja, v predmestnem in mestnem okolju pa nekoliko prevladuje negativna podoba. To je v nasprotju z mojimi pričakovanji, saj sem predpostavljala, da bo ruralno okolje prispevalo k bolj negativnemu zaznavanju socialnega dela. Bolj pozitivna podoba se kaže tudi pri mladih, ki so dosegli srednješolsko izobrazbo, za razliko od mladih z visokošolsko izobrazbo, ki pogosteje izražajo negativno podobo. Tu so bile v podatke zajete tudi študentke in diplomantke FSD. Te rezultate lahko povežem z informiranostjo o stroki, kar pomeni, da imajo tisti z višjo izobrazbo predvidoma več informacij in na položaj socialnega dela v družbi gledajo bolj kritično, kar se odraža v negativni podobi.

Bolj pozitivno podobo glede na politične nazore izražajo tisti, ki so naklonjeni levici, vendar so razlike med levico in desnico neznatne.

Na položaj in vrednotenje socialnega dela med mladimi kaže tudi dejstvo, da mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karierne poti. Lee (2024, str. 38) ugotavlja, da mladi, ki pričakujejo nizke plače, izražajo manj interesa za študij socialnega dela. Višina plače je torej eden izmed pomembnih dejavnikov odločanja za karierno pot. To prikazujejo tudi zbrani podatki, kjer mladi dvig plač uvrščajo najvišje na seznam prispevkov k večji prepoznavnosti socialnega dela. S tem je nakazan problem poklicnega prestiža (Beddoe idr., 2019), ki ga socialno delo v družbi ne uživa, med drugim tudi zaradi nizkih plač. Mladi vidijo priložnost za informiranje družbe o socialnem delu s pomočjo večje prisotnosti na družbenih omrežjih, kar povezujem z razširjenostjo in vsakdanjo uporabo sodobne tehnologije in družbenih omrežij, predvsem s strani mladih.

Čeprav nisem posebej raziskovala samopodobe in poklicne identitete študentk, pa je bila naslovljena tudi ta tema. Že prej navedene izjave nekaterih študentk nakazujejo, da se v vlogi prihodnjih socialnih delavk počutijo stigmatizirane, kar je skladno z ugotovitvami Juren idr. (2022). Vedno znova morajo dokazovati in upravičevati veljavnost svojih dejanj, pri tem pa se čutijo, da nimajo konkretnih ciljev in metod, na katere se lahko oprejo, kar Juren idr. (2022, str. 308) označijo kot problem zabrisanih mej med značilnostmi socialnega dela in drugih sorodnih strok. Na poklicno identiteto pa lahko v tem primeru gledamo tudi skozi perspektivo skupinske

identitete, ki je povezana s podobo določene skupine v družbi (Fitzgerald, 2020, str. 22). Avtorica poleg tega ugotavlja, da je poklicna identiteta ogrožena, ko pride do neskladij med ideali in pričakovanji ter realnostjo, kar je vidno predvsem pri teoretičnem in praktičnem delu izobraževanja (Fitzgerald, 2020, str. 24). To bi navezala na pričakovanja študentk o idealnih izidih dela z uporabniki, ki jih morda prevzemajo med študijem, opravljanje prakse pa pokaže realno stanje in položaj socialnega dela v družbi. Študentke so v povezavi s tem izpostavile tudi teoretično znanje, pridobljeno med študijem, ki jim v praksi ni v pomoč.

5.4 Vloga študija socialnega dela

Dennison idr. (2007, str. 358) izpostavijo, da se za socialno delo izobražujejo predvsem ženske. To glede na podatke velja tudi v današnjem času v Sloveniji, saj je velika večina tistih, ki so se udeležili informativnega dne in se odzvali povabilu, žensk. Enako velja za študentke in diplomantke FSD.

Študentke socialnega dela je pri izbiri študija motivirala predvsem želja po pomoči ljudem. Pri tem je bilo izraženo veselje do dela z ljudmi. Večkrat je bila izpostavljena povezava med socialnim delom in psihologijo. Študentke socialno delo prikazujejo kot alternativo študiju psihologije, ki ima sicer visoke omejitve pri vpisu v študij. Študentke so med drugim izpostavljale, da vidijo kakovost socialnega dela v tem, da združuje več različnih področij, kar ponuja obširno znanje in široke možnosti zaposlitve. Nekaj študentk je ob tem izpostavilo pomembnost osebnostnih značilnosti za študij socialnega dela. Pomen osebnostnih značilnosti pri opravljanju tega poklica je raziskovala Meleš (2016), ki je ugotovila, da se večina socialnih delavk čuti poklicanih za opravljanje svojega poklica. Med njimi so se izrazile določene skupne značilnosti, prevladovala pa je empatija. Socialne delavke so prav tako mnenja, da so določene osebnostne značilnosti potrebne za dobro opravljanje svojega poklica (Meleš, 2016, str. 35).

Medtem so mladi kot razloge za obisk informativnega dne poleg zanimanja za študij izpostavljali, da jim je pomembno dobiti vtis fakultete v živo. Mladim torej veliko pomenijo samo vzdušje na fakulteti, odnosi in tudi urejenost prostorov. Nekaj mladih je kot razlog obiska navedlo tudi dobro predstavitev na Informativi, kar kaže na pomembnost predstavljanja FSD širši javnosti.

Obiskovalci informativnega dne pa izražajo visoka pričakovanja do študija na FSD. Med tem večina pričakuje razvoj kompetenc za pomoč ljudem, kar lahko kaže na ustrezno informiranost o študijskem programu. Pričakovanja so po mojem mnenju realistična. Najmanj obiskovalcev se želi vpisati na FSD z namenom, da bi pridobili znanje za nadaljevanje študija druge stopnje

na kateri izmed sorodnih fakultet. Iz tega lahko sklepam, da se želijo mladi izpopolniti na področju socialnega dela tudi v sklopu podiplomskega študija in se zaposliti v tej stroki.

Kot ostale fakultete, kjer so še obiskali informativni dan, so navajali predvsem Pedagoško in Filozofsko fakulteto. Večkrat so bili natančneje opredeljeni programi Socialna pedagogika, Specialna pedagogika in Psihologija. Vidno je, da je veliko mladim skupno zanimanje za področja, ki temeljijo na delu z ljudmi. O sorodnosti socialnega dela in socialne pedagogike piše že Doel (2012, str. 39), ki socialno pedagogiko loči predvsem na podlagi dela z otroki v izobraževalnem kontekstu. Zamegljene meje med omenjenimi strokami je izpostavil tudi eden izmed obiskovalcev informativnega dne, ki se je za obisk odločil z namenom, da vidi, kakšna je razlika med socialnim delom in socialno pedagogiko. Nejasnost in prepletanje omenjenih družboslovnih ved komentira tudi Postrak (2022, str. 76), ki vidi nujnost njunega sodelovanja, saj določena veda proučuje le posamezen vidik človeka.

Podobna zanimanja za študije, ki bi bili alternativa socialnemu delu, izkazujejo študentke in diplomantke. Najpogosteje so navajale programe psihologija, socialna pedagogika in pravo. Večina programov je družboslovnih, kar kaže na skupen interes za delo z ljudmi, razumevanje družbenih pojavov in iskanje rešitev za družbene stiske. Podobne skupne interese študentk socialnega dela prepoznavata tudi Vilka in Baha (2018, str. 10). Izbira podobno usmerjenih študijev nakazuje, da se študentke prepoznavajo v vrednotah in ciljih, ki so značilne za družboslovne vede. Odločitev za študij socialnega dela torej v neki meri temelji na osebnih vrednotah in interesih študentk.

Pomembno se mi je zdelo dobiti še vpogled v to, kaj bi mlade, ki so obiskali informativni dan, odvrnilo od študija socialnega dela. S tem sem lahko dobila tudi informacije o tem, kako dobro predstavo imajo obiskovalci o študiju in poklicu socialne delavke. Vsi navedeni dejavniki glede na povprečne ocene vsaj malo odvrtaajo od študija, najbolj pa bi odvrtaalo dejstvo, da poklic ni dovolj spoštovan v družbi. Tu sta vidna pomen poklicnega prestiža in njegovo dojemanje v družbi (Vilka in Baha, 2018).

Sam študij socialnega dela pa pri študentkah povzroča spremembo mnenja o stroki. V večini na spremembo vpliva pozitivno, kar povezujem z bolj poglobljenim razumevanjem strokovnih pristopov in vrednot socialnega dela, kar pogosto vodi do večjega spoštovanja do poklica (Vilka in Baha, 2018, str. 11) in občutka pripadnosti stroki (Juren idr., 2022, str. 309). Mnenje o socialnem delu se je med študijem poslabšalo pri 5 študentkah, ki so bile v času zbiranja podatkov vpisane v 3. in 4. letnik. To si razlagam z nekaterimi trditvami, ki so bile navedene v vprašalniku in se nanašajo predvsem na nejasne metode in cilje ter birokratizacijo stroke.

Večina študentk se po zaključenem študiju želi zaposliti v stroki socialnega dela, kar kaže na zadovoljstvo z izbiro smeri in izpolnjevanje pričakovanj glede študija.

5.5 Omejitve raziskave

Če kritično ovrednotim svojo raziskavo, ugotavljam, da bi bilo smiselno vprašalnik zastaviti tako, da bi bili odgovori na vsako vprašanje obvezni, torej posameznik ne bi mogel nadaljevati z izpolnjevanjem, če na določeno vprašanje ne bi odgovoril, saj veliko sodelujočih vprašalnika ni izpolnilo v celoti. Prav tako bi lahko za večjo veljavnost in boljše možnosti posplošitve rezultatov na populacijo zajela večji, bolj reprezentativen vzorec in uporabila naključno vzorčenje. Opazila sem tudi neuravnovešenost vzorca v določenih primerih, na primer pri zastopanosti spola in regij po Sloveniji. Omejitev pri zastopanosti statističnih regij vidim predvsem v tem, da sem vprašalnik delila po družbenih omrežjih, kjer sem pridobila večino odgovorov mladih, ki živijo predvsem v savinjski regiji. Odločitev za kvantitativno raziskavo se mi v tej fazi zdi primerna, za poglobljene podatke pa bi lahko v nadaljevanju raziskavo nadaljevala še s kvalitativnimi metodami, kjer bi podrobneje raziskovala podobo socialnega dela v vsaki izmed skupin (obiskovalci informativnega dne, študentje FSD in ostala populacija mladih).

Ker so v raziskavi sodelovali tisti, ki so se za to določili sami, lahko sklepam, da so izključeni tisti, ki jih tema socialnega dela ne zanima. Prav tako je zaradi spletnega anketiranja onemogočeno sodelovanje tistih študentov, ki nimajo dostopa do spleta ali ga redkeje uporabljajo. Nizka zastopanost po letnikih študija pa lahko privede do nereprezentativnih rezultatov.

Ne nazadnje je treba upoštevati tudi subjektivno samoocenjevanje sodelujočih, ki lahko na primer precenijo ali podcenijo svoje znanje ali pa odgovorijo na družbeno zaželen način.

6 Sklepi

- Mladi socialno delo vidijo predvsem kot stroko, ki dela z ljudmi in pri tem nudi pomoč.
- Osebna izkušnja s socialnim delom je v večini primerov pozitivna.
- Mladi informacije o socialnem delu najpogosteje pridobijo v šoli, kjer se je večina tudi prvič srečala z njim.
- Mladi ocenjujejo, da mediji socialno delo predstavljajo predvsem negativno.
- Splošna populacija mladih ocenjuje, da slabo poznajo socialno delo.
- Podoba socialnega dela je s perspektive mladih v družbi večinoma negativna, ne glede na status, vezan na FSD.
- Večina anketirancev meni, da bi k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi prispevale predvsem višje plače, pa tudi večja prisotnost na družbenih omrežjih.
- Mladi se za študij socialnega dela odločajo predvsem na podlagi želje pomoči in dela z ljudmi.
- Mladi se za obisk informativnega dne na FSD odločajo predvsem zaradi zanimanja za študij, pomembno pa jim je tudi pridobiti vtis fakultete v živo.
- Alternativni študiji, ki so jih navajali študentke in obiskovalci informativnega dne, so večinoma družboslovni.
- Študij socialnega dela je največkrat povezan s pozitivno spremembo mnenja o stroki, čeprav se pojavljajo tudi primeri negativnih sprememb.
- Obiskovalce informativnega dne bi od študija socialnega dela najbolj odvrnilo nespoštovanje poklica v družbi.
- Mladi socialnega dela ne vidijo kot privlačne karijerne poti, saj vidijo poklic kot slabo plačan in vrednoten v družbi.

7 Predlogi

Na podlagi izsledkov raziskave, ki prikazujejo, da imajo mladi pogosto zadostne informacije o socialnem delu in osnovno predstavo o njem, zaznavajo pa ga kot nizko vrednotenega v družbi, podajam naslednje predloge za izboljšanje prepoznavnosti stroke in ozaveščenosti mladih o njej:

- Socialno delo bi moralo biti bolj prisotno na družbenih omrežjih, kjer vidim največji potencial v ustvarjanju izobraževalnih vsebin in predstavljanju konkretnih zgodb iz prakse, predvsem tistih s pozitivnimi učinki socialnega dela. Za to bi lahko poskrbela FSD, v sodelovanju s študenti, ki jih ustvarjanje takšnih vsebin zanima.
- Glede na to, da se večina mladih s socialnim delom prvič sreča v šoli in tam o njem najpogosteje prejme informacije, bi bilo smiselno okrepiti sodelovanje med FSD in šolami, na primer v obliki delavnic, predstavitev, gostovanj.
- Mladi ocenjujejo, da je poročanje medijev o socialnem delu predvsem negativno, zato predlagam, da se v študijski program vpeljejo tudi predmeti, ki naslavljajo javno podobo socialnega dela in študente krepijo pri spopadanju s tem. Tu vidim možnost za usposabljanje študentov v javnem nastopanju, zagovorništvu stroke in argumentiranju svojih odločitev, kar bi lahko pripomoglo k večjemu odzivu socialnih delavcev na negativno poročanje medijev.
- Ker je bil opazen vpliv javne predstavitve FSD na Informativi, predlagam še večje spodbujanje vključenosti študentov socialnega dela v promocijo FSD in same stroke. Ker imajo študentje osebne izkušnje, za mlade predstavljajo najpristnejše predstavnike študija in jih s svojimi zgodbami navdihujejo za študij socialnega dela.
- Predlagala bi tudi sistematično spremljanje javne podobe socialnega dela, na primer s strani FSD, Društva socialnih delavk in delavcev Slovenije ali Socialne zbornice Slovenije, kar bi omogočilo morebiten razvoj ustreznih strategij za promocijo stroke.

8 Uporabljena literatura

- Asforth, B. E., & Mael, F. (1989). Social Identity Theory and the Organization. *The academy of Management Review*, 14(1), str. 20–30. Pridobljeno 23. 5. 2025 s <http://www.jstor.org/stable/258189?origin=JSTOR-pdf>
- Austin, M. J., Anthony, E. K., Knee, R. T., & Mathias, J. (2016). Revisiting the Relationship Between Micro and Macro Social Work Practice. *Families in Society*, 97(4), str. 270–277. Pridobljeno 18. 4. 2025 s https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1606/1044-3894.2016.97.33?casa_token=IWMSqaXmGOgAAAAA:q8SOlBepqDgxflpj6ROskiHd2q2qBi7huJqcQtZRnDbWw8Nm8q9gL9YwYw_1nFKLKbnmU7b2I-zT
- Ayre, P. (2001). Child Protection and the Media: Lessons from the Last Three Decades. *British Journal of Social Work*, 31(6), str. 887–901. Pridobljeno 3. 4. 2025 s <https://academic.oup.com/bjsw/article-abstract/31/6/887/1663197>
- Barker, R. (1995). *Social work dictionary*. Washington, D.C.: NASW.
- Beddoe, L., Staniforth, B. L., & Fouché, C. B. (2019). ‘Proud of what I do but often... I would be happier to say I drive trucks’: Ambiguity in social workers’ self-perception. *Qualitative Social Work*, 18(3), str. 530–546. Pridobljeno 12. 2. 2025 s https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1473325017725801?casa_token=P-R44puxOAsAAAAA:7U7bnJW9gw_2m2yPBM3xHQ12jKl9TELnpYlaFeLH-UT-QyeICyoSUqkH1yOWCwRaxScMaiBqUbVz&casa_token=9Pyvm_uETbcAAAAA:P-KjKKdQd-5gkrVmNxp3_f8MkibKm_2l0kcldpybiUKmT_FsNd6GHbXnUDSHM-j-NQ_STnDc_F4hH
- Bierema, L. L. (2010). Professional Identity. V C. E. Kasworm, A. D. Rose, & J. M. Ross-Gordon (ur.), *Handbook of Adult and Continuing Education* (str. 135–145). California: SAGE Publications, Inc.
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2002). Koncept delovnega odnosa v socialnem delu. *Socialno delo*, 41(2), str. 91–96. Pridobljeno 16. 3. 2025 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-JU9V2QAF/e9db3a03-44d3-42c9-ae93-4d95a37832c4/PDF>
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2010). Soustvarjanje pomoči v jeziku socialnega dela. *Socialno delo*, 49(4), str. 239–245. Pridobljeno 16. 3. 2025 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Soustvarjanje_URN_NBN_SI_DOC-8WEWOOF9.pdf/2019012212510157/

- Čižman, B., & Dorner Radosavljević, I. (2012). *Splošno javno mnenje o stroki socialnega dela v Republiki Sloveniji*. (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorij Univerze v Ljubljani.
- Dennison, S. T., Poole, J., & Qaqish, B. (2007). Students' Perceptions of Social Work: Implications for Strengthening the Image of Social Work among College Students. *Social Work*, 52(4), str. 350–360. Pridobljeno 19. 12. 2024 s <https://academic.oup.com/sw/article-abstract/52/4/350/1911813>
- Doel, M. (2012). *Social work: The Basics*. New York: Routledge.
- *Družinski zakonik (DZ)* (2017). Ur. l. RS 15/2017.
- Fakulteta za socialno delo. (2023). *Letno poročilo 2023. Poslovno poročilo s poročilom o kakovosti. Računovodsko poročilo*. Pridobljeno 15. 2. 2025 s <https://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/dokumenti/porocila/>
- Fakulteta za socialno delo. (2024). *Letno poročilo 2024. Poslovno poročilo s poročilom o kakovosti. Računovodsko poročilo*. Pridobljeno 15. 2. 2025 s <https://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/dokumenti/porocila/>
- Fitzgerald, A. (2020). Professional identity: A concept analysis. *Nursing Forum*, 55(3), str. 1–26. Pridobljeno 3. 6. 2025 s <https://doi.org/10.1111/nuf.12450>
- Flaker, V. (2003). Temeljne in nujne spretnosti socialnega dela. *Socialno delo*, 42(4/5). Pridobljeno 13. 3. 2025 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-VFREUBS8?&language=eng>
- Flaker, V. (2012). Prostor in socialno delo. *Teorija in praksa*, 49(1), str. 53-70. Pridobljeno 10. 4. 2025 s http://dk.fdv.uni-lj.si/db/pdfs/TiP2012_1_Flaker.pdf
- Flaker, V. (2013). *Direktno socialno delo*. Ljubljana: *cf.
- Flaker, V. (2024). *Temeljne operacije socialnega dela: Prispevki k taksonomiji socialnega dela in varstva, 2. del* [pdf]. Pridobljeno 6. 3. 2025 s <https://doi.org/10.51741/9789612974350>
- Foote, N. N. (1951). Identification as the basis for a theory of motivation. *American Sociological Review*, 16(1), str. 14–21. Pridobljeno 23. 5. 2025 s <https://psycnet.apa.org/doi/10.2307/2087964>
- *Global definition of social work*. (b. d.). Pridobljeno 25. 2. 2025 s <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>
- Gorjup, K. (2017). Javna podoba socialnega dela. Osebni občutki socialne delavke. *Socialno delo*, 56(2), str. 145–152. Pridobljeno 22. 12. 2024 s [60](https://www.revija-

</div>
<div data-bbox=)

socialnodelo.si/mma/Javna_URN_NBN_SI_DOC-
PR7PTXCA.pdf/2018112614171819/

- Gray, M., & Fook, J. (2004). The quest for a universal social work: Some issues and implications. *Social work education*, 23(5), str. 625–644. Pridobljeno 18. 12. 2024 s <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0261547042000252334>
- Hanley, J. (2025). The Social Work public perception myth. *The British Journal of Social Work*, 55(1), str. 359–376. Pridobljeno 8. 3. 2025 s <https://academic.oup.com/bjsw/article/55/1/359/7758793>
- Hare, I. (2004). Defining social work for the 21st century: The International Federation of Social Workers' revised definition of social work. *International social work*, 47(3), str. 407–424. Pridobljeno 26. 3. 2025 s https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0020872804043973?casa_token=6rr1OCESl8AAAAAA:zAGNE_7o4qTOFIfhqLor1ilfnP6fEcieX2Hpv5LQ1fVB8XC3QwxKY-TbCR70cCh75NIjzGPJxDQR
- Haynes, K. S., & Holmes, K. A. (1994). *Invitation to Social Work*. Longman Publishing Group.
- Jones, G. (2009). *Youth*. UK: Polity Press.
- Juren, E., Sobočan, A. M., & Jurček, A. (2022). Pogledi na strokovno identiteto in njeno oblikovanje v času izobraževanja na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. *Socialno delo*, 61(4), str. 301–315. Pridobljeno 7. 1. 2025 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/3_Juren_Sobocan.pdf/2022123010554765/
- Juriševič, M. (2012). Psihološki pogled na razvoj in oblikovanje poklicne izbire. *Šolsko svetovalno delo*, 15(3/4), str. 5–12. Pridobljeno 1. 6. 2025 s <https://www.vkotocka.si/wp-content/uploads/2018/05/Juri%C5%A1evi%C4%8D-M.-%C4%8Cclanek.-Psiholo%C5%A1ki-pogled-na-razvoj-in-oblikovanje-poklicne-izbire.pdf>
- Knežević, M., Ovsenik, R., & Jerman, J. (2006). Social work as a profession: As perceived by Slovenian and Croatian social work students. *International Social Work*, 49(4), str. 519–529. Pridobljeno 14. 4. 2025 s <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0020872806061237>
- *Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu* (2014). Ur. L. RS 50/2014. Pridobljeno 4. 4. 2025 s <https://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=DRUG4023>
- *Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije* (2023). Pridobljeno 13. 3. 2025 s <https://dsdds.si/kodeks-etike/>

- LeCroy, C. W., & Stinson, E. L. (2004). The Public's Perception of Social Work: Is It What We Think It Is?. *Social Work*, 49(2), str. 164–174. Pridobljeno 15. 1. 2025 s <https://academic.oup.com/sw/article-abstract/49/2/164/1918881>
- Lee, M. (2024). College Students' Perceptions of Social Work Profession and Its Impact on Recruitment. *Journal of Baccalaureate Social Work*, 27(1), str. 31–41. Pridobljeno 22. 2. 2025 s <https://connect.springerpub.com/content/sgrjbsw/27-28/1/31.abstract>
- Legood, A., McGrath, M., Searle, R., & Lee, A. (2016). Exploring how Social Workers Experience and Cope with Public Perception of their Profession. *British Journal of Social Work*, 46(7), str. 1–28. Pridobljeno 16. 2. 2025 s <https://academic.oup.com/bjsw/article-abstract/46/7/1872/2770738>
- Meleš, S. (2016). *Pomen osebnosti socialnih delavcev in delavk CSD Ljubljana Moste-Polje za njihovo delo*. (Diplomsko delo). Pridobljeno 3. 6. 2025 s <https://egradiva.fsd.uni-lj.si/ediplome/senddoc/1643>
- Mesec, B. (2003). Mikro, mezo, makro: ekspanzija, integracija, specifičnost socialnega dela. *Socialno delo*, 42(4/5). Pridobljeno 18. 4. 2025 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-K0WAL0JO>
- Mesec, B. (2006). Očarani z močjo. *Socialno delo*, 45(3), str. 235–247. Pridobljeno 21. 2. 2025 s <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&profile=ehost&scope=site&authType=crawler&jrnl=03527956&asa=Y&AN=22119603&h=jnEmpMa3RAPA1dcWJn3pvuPREIhdOw9twblWuIbyLPwNynjGdkPej8q0F1xWcc%2FKEERVIO4bs4jdaAAYTpQ6wQ%3D%3D&crl=c>
- Mesec, B., & Rape Žiberna, T. (2023). *Kvalitativno raziskovanje v teoriji in praksi*. Ljubljana: Inštitut za razvojne in strateške analize.
- Mesec, B., Rape, T. (ur.), & Rihter, L. (ur.). (2009). *Načrtovanje raziskave: študijsko gradivo za interno uporabo, Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Milošević Arnold, V., & Poštrak, M. (2003). *Uvod v socialno delo*. Ljubljana: Študentska založba.
- *National Association of Social Workers*, (b. d.). Pridobljeno 13. 4. 2025 s <https://www.socialworkers.org/>
- Nilsson, K., & Landstedt, E. (2022). Social Workers' Experiences of Public Perceptions of the Social Work Profession: An Exploratory Study. *SAGE Open*, 15(1), str. 1–14.

- Pridobljeno 12. 3. 2025 s
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/21582440251313655>
- Osmanaga, F. (2019). Public Perception about Social Work Profession. *European Journal of Sustainable Development*, 8(2), str. 177–190. Pridobljeno 17. 2. 2025 s
<http://www.ojs.ecsdev.org/index.php/ejsd/article/view/803>
 - Poljšak, M. (2023). *Javna podoba socialnega dela in socialnih delavk v Republiki Sloveniji*. (Magistrsko delo). Pridobljeno z Repozitorij Univerze v Ljubljani.
 - Poštrak, M. (2022). *Uvod v socialno delo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
 - Rape Žiberna, T. (2025). Poimenovanje in konceptualizacija timskega dela v socialnem delu. V T. Rape Žiberna, T., & A. Jurček, A. (ur.), *Timsko delo v socialnem delu* (str. 37–72). Pridobljeno 26. 5. 2025 s <https://doi.org/10.51741/9789612975531>
 - Rapoša Tajnšek, P. (1996). Profesionalna identiteta socialnih delavk in delavcev in ugled socialnega dela v javnosti. *Socialno delo*, 35(5), str. 445–450. Pridobljeno 20. 3. 2025 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-62FV0HT7>
 - Rode, N. (2017). Defining social work is a never-ending story. *European Journal of Social Work*, 20(1), str. 64–75. Pridobljeno 25. 3. 2025 s
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13691457.2016.1185704>
 - Skidmore, A. R., Thackeray, G. M., & Farley, O. W. (1991). *Introduction to Social Work*. New Jersey: Prentice-Hall.
 - Spear, Abigail R. (2016). *Bless your heart but hide the children: the effect of entertainment media depictions of social workers on public opinions about social work as a profession*. (Magistrsko delo). Pridobljeno 15. 12. 2024 s
<https://scholarworks.smith.edu/theses/1735/>
 - SSKJ. (b. d.). *Mladost*. V *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Pridobljeno 22. 4. 2025 s
<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=mladost&All=mladost&FilteredDictionaryIds=133>
 - Statistični urad Republike Slovenije. (2025). *Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno*. Pridobljeno 22. 5. 2025 s <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C4003S.px>
 - Švajger, I., & Švajger, N. (2016). *Socialno delo s perspektive javnosti*. (Diplomsko delo). Pridobljeno 15. 12. 2024 s <https://egradiva.fsd.uni-lj.si/ediplome/senddoc/1820>
 - Vertot, P. (2009). *Mladi v Sloveniji*. Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 17. 3. 2025 s <https://www.stat.si/doc/pub/mladi2009-SLO.pdf>

- Videmšek, P. (2021). *Supervizija v socialnem delu: učenje na podlagi dobrih izkušenj* [pdf]. Pridobljeno 23. 4. 2025 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-VVUM7GPO/153928d1-27dd-4a4e-b8ef-65401e4e5434/PDF>
- Vilka, L., & Baha, I. (2018). Prestige of social work as profession: Social worker 's perspective. *SHS Web of Conferences*, 51(03006), str. 1–12. Pridobljeno 12. 3. 2025 s https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2018/12/shsconf_shw2016_03006/shsconf_shw2016_03006.html
- *Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)* (1992). Ur. l. RS 72/06.
- Zastrow, C. (1990). *The practice of social work*. Belmont, California: Wadsworth Pub. Company.
- Zaviršek, D. (2022). Profesionalizacija socialnega dela v Sloveniji: med entuziazmom žensk in zahtevami oblasti. *Družboslovne razprave*, 38(101), str. 49–72. Pridobljeno 21. 3. 2025 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-6NW75IVP?&language=eng>
- Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. (2024). *Poročilo o značilnostih primanjkljajev po poklicih*. Pridobljeno 15. 2. 2025 s https://www.ess.gov.si/fileadmin/user_upload/Trg_dela/Dokumenti_TD/Napovednik_zaposlovanja/Prikaz_primanjkljajev_2024-I.pdf
- Zugazaga, C. B., Surette, R. B., Mendez, M., & Otto, C. W. (2006). Social Worker Perceptions of the Portrayal of the Profession in the News and Entertainment Media: An Exploratory Study. *Journal of Social Work Education*, 42(3), str. 621–636. Pridobljeno 12. 1. 2025 s <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.5175/JSWE.2006.200500502>

9 Priloge

9.1 PRILOGA 1 – Obveščeno soglasje

Raziskava: Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji

1. Vabljeni ste k sodelovanju v raziskavi »Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji«, ki jo v okviru diplomske naloge izvaja Nina Zupanc, študentka 4. letnika Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani. Raziskava poteka pod mentorstvom doc. dr. Tamare Rape Žibera. Namen raziskave je ugotoviti, kakšno je stališče mladih o socialnem delu v Sloveniji, prepoznati, kaj vpliva na oblikovanje določenega mnenja o socialnem delu ter zakaj se mladi ne odločajo pogosteje za poklic socialnega delavca.
2. Če se odločite za sodelovanje v raziskavi, bo vaša naloga izpolniti vprašalnik.
3. Izpolnjevanje vprašalnika bo trajalo približno 5 minut. Za udeležbo v raziskavi ne boste prejeli nobenega nadomestila.
4. Sodelovanje v raziskavi ne prinaša nobenih tveganj.
5. Sodelovanje v raziskavi ne prinaša nobenih koristi. Zbrani rezultati bodo omogočili razumevanje pogleda mladih na socialno delo.
6. Sodelovanje v raziskavi je v celoti prostovoljno in ga lahko kadarkoli prekinete brez posledic.
7. Storjeno bo vse, da se zaščiti vaša zasebnost. Zapisi vaših izkušenj in demografski podatki bodo ostali anonimni. Surovi podatki bodo v skladu z načeli in vodili odprte znanosti lahko objavljeni tudi v javnih repozitorijih, pri čemer bo poskrbljeno, da podatkov nikakor ne bo mogoče povezati s posamezniki. Vaša identiteta v nobenem primeru ne bo razkrita.
8. V primeru morebitnih dodatnih vprašanj se lahko obrnete na raziskovalko Nino Zupanc (e-pošta: nz4680@student.uni-lj.si).

S pristopom k raziskavi »Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji« kot udeleženec izjavljate, da ste seznanjeni z zgoraj navedenimi informacijami in podajate obveščeno soglasje za udeležbo v študiji ter dovolite uporabo rezultatov v znanstvenoraziskovalne namene.

9.2 PRILOGA 2 – Anketni vprašalnik

Pozdravljeni!

Sem Nina Zupanc, študentka 4. letnika na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani in v okviru svoje diplomske naloge raziskujem temo Podoba socialnega dela med mladimi v Sloveniji.

Vaše sodelovanje v anketi bo pomembno prispevalo k razumevanju pogleda mladih na socialno delo. Anketa je anonimna, izpolnjevanje pa vam bo vzelo približno 5 min.

S klikom na gumb "Naslednja stran" izjavljate, da ste se seznanili z besedilom na povezavi <https://lka.arnes.si/uploadi/editor/doc/1739346259Obvescenosoglasje.docx> in podajate obveščeno soglasje za udeležbo v študiji.

Že vnaprej se zahvaljujem za vaš čas in sodelovanje!

Nina Zupanc, 4. letnik Fakultete za socialno delo, Univerza v Ljubljani

Q1 – Izberite svojo starost

IF (1) Q1 != [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (starost)

Q2 – Najlepša hvala za vašo pripravljenost sodelovati v raziskavi. Ciljna skupina zajema posameznike, stare 15–26 let, zato vas ne morem vključiti v vzorec. Kljub temu se vam iskreno zahvaljujem za vaš čas. Če vas zanima več o socialnem delu, vas vabim, da obiščete spletno stran Fakultete za socialno delo: <https://www.fsd.uni-lj.si/> ali revije Socialno delo: <https://www.revija-socialnodelo.si/>. Hvala za razumevanje!

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q3 – Označite, kar velja za vas:

- ☐ V letu 2025 sem se udeležil_a informativnega dne na Fakulteti za socialno delo.
- ☐ Sem trenutni_a študent_ka Fakultete za socialno delo.
- ☐ Zaključil_a sem študij na Fakulteti za socialno delo.
- ☐ Nič od naštetega.

IF (3) Q3 = [1] (Informativni dan)

Q4 – Kaj so bili glavni razlogi, da ste se odločili za obisk informativnega dne?

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q6 – Na kaj najprej pomislite ob besedni zvezi 'socialno delo'?

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q7 – Kako bi opisali socialno delo?

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q8 – Kako dobro menite, da poznate socialno delo?

- ☐ Nič ne poznam.
- ☐ Slabo poznam.
- ☐ Delno poznam.
- ☐ Dobro poznam.
- ☐ Zelo dobro poznam.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q9 – Kje ste se prvič srečali s pojmom socialno delo?

- ☐ V šoli.
- ☐ Prek medijev (TV, radio, časopis).
- ☐ Na družbenih omrežjih.
- ☐ Osebne izkušnje.
- ☐ Prek znancev/prijateljev.
- ☐ Nisem se še srečal/a.
- ☐ Ne vem/se ne spomnim.
- ☐ Drugo:

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q10 – Ali imate osebno izkušnjo, kjer ste potrebovali pomoč socialne_ga delavke_ca?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.

IF (4) Q10 = [1] (Osebna izkušnja)

Q11 – Kakšna je bila ta izkušnja?

- ☐ Zelo negativna.
- ☐ Negativna.
- ☐ Niti negativna niti pozitivna.
- ☐ Pozitivna.
- ☐ Zelo pozitivna.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q12 – Kje in v kolikšni meri pridobite informacije o socialnem delu?

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Zelo pogosto
Šola	☐	☐	☐	☐	☐
Mediji (TV, radio, časopis)	☐	☐	☐	☐	☐
Družbena omrežja	☐	☐	☐	☐	☐
Spletne strani	☐	☐	☐	☐	☐
Podkasti	☐	☐	☐	☐	☐
Znanci, prijatelji, družina	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q13 – Kaj in v kolikšni meri bi po vašem mnenju prispevalo k boljši prepoznavnosti socialnega dela med mladimi?

	Sploh ne bi prispevalo	Ne bi prispevalo	Niti ne bi niti bi prispevalo	Bi prispevalo	Močno bi prispevalo
Večja prisotnost na družbenih omrežjih	☐	☐	☐	☐	☐
Ustvarjanje vizualno privlačnih vsebin na temo socialnega dela	☐	☐	☐	☐	☐
Povezovanje socialnega dela z vplivneži na družbenih omrežjih	☐	☐	☐	☐	☐

Delavnice in izobraževanja o tem poklicu v šolah	☐	☐	☐	☐	☐
Višje plače in boljši delovni pogoji	☐	☐	☐	☐	☐
Organiziranje prostovoljskih akcij	☐	☐	☐	☐	☐
Organiziranje več dogodkov in festivalov	☐	☐	☐	☐	☐
Dnevi odprtih vrat na Fakulteti za socialno delo	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q14 – Kakšna je po vašem mnenju javna podoba socialnega dela pri:

	Zelo negativna	Negativna	Niti negativna niti pozitivna	Pozitivna	Zelo pozitivna
Otroci	☐	☐	☐	☐	☐
Mladih	☐	☐	☐	☐	☐
Odraslih	☐	☐	☐	☐	☐
Starih ljudeh	☐	☐	☐	☐	☐

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q15 – V kolikšni meri spodaj navedene storitve povezujete s socialnim delom?

	Sploh ni povezano	Ni povezano	Niti povezano niti ne povezano	Povezano	Zelo povezano
Subvencije in oprostitve plačil	☐	☐	☐	☐	☐
Urejanje denarne pomoči	☐	☐	☐	☐	☐
Starševsko varstvo in prejemki	☐	☐	☐	☐	☐
Zdravstveno oskrbovanje	☐	☐	☐	☐	☐
Svetovanje in podpora posameznikom	☐	☐	☐	☐	☐
Psihoterapija	☐	☐	☐	☐	☐
Pomoč družinam v stiski	☐	☐	☐	☐	☐
Delo z mladostniki	☐	☐	☐	☐	☐
Delo z brezdomci	☐	☐	☐	☐	☐
Delo s starimi ljudmi	☐	☐	☐	☐	☐
Rejništvo	☐	☐	☐	☐	☐
Posvojitev	☐	☐	☐	☐	☐
Pomoč žrtvam nasilja	☐	☐	☐	☐	☐
Zagovarjanje človekovih pravic	☐	☐	☐	☐	☐
Varstvo invalidov	☐	☐	☐	☐	☐
Pravno svetovanje	☐	☐	☐	☐	☐

Poučevanje v šolskem okolju ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q16 – Kako bi ocenili, da mediji (TV, radio, časopis, spletne strani) poročajo o socialnem delu?

- ☐ Večinoma negativno.
☐ Bolj negativno kot pozitivno.
☐ Niti negativno niti pozitivno.
☐ Bolj pozitivno kot negativno.
☐ Večinoma pozitivno.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q17 – V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o socialnem delu?

	Popolnoma se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti se strinjam niti ne strinjam	Se strinjam	Se popolnoma strinjam	Ne morem odgovoriti
Socialno delo je pomembno za družbo.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
V družbi obstajajo predsodki do socialnega dela.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Socialno delo pomaga zmanjševati družbene neenakosti.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Delo socialnih delavk_cev je premalo cenjeno v družbi.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
V Sloveniji bi morali več sredstev nameniti v razvoj področja socialnega dela.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaradi pomanjkanja socialnih delavk_cev so obstoječi kadri preobremenjeni.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Socialne_i delavke_ci pomagajo predvsem revnim in socialno izključenim skupinam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mediji pogosto napačno prikazujejo delo socialnih delavk_cev.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Poklic socialne_ga delavke_ca je privlačna karierna izbira za mlade.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poklic socialne_ga delavke_ca ponuja široke možnosti zaposlitve na različnih področjih.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IF (5) Q3 = [1] (Informativni dan)

Q18 – Kaj in v kolikšni meri bi vas odvrnilo od študija socialnega dela?

	Popolnoma	Zelo	Srednje	Malo	Sploh ne	Ne vem
Poklic socialnega dela ni dovolj spoštovan v družbi.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poklic socialnega delavca ni dovolj plačan.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Delo je preveč stresno.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ni dovolj povpraševanja po socialnih delavcih.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Premalo informacij o študiju in poklicu socialnega delavca.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Visoko tveganje izgorelosti zaradi čustveno napornega dela.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Delo z zahtevnimi uporabniki.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Velika odgovornost pri delu z ljudmi v stiski.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IF (6) Q3 = [1] (Informativni dan)

Q19 – Na katerih fakultetah (poleg Fakultete za socialno delo) se boste/ste se udeležili informativnega dne?

IF (7) Q3 = [1] (Informativni dan)

Q20 – Kaj pričakujete od študija na Fakulteti za socialno delo?

Možnih je več odgovorov.

- ☐ Razviti kompetence za pomoč ljudem
- ☐ Pridobiti znanje o socialnih problemih
- ☐ Pridobiti razumevanje o človeškem vedenju
- ☐ Pridobiti veščine vodenja pogovora
- ☐ Pridobiti znanje za nadaljevanje na drugostopenjskem programu drugih sorodnih področij (psihologija, pedagogika, družinska terapija ...)
- ☐ Drugo:

IF (8) Q3 = [2, 3] (Študentje FSD)

Q21 – Kaj so bili glavni razlogi, da ste se odločili za študij socialnega dela?

IF (9) Q3 = [2, 3] (Študentje FSD)

Q22 – Če se ne bi odločili za študij socialnega dela, kaj bi izbrali?

IF (10) Q3 = [2] (Trenutni študent)

Q23 – Ali se po končanem študiju želite zaposliti v stroki socialnega dela?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.
- ☐ Ne vem.

IF (11) Q3 = [3] (Bivši študentje)

Q24 – Kako bi ocenili, da je študij socialnega dela izpolnil vaša pričakovanja? (1 pomeni, da sploh ni izpolnil pričakovanj, 10 pa, da je najbolj izpolnil pričakovanja) _____

IF (12) Q3 = [2] (Trenutni študent)

Q25 – Kateri letnik trenutno obiskujete?

- ☐ 1. letnik.
- ☐ 2. letnik.
- ☐ 3. letnik.
- ☐ 4. letnik.
- ☐ Dodatni letnik.
- ☐ 2. stopnja (magistrski študij).
- ☐ 3. stopnja (doktorski študij).

IF (13) Q3 = [2, 3] (Študentje FSD)

Q26 – Kako se je vaše mnenje o socialnem delu spremenilo med študijem?

- ☐ Zelo se je poslabšalo.
- ☐ Malo se je poslabšalo.

- ☐ Ni se spremenilo.
- ☐ Malo se je izboljšalo.
- ☐ Zelo se je izboljšalo.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q27 – Prosim, označite stopnjo dosežene izobrazbe.

- ☐ Nedokončana osnovna šola.
- ☐ Osnovna šola.
- ☐ Nižje poklicno izobraževanje (2-letno).
- ☐ Srednje poklicno izobraževanje (3-letno).
- ☐ Srednje strokovno ali gimnazijsko izobraževanje.
- ☐ Višješolsko izobraževanje.
- ☐ Visokošolsko izobraževanje (univerzitetni ali visokošolski program).
- ☐ Magistrska izobrazba.
- ☐ Doktorska izobrazba.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q28 – Iz katere regije prihajate? (Označite regijo stalnega prebivališča.)

- ☐ Goriška.
- ☐ Obalno-kraška.
- ☐ Gorenjska.
- ☐ Osrednjeslovenska.
- ☐ Primorsko-notranjska.
- ☐ Jugovzhodna Slovenija.
- ☐ Zasavska.
- ☐ Posavska.
- ☐ Savinjska.
- ☐ Koroška.
- ☐ Podravska.
- ☐ Pomurska.
- ☐ Ne vem.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q29 – Iz kakšnega okolja prihajate?

- ☐ Vas, podeželje.
- ☐ Predmestje.
- ☐ Mesto.
- ☐ Zelo veliko mesto (Ljubljana, Maribor, Celje).
- ☐ Drugo:

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q30 – S katero versko skupnostjo se identificirate, če sploh s katero?

- ☐ Krščanstvo.
- ☐ Islam.
- ☐ Judovstvo.
- ☐ Hinduizem.
- ☐ Budizem.
- ☐ Drugo:
- ☐ Ateizem (nobena verska skupnost).

☐ Ne želim odgovoriti.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q31 – Katerim političnim strankam ste nazorsko najbolj naklonjeni?

- ☐ Levim.
- ☐ Leva sredina.
- ☐ Desna sredina.
- ☐ Desnim.
- ☐ Nobenim.
- ☐ Ne želim odgovoriti.

IF (2) Q1 = [15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26] (Starost)

Q32 – Spol

- ☐ Ženski.
- ☐ Moški.
- ☐ Nebinarna oseba.
- ☐ Ne želim se opredeliti.
- ☐ Želim se opredeliti kot:

9.3 PRILOGA 3 – Preglednice

Preglednica 1: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba glede na status, vezan na FSD

	Negativna	Niti negativna niti pozitivna	Pozitivna
Obiskovalci informativnega dne	0,13	-1,26	1,13
Študentke in diplomantke FSD	-1,39	1,27	0,11
Ostali mladi	1,26	-0,01	-1,24
χ^2	1,89		
Cramerjev α	0,11		

Preglednica 2: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba glede na spol

	Negativna podoba	Pozitivna podoba
Ženske	-1,47	1,47
Moški	1,47	-1,47
χ^2	0,38	
Cramerjev α	0,05	

Preglednica 3: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba glede na kraj bivanja

	Negativna podoba	Pozitivna podoba
Vas, podeželje	-2,33	2,33
Predmestje	1,77	-1,77
Mesto	1,58	-1,58
Zelo veliko mesto	-1,02	1,02
χ^2	1,47	
Cramerjev α	0,1	

Preglednica 4: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba glede na stopnjo izobrazbe

	Osnovna šola	Srednješolsko izobraževanje	Višješolsko	Visokošolsko in več
Negativna podoba	-0,85	-4,08	0,15	4,79
Pozitivna podoba	0,85	4,08	-0,15	-4,79
χ^2	3,28			
Cramerjev α	0,15			

Preglednica 5: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba glede na versko skupnost

	Negativna podoba	Pozitivna podoba
Kršćanstvo	-1,72	1,72
Islam	-1,09	1,09
Drugo verstvo	-0,09	0,09
Ateizem	2,9	-2,9
χ^2	2,02	
α	0,12	

Preglednica 6: Odkloni teoretičnih frekvenc: podoba v povezavi s politično nazorsko naklonjenostjo

	Negativna podoba	Pozitivna podoba
Levica	-0,57	0,57
Desnica	0,75	-0,75

	Negativna podoba	Pozitivna podoba
Nobena	-0,18	0,18
χ^2	0,15	
Cramerjev α	0,03	

Preglednica 7: Opisi socialnega dela glede na status, vezan na FSD

TEME	FREKVENCE			
		Obiskovalci informativnega dne	Študentke in diplomantke FSD	Ostali mladi
	Raznoliko	2	3	
	Podcenjeno	1	1	1
	Delo in sodelovanje z ljudmi	9	10	6
	Pomoč	24	21	26
	Pomembno v družbi	3	3	7
	Težko delo	3	2	4
	Birokracija	1	3	
	Različna področja	2	3	
	Pogovor	3		3
	Nekaj dobrega	5		1
	Svetovanje	1		4
	Denarna pomoč	2		1
	Zajema vsa področja življenja		8	2
	Potrebne osebnostne lastnosti		3	5
	Podporne skupine	2		
	Izobraževanje	1		
	Veliko sprememb	1		
	Zanimivo	2		
	Humanitarno	1		
	Ne vem	1		
	Delo na CSD	1		
	Premalo plačano		1	
	Krepitev moči in iskanje rešitev		6	
	Soustvarjanje		5	
	Opolnomočenje		2	
	Spodbujanje sprememb		1	
	Podpora		9	
	Vrednote		3	
	Socialnovarstvene storitve		1	
	Preučuje družbene procese		1	
	Nima točnih ciljev ali metod		1	
	Praktično delo z znanstvenim znanjem		1	
	Poslušanje			1
	Vodenje			1
	Delo v ustanovah			1
	Delo s socialnimi primeri			1
	Skupaj	65	85	64

Preglednica 8: Odkloni teoretičnih frekvenc: ocena poznavanja socialnega dela glede na status, vezan na FSD

	Slabo poznam	Delno poznam	Dobro poznam
Obiskovalci informativnega dne	0,56	14,28	-14,84

	Slabo poznam	Delno poznam	Dobro poznam
Študentke in diplomantke FSD	-15,12	-14,56	29,68
Ostali mladi	14,56	0,28	-14,84
χ^2	101,14		
Cramerjev α	0,53		

Preglednica 9: Kaj bi študentke študirale namesto socialnega dela?

ŠTUDIJSKI PROGRAMI	FREKVENCA
Socialna pedagogika	7
Ne vem	4
Marketing	1
Psihologija	16
Pravo	7
Ekonomija	4
Razredni pouk	2
Medicina	3
Sociologija	2
Nekaj na Pedagoški fakulteti	1
Logopedija	2
Predšolska vzgoja	1
Specialna pedagogika	2
Fizioterapija	1
Psihoterapija	2
Polijska akademija	2
Delovna terapija	1
Surdopedagogika	1
Zgodovina	2
Geografija	1
Zootehnika	1
Družinska terapija	1
Samo socialno delo	4
Jeziki na filozofski fakulteti	3
Pedagogika in andragogika	1
Naravoslovje	1
Novinarstvo	1
SKUPAJ	74

Preglednica 10: Prispevki k večji prepoznavnosti socialnega dela

	$\bar{x}$	SD
Dnevi odprtih vrat na FSD	3,49	1,02
Organiziranje prostovoljskih akcij	3,61	0,93
Organiziranje več dogodkov in festivalov	3,7	0,86
Povezovanje socialnega dela z vplivneži na družbenih omrežjih	3,91	0,99
Delavnice in izobraževanje v šolah	4,03	0,8
Ustvarjanje vizualno privlačnih vsebin	4,13	0,77
Večja prisotnost na družbenih omrežjih	4,16	0,7
Višje plače	4,43	0,87
Drugo	Senčenje socialne delavke, boljša organizacija v občinah	/